

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

TÜRKİYE ULUSAL RAPORU, 2024

Erasmus+'ın Yetişkin Eğitimi Sektörüne Etkisi

Dilara Bakan Kalaycıoğlu

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

SPONSORED BY THE

Federal Ministry
of Education
and Research

Nationale Agentur
beim Bundesinstitut
für Berufsbildung

NABiBB
BILDUNG FÜR EUROPA

Erasmus+

Enriching lives, opening minds.

İçerik Tablosu

İçerik Tablosu	3
Kısaltmalar.....	6
Şekiller listesi.....	7
Veri tablolarının listesi	10
Bilgi kutucuğu	10
BÖLÜM A – BİLGİ FORMU	11
BÖLÜM B – KISA ÖZET RAPOR	13
Yönetici özeti	14
İzleme çalışmasının arka planı	14
Yöntemsel yaklaşım	14
Önemli bulgular	14
Politika önerileri	16
Bölüm C – ANA RAPOR.....	18
C.I GİRİŞ	19
1 GİRİŞ	20
1.1 ERASMUS+	20
1.2 ETKİ İZLEMENİN ÖNEMİ	22
1.3 ÇOK DÜZEYLİ ÇERÇEVE	24
1.4 ÇALIŞMANIN AMACI VE ARAŞTIRMA SORULARI	25
2 ARAŞTIRMA TASARIMI	30
2.1 GİRİŞ	30
2.2 MODÜL 1: MEVCUT ETKİ ÇALIŞMALARININ VE PROJE DOKÜMANTASYONUNUN ANALİZİ	30
2.3 MODÜL 2: KATILIMCI YETİŞKİN EĞİTİMİ KURUM/KURULUŞLARI İLE ANKET ÇALIŞMASI	31
C.II TEMEL BULGULAR.....	32

3	TÜRKİYE'DEKİ YETİŞKİN EĞİTİMİ SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ	33
3.1	GİRİŞ	33
3.2	TÜRKİYE'DE YETİŞKİN EĞİTİMİ POLİTİKALARI	33
3.3	ERASMUS+ PROGRAMININ YETİŞKİN EĞİTİMİ SEKTÖRÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE İLİŞKİN MEVCUT ÇALIŞMALAR.....	37
3.4	SONUÇLAR	38
4	ERASMUS+'IN ERİŞİLEBİLİRLİĞİ VE DÂHİL EDİCİLİĞİ	40
4.1	GİRİŞ	40
4.2	ERASMUS+ PROGRAMINA KATILAN KURUM/KURULUŞLAR	41
4.3	YETİŞKİN ÖĞRENİCİLERİN KATILIMI	51
4.4	ERASMUS+'A KATILIMIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER.....	53
4.5	ERİŞİLEBİLİRLİK VE DÂHİL EDİLEBİLİRLİKLE İLGİLİ SONUÇLAR	56
5	ERASMUS+'IN MEZO DÜZEYDE ETKİSİ	58
	58	
5.1	GİRİŞ	58
5.2	GELİŞTİRİLEN PROJE ÇIKTILARI VE ELE ALINAN KONULAR	58
5.3	KURUM/KURULUŞ DÜZEYİNDE ETKİ	61
	61	
5.4	ETKİYİ ENGELLEYEN VEYA TEŞVİK EDEN FAKTÖRLER	75
5.5	SONUÇLAR	76
6	ERASMUS+'IN MİKRO DÜZEYDE ETKİSİ	78
6.1	GİRİŞ	78
6.2	PERSONEL ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	78
6.3	YETİŞKİN ÖĞRENİCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	81
6.4	SONUÇLAR	82
7	ERASMUS+'IN MAKRO DÜZEYDE ETKİSİ	84
7.1	GİRİŞ	84
7.2	KURULUŞLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	84

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

7.3	BÖLGESEL VE SEKTÖREL POLİTİKALARA ETKİSİ.....	85
7.4	SONUÇLAR	86
C.III	SONUÇLAR VE POLİTİKA ÖNERİLERİ	87
8	UA DESTEĞİ: GÜÇLÜ YÖNLER VE ZORLUKLAR	88
8.1	ÖNEMLİ BULGULAR	88
8.2	POLİTİKA ÖNERİLERİ.....	90
BÖLÜM D	– EKLER	92
EK 1:	ŞEKİLLER VE TABLOLAR PROGRAM İSTATİSTİKLERİ	93

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

Kısaltmalar

KA1	Ana Eylem 1
KA2	Ana Eylem 2
RIA-AE	Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Programının Araştırma Temelli Etki Analizi
UA	Ulusal Ajans
YE	Yetişkin Eğitimi

Şekiller listesi

ŞEKİL 1: MÜDAHALE MANTIĞI, ERASMUS+'IN YETİŞKİN EĞİTİMİ SEKTÖRÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	21
KUTU 1: MİSYON BEYANI RIA-AE AĞI	23
ŞEKİL 2: TEMEL FAKTÖRLERİN MAKRO, MEZO VE MİKRO DÜZEYLERDEKİ ETKİLEŞİMİ.....	25
TABLO 1: ARAŞTIRMA SORULARI.....	26
TABLO 2: HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE YÖNELİK OLUŞTURULAN AMAÇ VE HEDEFLER	35
ŞEKİL 3: 2018-2020 DÖNEMİNDE KURUM/KURULUŞ TÜRÜNE GÖRE YÜRÜTÜLEN KA104 PROJE SAYISI (N=118)	41
ŞEKİL 4: 2018-2020 DÖNEMİNDE KURUM/KURULUŞ TÜRÜNE GÖRE UYGULANAN KA204 PROJE SAYISI (N=92).....	42
ŞEKİL 5: 2018-2023 DÖNEMİNDE KA1 VE KA2'YE KATILAN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=153).....	43
ŞEKİL 6: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA121'E KATILAN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=65)	44
ŞEKİL 7: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA122 PROJESİ YÜRÜTEN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=65)	45
ŞEKİL 8: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA210 PROJESİ YÜRÜTEN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=30).....	46
ŞEKİL 9: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA220 PROJESİ YÜRÜTEN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=21).....	47
ŞEKİL 10: 2022 YILI SONU İTİBARIYLA KATILIMCI KURUM/KURULUŞLARDA ÇALIŞAN PERSONEL SAYILARI VE ORANLARI (N=121).....	48
ŞEKİL 11: 2022 YILINDA ÖĞRENME FAALİYETLERİNE KATILAN YETİŞKİN ÖĞRENİCİ SAYILARI (N=118).....	49
ŞEKİL 13: HÂLİHAZIRDA YETİŞKİN EĞİTİMİ ALANINDA ERASMUS+ AKREDİTASYONUNA SAHİP KURUM/KURULUŞLARIN ORANI (N=118)	51

ŞEKİL 14: 2018'DEN BU YANA ERASMUS+ PROJELERİNİN HEDEF GRUBUNDA YER ALAN YETİŞKİN ÖĞRENİCİLERİN DAĞILIMI.....	51
ŞEKİL 15: KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+ PROGRAMINA TEKRAR BAŞVURMA PLANLARI(N=97).....	53
ŞEKİL 16: KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+'A KATILMASININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER (N=71).....	54
ŞEKİL 17: KURUM/KURULUŞLARIN KA1 PROJESİ ÇERÇEVESİNDE İLERİDE YETİŞKİN ÖĞRENİCİLER İÇİN HAREKETLİLİK FAALİYETLERİ DÜZENLEME PLANI (N=97).....	54
ŞEKİL 18: KA1 PROJESİ ÇERÇEVESİNDE HAREKETLİLİK FAALİYETLERİ PLANLAMAYI ENGELLEYEN FAKTÖRLER (N=13).....	55
ŞEKİL 19: 2018 İLE 2022 ARASINDA KA2 PROJELERİNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN GELİŞTİRDİKLERİ ÇIKTI VE ÜRÜNLER (N=73).....	59
ŞEKİL 20: KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+'A KATILMAMIŞ OLMALARI DURUMUNDA ERASMUS+'IN 2018'DEN SONRA DESTEKLEDİĞİ EYLEMLERİN UYGULANABİLME DURUMUNA İLİŞKİN GÖRÜŞLER (N=119).....	60
ŞEKİL 21: KURUM/KURULUŞLARDA ULUSLARARASILAŞMA SÜRECİNİ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLAR (N=111).....	61
ŞEKİL 22: KURUM/KURULUŞLARIN ULUSLARARASILAŞMA SÜREÇLERİNİ KOLAYLAŞTIRACAK KOŞULLARIN DEĞİŞİMİ (N=110).....	62
ŞEKİL 23: 2018'DEN BU YANA ERASMUS+ PROGRAMINA KATILIM SAĞLANMASININ ULUSLARARASILAŞMANIN KURUMSAL OLARAK BENİMSENMESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=97).....	62
ŞEKİL 24: ERASMUS+'A KATILIMIN BİREYSEL VE KURUMSAL FAYDALARI (N=106).....	64
ŞEKİL 25: ERASMUS+'A KATILIMIN, KURUM/KURULUŞ BÜNYESİNDE VE DIŞINDA ÖĞRENİM İMKÂNLARININ GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=110)...	65
ŞEKİL 26: ERASMUS+'A KATILIM İLE KURUM/KURULUŞLARDA İLGİ ÇEKEN KONULAR (N=102).....	67
ŞEKİL 27: KURUM/KURULUŞLARDA ERASMUS+ PROJESİNE KATILIMIN YETİŞKİN ÖĞRENİCİLERE/KATILIMCILARA YÖNELİK ÖĞRENME İMKÂNLARINI KALICI OLARAK GÜÇLENDİRDİĞİNİ GÖSTEREN SOMUT ÖRNEKLER (N=37)	68

ŞEKİL 28: KURUM/KURULUŞLARDA DÂHİL ETME VE ÇEŞİTLİLİĞİ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLAR (N=109).....	70
ŞEKİL 29: ERASMUS+'A KATILIM İLE KURUM/KURULUŞLARDA SAĞLANAN YETİŞKİN EĞİTİMİNDE MEYDANA GELEN GELİŞMELER.....	71
ŞEKİL 30: KURUM/KURULUŞLARIN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLARA SAHİP OLMA DURUMU (N=109)	72
ŞEKİL 31: KURUM/KURULUŞLARIN YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLARA SAHİP OLMA DURUMU (N=109)	73
ŞEKİL 32: KURUM/KURULUŞLARIN DEMOKRATİK YAŞAMA KATILIMI, ORTAK DEĞERLERİ VE SİVİL KATILIMI KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLARA SAHİP OLMA DURUMU (N=109).....	74
ŞEKİL 33: 2018'DEN BU YANA KA2'DE GELİŞTİRİLEN ÇIKTILARIN VE ÜRÜNLERİN KURUM/KURULUŞLAR TARAFINDAN KULLANILMA DURUMLARI	75
ŞEKİL 34: ERASMUS+'A KATILIMIN PERSONELİN PROFESYONELLEŞMESİ VE GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=99).....	78
ŞEKİL 35: ERASMUS+'A KATILIMIN PERSONELİN KALİTESİNİ ARTIRDIĞINA YÖNELİK SOMUT ÖRNEKLER (N=56)	80
ŞEKİL 36: ERASMUS+'A KATILIMIN YETİŞKİN ÖĞRENİCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=99)	81
ŞEKİL 37: ERASMUS+'A KATILIMIN ÖĞRENİCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİ GÖSTEREN SOMUT ÖRNEKLER (N=49).....	82
ŞEKİL 38: ERASMUS+'A KATILIMIN KURUM/KURULUŞUN ÖTESİNDEKİ ETKİSİ (N=97)	84
TABLO 3: ERASMUS+ PROJELERİNİN ELE ALDIĞI KONULAR	93

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

Veri tablolarının listesi

TABLO 1: ARAŞTIRMA SORULARI.....	26
TABLO 2: HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE YÖNELİK OLUŞTURULAN AMAÇ VE HEDEFLER	35
TABLO 3: ERASMUS+ PROJELERİNİN ELE ALDIĞI KONULAR	93

Bilgi kutucuğu

KUTU 1: MİSYON BEYANI RIA-AE AĞI	23
--	----

EUROPEAN UNION

RIA
ADULT EDUCATION

BÖLÜM A – BİLGİ FORMU

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

Erasmus+ Programının Yetişkin Eğitim Sektörüne Etkisi

RIA

ADULT EDUCATION

Katılımcılar

Katılımcı kurum/kuruluşlar arasında yaygın olarak okul/enstitü/eğitim merkezleri, yükseköğretim kurumları, yerel ve bölgesel kamu kurumları yer almaktadır.

En sık hedef alınan öğrenci grupları; eğitim düzeyi düşük yetişkinler, kadınlar, genç yetişkinler ve temel becerilerden yoksun yetişkinler olup daha az oranlarla diğer yetişkin grupları da temsil edilmektedir.

Ana etki

Sonuçlar, Erasmus+'a katılımı sektörün ve sektör çalışanlarının özellikle öğretimi güçlendirme, sağlama, çeşitlendirme, kaliteyi artırma ve bireysel ve mesleki olarak kendilerini geliştirme hususlarında ciddi oranda bir artış meydana geldiğine işaret etmektedir.

Program yetişkin öğrencilerin öz güvenlerini, sosyal bağlantılarını ve katılımlarını artırırken, iş gücü piyasasına yansması sınırlı kalmaktadır. Etkiyi engelleyen herhangi bir faktöre dair geri bildirim bulunmamaktadır.

Yatay öncelikler üzerindeki etki

Erasmus+ Programlarına katılımın tüm temalarda iyileşmeyi tetiklediği görülmekle birlikte, bu etkiler özellikle Dijital Dönüşüm, Dâhil Etme ve Çeşitlilik, Demokratik Yaşama Katılım, Ortak Değerler ve Sivil Katılım alanlarında belirginleşmektedir.

Geliştirilen çıktılar ve ürünler kurum/kuruluşlar tarafından önemli düzeyde kullanılmaya devam edilmektedir.

Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde politikalara etki

Erasmus+ Programının politikalar üzerindeki etkisi hem yerel ve bölgesel düzeyde hem de ulusal düzeyde (hükümet ve/veya sektörel) uyarlamalarla kendini göstermektedir.

Program, yerel ve bölgesel düzeyde politikalar üzerinde daha belirgin bir etkiye sahipken, ulusal düzeyde bu etki azalmaktadır.

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

BÖLÜM B – KISA ÖZET RAPOR

Yönetici özeti

İzleme çalışmasının arka planı

RIA-AE (Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Programının Araştırma Temelli Etki Analizi) Ağı, Erasmus+ Programının yetişkin öğrenciler, personel, gönüllüler ve yetişkin eğitimi alanındaki kurum/kuruluşlar üzerindeki etkisini incelemek amacıyla kurulmuştur. Ağın amacı, Yetişkin Eğitiminde uluslararası iş birliği ve hareketlilik projelerinin etkisini güçlendirmeye yönelik araştırma faaliyetlerini koordine etmek ve Erasmus+ programının daha da geliştirilmesini ve kalitesinin iyileştirilmesini sağlamaktır. RIA-AE Ağı, Erasmus+ programının makro, mezo ve mikro düzeylerdeki etkisini izlemek için çok düzeyli bir çerçeve oluşturmuştur.

Yöntemsel yaklaşım

Ulusal izleme çalışmasının metodolojik yaklaşımı, 2023, 2025 ve 2027 yıllarında tekrarlanan farklı modüllerden oluşmaktadır. Türkiye çalışmasında iki modül üzerinden gidilmiştir. Bunlar, doküman çalışması ile Türkiye'deki Yetişkin Eğitimi sektöründe Erasmus+ programı yararlanıcıları için çevrim içi anket uygulamasıdır.

Araştırma soruları, programın erişilebilirliği ve dâhil ediciliği, kurumsal etkisi, personel ve yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisi, olası politika etkileri ve gelecekteki programlar için çıkarılacak derslere odaklanmaktadır.

Önemli bulgular

- Erasmus+'ın erişilebilirliği ve dâhil ediciliği

Katılımcı kurum/kuruluşlar arasında en yaygın olarak okul/enstitü/eğitim merkezleri, yükseköğretim kurumları, yerel ve bölgesel kamu kurumları yer almaktadır. Katılımcı kurum/kuruluşların dörtte birinden fazlası 2014 yılından bu yana beş veya daha fazla projeye Erasmus+ programına katılmış, yarısından fazlası ise hem koordinatör hem de ortak rolünde bulunmuştur. Ancak, katılımcı kurum/kuruluşlardan yalnızca çeyreği Yetişkin Eğitimi alanında Erasmus+ akreditasyonuna sahiptir. Eğitim düzeyi düşük yetişkinler ve kadınlar en sık hedef alınan gruplardır, bunun dışında geniş yelpazedeki yetişkin grupları da projelere dâhil edilmiştir. Ana Eylem 1- Bireylerin Öğrenme

Hareketliliği (KA1) Faaliyetine yeni katılım, Ana Eylem 2 – Kurum ve Kuruluşlar Arasında İşbirliği (KA2)'ye göre daha yüksektir. Erasmus+ programına katılımın önündeki en büyük engel hibe yetersizliği ve desteklenen proje sayısının az olmasıdır. Erasmus+ projeleri farklı yetişkin öğrenci gruplarını kapsamakla birlikte, katılımcı kurum/kuruluşlar arasında dâhil edicilik daha sınırlıdır. Ağırlık, personel sayısı çok olan (kurumsal kapasitesi yeterli olan) kamu kurumlarındadır.

- Mezo düzeyde etki

Erasmus+ programı, kurum/kuruluşların uluslararasılaşmasına katkı sağlamıştır. Stratejilerin iyileştirilmesine, personel, gönüllüler ve yetişkin öğrencilerin desteklenmesine ve insan kaynakları politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunarak uluslararası proje yönetimlerini iyileştirmiştir.

Erasmus+ projelerine katılım, öğrenme imkânları üzerinde de belirgin bir etki yaratmıştır. Kurum/kuruluşlar, projelerde geliştirilen çıktıları ve kazanılan bakış açılarını, yeni veya devam eden girişimlerine entegre etmektedir. Özellikle daha az imkâna sahip katılımcıları destekleyen kurum/kuruluşlarla iş birliği, öğrenim imkânlarının yetişkin öğrencilerin ihtiyaçlarıyla uyumlaştırılmasına ve erişilebilirliğe katkı sağlamıştır. Erasmus+ programına katılım, tüm temalarda iyileşmeyi tetiklemiş, özellikle Erasmus+ programı ana önceliklerinden olan Dijital Dönüşüm, Dâhil Etme ve Çeşitlilik ile Demokratik Hayata Katılım alanlarında belirgin etkiler yaratmıştır.

- Mikro düzeyde etki

Erasmus+'a katılım, personel üzerinde birçok olumlu etki yaratmıştır. Kurum/kuruluşlar, personelin yetişkin eğitiminde pedagojik ve öğretici becerilerinin arttığını, yetişkin öğrencilerin ihtiyaçlarını daha iyi belirleyip geliştirebildiklerini, demokratik katılıma daha çok önem verdiklerini, diğer kurum/kuruluşlarla iş birlikleri geliştirdiklerini vurgulamışlardır.

Programa katılan yetişkin öğrencilerin başta profesyonel ve kişisel gelişimleri olmak üzere, motivasyon ve özgüvenleri ile yabancı dil öğrenmeye ilgileri artmış, yurt dışı deneyim ve bakış açıları, sosyal ilişkileri, göçmenlerin uyum süreçleri ve dijital okuryazarlık becerileri gelişmiştir. Ancak katılımcılardaki bu gelişimin iş gücü piyasasına yansımalarının sınırlı kaldığı gözlenmiştir. Programa katılımı engelleyen herhangi bir faktör bildirilmemiştir. Teşvik edici faktörler arasında personelin profesyonel tecrübe kazanması, özel eğitim ve dezavantajlı yetişkin öğrencilere yönelik pedagojik yaklaşımlarının desteklenmesi yer almaktadır. Ayrıca, hem personel

hem de öğrencilerin Avrupa ülkelerini ve diğer kültürleri tanıma imkânı bulması, kültürel zenginleşmelerine katkı sağlamıştır.

- Makro düzeyde etki

Erasmus+ programı, katılımcı kurum/kuruluşlar kadar katılmayan kurum/kuruluşları da olumlu etkilemiştir. Katılımcı kurum/kuruluşlar, projeye katılmayan benzer kurum/kuruluşların kendi hizmetlerini ve imkânlarını proje çıktılarına uyarlayarak bu çıktılardan yararlandıklarını belirtmişlerdir.

Erasmus+ programının politikalar üzerindeki etkisi hem yerel ve bölgesel düzeyde hem de ulusal düzeyde (hükümet ve/veya sektörel) uyarlamalarla kendini göstermektedir. Program, yerel ve bölgesel düzeyde politikalar üzerinde daha belirgin bir etkiye sahipken, ulusal düzeyde bu etki azalmaktadır.

Politika önerileri

Bu bölümde Erasmus+'ın erişilebilirliğinin ve dâhil ediciliğinin nasıl artırılacağı ile mezo, mikro ve makro düzeyde etkilerin nasıl artırılacağına dair öneriler sunulmuştur.

Uluslararası İş Birliklerinin Güçlendirilmesi: Kurum/kuruluşlar arası uluslararası ağların genişletilmesi ve bu ağların sürdürülebilir hale getirilmesi, stratejik iş birliklerinin artırılmasına yardımcı olabilir.

Dijital Dönüşümün Desteklenmesi: Dijital cihazlar ve becerilerin yaygınlaştırılması, öğrenme imkânlarının genişletilmesine ve erişilebilirliğin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Öğrenme Çıktılarının Yaygınlaştırılması: Erasmus+ projelerinde elde edilen öğrenme çıktılarının ve iyi uygulamaların diğer kurum/kuruluşlarla paylaşılması teşvik edilmelidir.

Personelin Mesleki Gelişimi: Personelin mesleki gelişimini destekleyen eğitim programları ve çalıştaylar düzenlenerek pedagojik ve öğretici becerileri desteklenebilir.

Yetişkin Öğrenciler: Programlardan görece az yararlanan dezavantajlı grupların becerilerinin desteklenmesine yönelik programlar önceliklendirilebilir.

Politika Yapıcılarla İş Birliği: Erasmus+ programının etkilerini artırmak için politika yapıcılarla daha yakın iş birlikleri kurularak, programın faydaları ve çıktıları politika yapıcılarla düzenli olarak paylaşılabilir.

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

Koordinasyon: Tüm Yetişkin Eğitimi paydaşları arasında rollerin ve sorumlulukların açıkça tanımlandığı, hem yatay hem dikey koordinasyonu kolaylaştıracak sektörler arası operasyonel bir koordinasyon sağlanabilir.

Etkileri Araştırma ve Değerlendirme: Erasmus+ programının politikalar üzerindeki etkilerini daha iyi anlamak ve artırmak için düzenli olarak araştırmalar yapılarak etki değerlendirme raporları hazırlanabilir.

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

Bölüm C – ANA RAPOR

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

C.I GİRİŞ

1 GİRİŞ

1.1 ERASMUS+

Erasmus+, **Avrupa’da eğitim, öğretim, gençlik ve spor** için AB’nin öncü hareketlilik programıdır. Program, Yükseköğretim, Mesleki Eğitim, Okul Eğitimi (erken çocukluk eğitimi ve bakımı dâhil), Yetişkin Eğitimi, Gençlik ve Spor olmak üzere **altı ana sektörde** hareketlilik ve iş birliği fırsatları sunmaktadır. Daha genç öğrenciler/öğrenciler, dezavantajlı bireyler ve toplumun tabanına dair daha küçük organizasyonlar gibi daha geniş bir gruba ulaşmayı amaçlamaktadır.

Erasmus+’ın genel **amacı, hayatboyu öğrenmeyi** hem Avrupa’da hem de ötesinde eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarında insanların eğitimsel, mesleki ve kişisel gelişimini destekleyici unsur olarak vurgulamaktır. Program eylemleri, vatandaşların kaliteli işlere sahip olmasını sağlayarak, sosyal uyum inşa ederek, yeniliği kolaylaştırarak ve Avrupa kimliğini ve aktif vatandaşlığı güçlendirerek sürdürülebilir büyümeye katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

2021-2027’de, önceki programda olduğu gibi, Erasmus+ üç Ana Eylemden oluşmaktadır. Bazı Eylemler, merkezi Avrupa Komisyonu düzeyinde, doğrudan Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından veya bu Ajans aracılığıyla yönetilmektedir. Diğer Eylemler, Erasmus+ Ulusal Ajansları (UA’lar)¹ ağı aracılığıyla merkezi olmayan düzeyde yönetilir.

Ulusal Ajansların rolü; programı tanıtmak, ulusal düzeyde bilgi yaymak, başvuru sahiplerine ve yararlanıcılara destek sağlamak, fonlamaya ilişkin seçim sürecinde ve projelerin izleme ve değerlendirmelerinde Komisyon’a yardımcı olmak, ve diğer Ulusal Ajanslar ve Komisyon ile örneğin, yüksek kaliteli uygulamaları ve proje başarılarını paylaşarak birlikte çalışmaktır. Adı geçen diğer eylemler şunlardır:

- **ANA EYLEM 1: Bireylerin (personel ve öğrenciler) öğrenme hareketliliği:** Eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerini etkilemeyi, bireyler üzerinde uzun vadeli olumlu etkiler yaratmayı, bunların sonucunda da politika reformlarına ilham vermeyi ve Avrupa çapında ve ötesinde hareketlilik fırsatları için yeni kaynaklar bulmayı amaçlar.
- **ANA EYLEM 2: Kurum/Kuruluşlar arasında işbirliği (Önceki adı: Yenilik için işbirliği ve iyi uygulamaların değişimi):** Kurumsal, yerel, bölgesel, ulusal

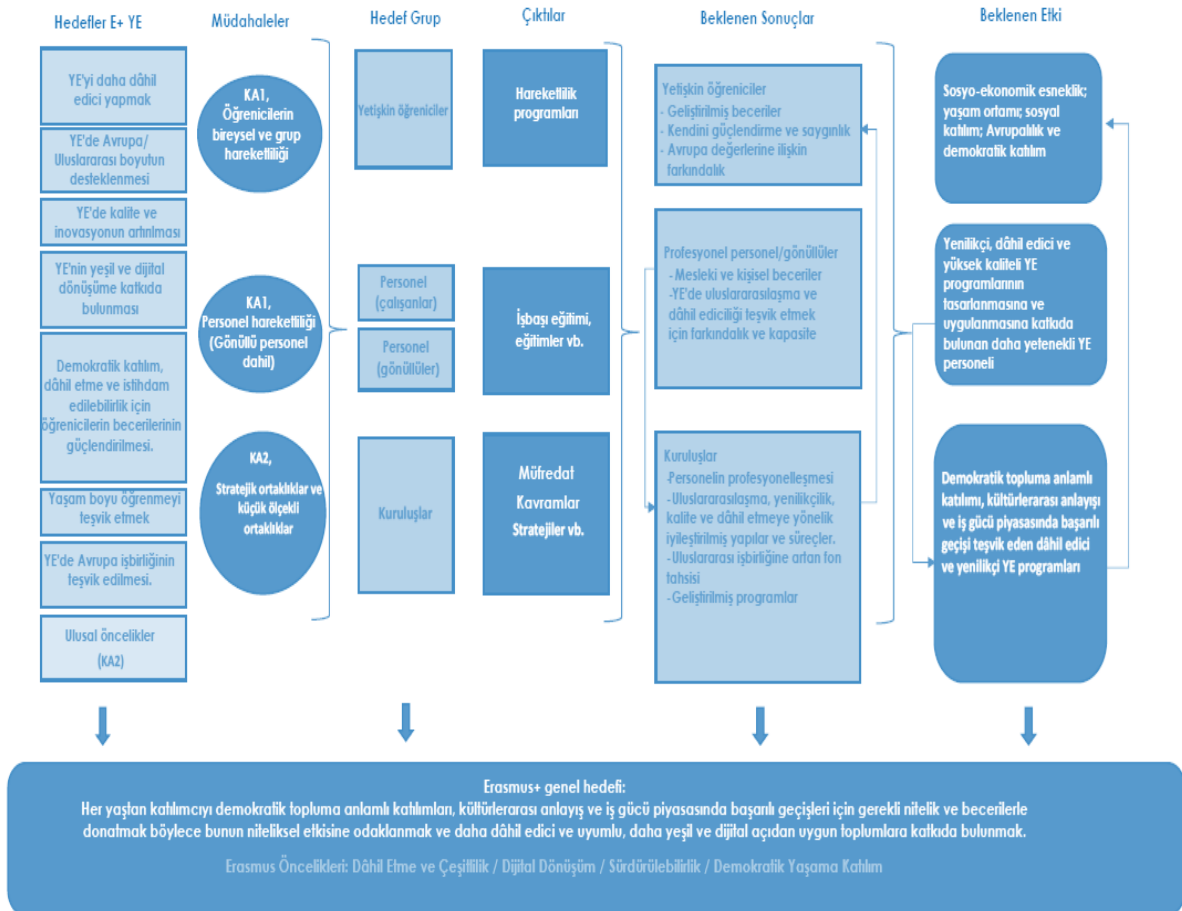
¹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/national-agencies>

ve Avrupa düzeyinde yenilikçi uygulamaların geliştirilmesini, aktarılmasını ve/veya uygulanmasını amaçlar ve katılımcı kurum/kuruluşlar ve politika sistemleri üzerinde uzun vadeli faydalı sonuçlar doğurur.

Yetişkin Eğitimi sektörü için Erasmus+ programı, kişisel durumlarını eğitim fırsatları aracılığıyla değiştirmesi güç olan yetişkinlerin sosyo-ekonomik direncini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Erasmus+ kapsamında yetişkin öğrenimi, geliştirilmiş dil, sayısal, dijital ve diğer beceriler aracılığıyla hassas yetişkinlere daha fazla aidiyet ve özerklik sağlamalıdır. Aşağıdaki Şekil 1, Yetişkin Eğitimi sektörü için Erasmus+'ın yeniden yapılandırılmış Değişim Teorisini sunmaktadır.

ŞEKİL 1: MÜDAHALE MANTIĞI, ERASMUS+'IN YETİŞKİN EĞİTİMİ SEKTÖRÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

1.2 ETKİ İZLEMENİN ÖNEMİ

Şu ana kadar, Erasmus+ programının yetişkin öğrenciler, personel, gönüllüler ve yetişkin öğrenimi alanındaki kurum/kuruluşlar üzerindeki etkisi hakkında yeterli ölçüde bilgi yer almamaktadır. Yetişkin Eğitiminde uluslararası işbirliği ve bireysel hareketlilik projelerinin etkisinin güçlendirilmesine yönelik araştırma faaliyetlerini daha iyi koordine etmek ve Erasmus+ programının geliştirilmesini ve kalitesinin artırılmasını sağlamak için, Erasmus+ programı tarafından finanse edilen ulusötesi bir araştırma ağı kurulmuştur (RIA-AE ağının misyon beyanı aşağıda sunulmaktadır).

RIA-AE Ağı Misyon Beyanı

'Yetişkin Eğitimi önemlidir' ve 'Keşfedilmemiş olanı keşfetmek'

Yetişkin Eğitimi, AB vatandaşlarının daha nitelikli iş imkânlarına sahip olma ve refahlarını artırmalarına yardımcı olacak beceriler geliştirme fırsatları sağlar. Ancak zorunlu ve yükseköğretimin gölgesinde kalmaya devam etmekte, çoğu zaman sosyal politikadan ve genel anlamda eğitim sisteminden kopuk durumda olup diğer sektörlerle kıyaslandığında sınırlı bütçeye sahiptir ve politika açısından daha az ilgi görmektedir. Bununla birlikte, araştırmalar Yetişkin Eğitiminin önemli olduğunu ve kişisel, sosyal ve ekonomik refahı teşvik etmede önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

Erasmus+'ın yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisi ile ilgili şu ana kadar fazla araştırma yapılmamıştır. Erasmus+ programının yetişkin öğrencilerin çevre ve sosyo-ekonomik direnci üzerindeki etkisi hakkında sınırlı bilgi mevcuttur. Yetişkin Eğitiminde uluslararası işbirliği ve hareketlilik projelerinin etkisine ilişkin araştırma faaliyetlerini daha iyi koordine etmek ve Erasmus+ programının daha da geliştirilmesini ve kalitesinin iyileştirilmesini sağlamak için, Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Programının Araştırmaya Dayalı Etki Analizi Ağı (RIA-AE Ağı) adlı ulusötesi bir araştırma ağı kurulmuştur.

RIA-AE ağının hedefleri

RIA-AE Ağının hedefleri aşağıda yer almaktadır:

- 1) Erasmus+ programı kapsamındaki Yetişkin Eğitiminde uluslararası işbirliği ve hareketlilik projelerinin etkisinin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmak;

- 2) Araştırma, politika ve uygulama arasındaki iş birliğini ve diyalogu güçlendirmek;
- 3) Yüksek kaliteli ve uygulamaya yönelik değerlendirme ve etki araştırması sunarak Erasmus+ programının daha da geliştirilmesine ve kalitesinin iyileştirilmesine katkıda bulunmak;
- 4) AB ve Üye Devletlerde Yetişkin Eğitiminin faydalarının görünürlüğünü ve Erasmus+ programının (destekleyici) rolünü genişletmek.

Araçlar

Bu hedeflere ulaşmak için, RIA-AE ağı, Erasmus+ programı kapsamında Yetişkin Eğitimi alanında program değerlendirmesi ve etki analizi için yeni bir yaklaşım geliştirmekle ilgilenen farklı Avrupa ülkelerindeki Erasmus+ Ulusal Ajansları arasında iş birliği kurmayı amaçlamaktadır.

Bu çerçevede, Yetişkin Eğitiminin faydaları ve etkileri üzerine mevcut araştırmalardan ve bilgilerden (veri tabanı) yararlanmak, bu bilgileri düzenlemek ve hareketlilik ve ortaklık projelerinin etkisini değerlendirmek için farklı araştırma projeleri uygulayarak bilgileri güncelleme olanağı sağlar. Araştırma tasarımları, bireysel, kurumsal veya sistemik düzeyde etki üzerine odaklanabilir ve Erasmus+ programının öncelikleri gibi temel tematik alanları keşfedebilir. Bu tür araştırma projelerinden biri, Erasmus+'ın Avrupa'daki Yetişkin Eğitimi kurum/kuruluşları, personel ve yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisini inceleyen etki çalışmasıdır.

İş birliği çerçevesi

Ağ içindeki iş birliği ortak sorumluluğa dayalıdır ve her zaman yeni üyelere açıktır. İş birliği çerçevesi bir dizi ulusal ajansı ve dış araştırma ortağı kurumları (örneğin üniversiteler, araştırma enstitüleri) içermektedir. Ağa dâhil olan her UA, araştırma projelerini kendisi yürütmeye (kaynaklara ve personelin uzmanlığına bağlı olarak) ya da bir ortak görevlendirmeye karar verebilir.

Değerler

Yüksek kaliteli araştırma hedefine ulaşmak için ağ ortakları, uluslararası kabul görmüş etik standartları karşılayan ortak sosyal ve eğitimsel araştırma standartlarına uyarlar. Araştırma faaliyetlerinde kullanılan yöntemler, sosyolojide, siyaset biliminde ve eğitimde yaygın olarak kullanılan tüm yöntemleri (nicel, nitel yöntemler veya farklı yöntemlerin birleşimini) içerebilir.

1.3 ÇOK DÜZEYLİ ÇERÇEVE

RIA-AE ağı, Yetişkin Eğitimi alanında program değerlendirmesi ve etki analizi için ulusötesi bir izleme çalışmasının geliştirilmesi üzerinde çalışmaktadır. İzleme, Erasmus+ Yetişkin Eğitimi projelerine katılmanın faydaları sorusuna, örneğin; kişisel, kurumsal ve profesyonel alanlarda olumlu veya olumsuz, kısa vadeli veya kalıcı değişikliklere katkıda bulunan faktörlerin belirlenmesi sorusuna odaklanmaktadır. Ayrıca AB'nin bu çerçevede belirlediği hedeflerin (dâhil etme ve çeşitlilik; dijitalleşme; sürdürülebilirlik/i İklim; demokratik yaşama katılım) ne ölçüde gerçekleştirilebileceği de belirlenecektir. Elde edilen verilere dayanarak programın iyileştirilmesine yönelik önerilerde bulunulabilir.

Erasmus+ programının farklı düzeyler (kurum/kuruluş, personel, öğrenciler) üzerindeki etkilerini ele alabilmek için, izleme çalışmasının çok düzeyli bir Yetişkin Eğitimi modeline konumlandırılması önerilmektedir. Bu model, erişim ve katılımın yanı sıra, uluslararası projelerin bireysel, kurumsal veya sistemik düzeydeki etkileri için de belirleyici olabilecek mikro, mezo ve makro düzeyler arasındaki farkları ortaya koyar (Brüning ve Kuwan, 2002)². Brüning ve Kuwan (2002), öğrencilerin katılımını artırma zorluğuna yanıtın, faaliyet yapılarını makro, mezo ve mikro düzeylerde uyumlu hale getirmek olduğunu özellikle vurgulamaktadır. Bu düzeylerin karşılıklı bağımlılığına yönelik bir temel oluşturmak, öğrenmeye katılımı artırmak veya belirli hedef grupları öğrenme amacıyla harekete geçirmek için 'harekete geçirme stratejileri' ve 'enstrüman grupları' (Broek ve Hake, 2012, s. 400)³ gereklidir. Çerçeve aşağıdaki faktörleri birleştirmiştir (bkz. Brüning ve Kuwan, 2002):

- bireyin öznel ve sosyal engelleri (mikro düzey);
- mikro düzeyde yukarıda belirtilen engelleri dikkate alarak eğitimcilerin, eğitim kurumlarının ve diğer kuruluşların (mezo düzey) eğitim hizmetlerini sağlama;
- hareketlilik programlarına katılım yoluyla yetişkin eğitimi kurum/kuruluşlarının çerçeve koşulları ve gelişim fırsatları (mezo düzey);
- orta düzey için gerekli koşulları yaratmak için siyasi karar alma (makro düzey).

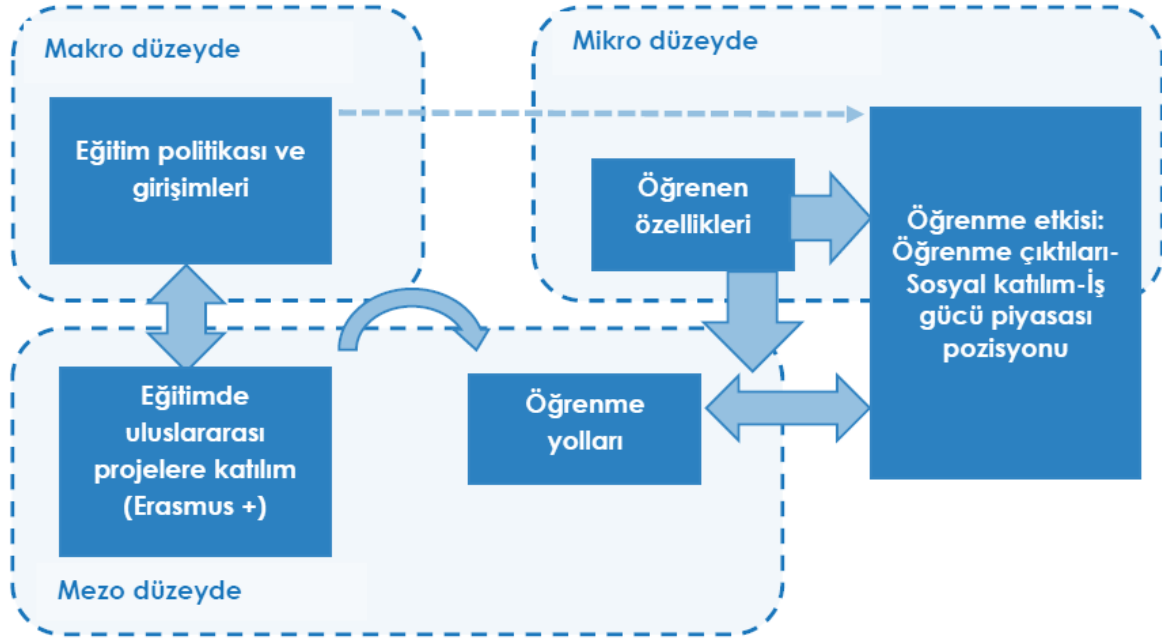
² Brüning, G. & Kuwan, H. (2002): Benachteiligte und Bildungsferne - Empfehlungen für die Weiterbildung. Bielfeld: wbv.

³ Broek, S. & Hake, B.J. (2012): Increasing participation of adults in higher education: factors for successful policies, International Journal of Lifelong Education, 31:4, 397-417.

Şekil 1, Erasmus+ programı kapsamında Yetişkin Eğitiminde uluslararası iş birliği ve hareketlilik projelerinin etkisini etkileyen bu üç düzeyin etkileşimini göstermektedir. Bu seviyelerin her biri için, Erasmus+ programı kapsamında Yetişkin Eğitiminde uluslararası iş birliği ve hareketlilik projelerinin etkisinin belirli etkilerini tanımlamak ve analiz etmek için temel faktörler tanımlanabilir.

ŞEKİL 2: TEMEL FAKTÖRLERİN MAKRO, MEZO VE MİKRO DÜZEYLERDEKİ ETKİLEŞİMİ

1.4 ÇALIŞMANIN AMACI VE ARAŞTIRMA SORULARI

Ulusötesi izleme çalışmasının temel amacı, Ulusal Ajanslara Programın (1) katılımcı kurum/kuruluşlar, (2) personel ve (3) bireysel veya grup olarak bir hareketlilik faaliyetine katılan yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisi hakkında bilgi sağlamak ve ayrıca onların yaşam alanlarına ve sosyo-ekonomik dirençlerine olan faydalarını sunmaktır.

Her ne kadar izleme çalışması, KA1 ve KA2'yi yönlendiren ilkelere göre farklılaştırılmış olarak bireysel eylemlerin mikro, mezo ve makro düzeylerdeki etkisini belirlemeyi amaçlasa da, uygulamada yararlanıcı kurum/kuruluşlar genellikle programın ve projelerin (KA1 ve KA2) çeşitli kısımlarına farklı rollerde (örneğin, koordinatör ve ortak olarak) katılmaktadır. Bu tür "çifte" katılım, kurum/kuruluş, personel ve öğrenciler üzerinde kümülatif bir etkiye sahiptir. Bu durum da etkilerin spesifik bir Programa veya projeye atfedilmesini zorlaştırmaktadır. Bunun yerine, etkiler arasında bir bağlantı olduğu varsayılabilir. Bu şekilde, KA2 projeleri doğrudan kurum/kuruluşların eğitim imkânlarını güçlendirebilir. Ancak, bu düzenlemenin Yetişkin Eğitimi personeli ve bireysel öğrenciler üzerinde de etkisi vardır. Personel ve öğrenci hareketliliği de dolaylı olarak kurum/kuruluşları etkileyebilir. Bu nedenle, ele alınması gereken araştırma soruları Tablo 1'de sunulmuştur.

TABLO 1: ARAŞTIRMA SORULARI

Araştırma
Program hedef gruplar için ne kadar erişilebilir/dâhil edicidir? (4. Bölüm)
– Erasmus+ programına katılan Yetişkin Eğitimi kurum/kuruluşlarının özgünlükleri ve özellikleri nelerdir?
– Bir Erasmus+ projesine bireysel olarak veya gruplar halinde katılan veya katılmış olan katılımcıların, personelin, gönüllülerin ve yetişkin öğrencilerin özgünlükleri ve özellikleri nelerdir?
– Bu bilgiler, Erasmus+ uluslararasılaşma projelerinin ağ ülkelerinde (Erasmus+ öncelikli dâhil etme ve çeşitlilik) erişilebilirliği ve dâhil ediciliği hakkında ne söylüyor? Kurum/kuruluşların, profesyonellerin ve öğrencilerin katılımı için "hareketliliğin önünde herhangi bir engel" var mı?
Yetişkin Eğitimi kurum/kuruluşlarının KA1 ve KA2 projelerine katılımının aşağıdaki alanlara etkileri nelerdir? (5. Bölüm)
– Kurum/kuruluşun kalitesi ve özellikle kurum/kuruluşlarda uluslararasılaşmanın kurumsal olarak yerleştirilmesi (strateji, finansman, proje yönetimi, ağlar, uluslararası yetkinliklerinin doğrulanması)
– Personelinin mesleki gelişimine yönelik politikalar bireysel ihtiyaçlar ve kurumsal hedeflerle ilişkili mi?
– Yeni tekliflerin tanıtılması veya mevcut tekliflerin uyarlanması (programlar, faaliyetler, modüller veya yeni/uyarlanmış pedagojik, didaktik ve doğrulama faaliyetleri)
– (Eğitimsel) faaliyet ve programların öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanması

– Öğrencilerin program tasarımına dâhil edilmesi
– Yetişkin öğrenciler için erişilebilirliğin artırılması(dâhil etme)
– Kalite güvence politikaları
– Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ve programların dijitalleştirilmesi (Erasmus+ öncelikli dijital dönüşüm)
– Tekliflerde uluslararası yetkinliklerin ve ortak değerlerin (dâhil etme ve çeşitlilik; hoşgörü; sürdürülebilirlik/çevre/iklim değişikliğiyle mücadele, dijitalleşme, küresel vatandaşlık, fırsat eşitliği, ayrımcılıkla mücadele vb.) öğretilmesinin teşvik edilmesi (bkz. Erasmus+ öncelikleri: Dâhil etme ve çeşitlilik/dijital dönüşüm/sürdürülebilirlik/demokratik yaşama katılım)
– Yetişkin öğrencilerin bağımsızlığını teşvik etmek için yetişkin eğitim kurumları, hayır kurumları, kültürel kurumlar, iş gücü piyasası aktörleri ve sivil toplum arasında sürdürülebilir iş birliği ve sinerjiler
– Kurum/kuruluş içinde ve diğer (daha az veya daha fazla deneyimli) kurum/kuruluşlarla bilgi ve deneyimlerin yayılması, paylaşılması
– Uluslararası bir ağın kurulması ve geliştirilmesi
– Etkiler farklı türlerdeki Yetişkin Eğitimi kurumları (örgün, yaygın, resmi, sivil toplum, özel) arasında nasıl farklılık gösteriyor?
KA1 ve KA2 projelerine katılımın personel üzerinde aşağıdaki alanlarda ne gibi etkileri vardır? (6.2. Bölüm)
– Beceriler, bilgi, tutumlar, yeterlikler
– Yabancı dil ve kültürler arası farkındalık
– Eğitimde dijital dönüşümü sağlamak dâhil olmak üzere, dijital yeterlikler
– Mesleki profillere ilişkin yeterlikler
– Ülkeler arasındaki uygulamaları, politikaları ve sistemleri anlama
– Sosyal içme ve çeşitlilik konularını anlama ve ele alma becerisi
– Eğitim kuruluşlarında modernizasyon ve uluslararası açılım anlamında değişiklikleri tetikleme kapasitesi
– Hareketlilik projelerini organize etme
– Avrupa ortaklarıyla iş birliğini yönetme
– Yönetim becerileri (yalnızca KA2’de belirtilmiştir)
– Sürdürülebilirlik yetkinlikleri (yalnızca KA2’de belirtilmiştir)
– Özgüven, uyum sağlama ve azim
– Edinilen uluslararası deneyimin çalışanlar arasında uygulanması ve paylaşılması
– Avrupa toplumuyla ve onunla ilişkili değerlerle özdeşleşme (entegrasyon, çeşitlilik, hoşgörü, ayrımcılıkla mücadele vb.)
– Mesleki gelişim ve kariyer
– Günlük işlerde motivasyon ve tatmin

KA1 ve KA2 projelerinin yetişkin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir? (6.3. Bölüm)

Beceriler, bilgi, tutumlar, yetkinlikler

- Yabancı dil ve kültürlerarası farkındalık
- Avrupa Birliği ve ortak Avrupa değerlerine ilişkin farkındalık ve anlayış (örneğin demokratik ilkelere, insan onuruna, birlik ve çeşitliliğe, kültürlerarası diyalogun yanı sıra Avrupa'nın sosyal, kültürel ve tarihi mirasına saygı)
- Anahtar yetkinlikler
- Dijital beceriler ve medya okuryazarlığı
- Yeşil dönüşüm için sürdürülebilirlikle ilgili beceriler ve farkındalık
- Kendini güçlendirme ve özgüven
- Girişimcilik ruhu ve inisiyatif alma

İş gücü piyasası sonuçları

- Artan istihdam edilebilirlik, iyileşen kariyer beklentileri ve ekonomik bağımsızlık

Hayatboyu Öğrenme

- Öğretime katılma konusunda geliştirilmiş öğrenme performansı ve motivasyon
- Eğitime katılımın teşvik edilmesi

Sosyal Katılım

- Topluma daha aktif katılım ve farklı kökenden gelen insanlarla daha fazla olumlu etkileşim
- Sosyo-ekonomik dayanıklılık

– Grup hareketliliği ile bireysel hareketlilik arasında etki açısından bir fark var mı?

KA1 ve KA2 projelerinin diğer kurum/kuruluşlar ve geliştirilen politikalar üzerindeki etkisi nedir? (7. Bölüm)

– KA1 ve KA2 projelerinden elde edilen deneyimler, Erasmus+'a katılmamış diğer kurum/kuruluşlar tarafından devralınacak mı (sonuçların yaygınlaştırılması)?

– KA1 ve KA2 projelerinin sonuçları yerel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde politika gelişmelerine katkıda bulunuyor mu?

- Politika reformları
- Hareketlilik fırsatları için yeni kaynakların çekilmesi
- Her yaştan ve sosyo-ekonomik durumdan yetişkinlerin yetişkin eğitimine katılımının artırılması

Gelecekteki Erasmus+ programlarının etkililiğini ve verimliliğini destekleyecek unsurlar (8. Bölüm)

- Erasmus+ programının hedef grup yetişkin öğrenimine (eğitime) erişilebilirliği nasıl geliştirilebilir?
- Hangi YE kurum/kuruluşları öncüdür ve neden (tekliflerin özel özellikleri de dâhil olmak üzere hangi kurumsal özelliklerle)?
- Hedef grupların katılımına yönelik fırsatlar ve zorluklar nelerdir?
- Yetişkin öğrencilerin KA1 bireysel ya da grup hareketliliği ile ilk deneyimleri nelerdir ve fırsatlar ile riskler nelerdir?
- Erasmus+ programının yetişkin öğrencilerden oluşan hedef grup üzerindeki etkinliğini izlemek için "katılım raporlarına" ek olarak yıllık olarak hangi izleme bilgilerine ihtiyaç duyulmaktadır? Araştırma, etkinlikte sürdürülebilir bir iyileşmeyi mümkün kılan bir referans çerçevesi sağlayabilir mi?
- UA'lar etki yaratma konusunda Yetişkin Eğitimi kurumlarını nasıl daha güçlü bir şekilde destekleyebilirler?

2 ARAŞTIRMA TASARIMI

2.1 GİRİŞ

Ulusal izleme çalışmasının metodolojik yaklaşımı, 2023, 2025 ve 2027 yıllarında tekrar edilen ve böylece izlenen etkinin güncellenmesini sağlayan çeşitli modüller içermektedir. Türkiye'deki uygulama iki modül içermektedir:

2.2 MODÜL 1: MEVCUT ETKİ ÇALIŞMALARININ VE PROJE DOKÜMANTASYONUNUN ANALİZİ

Erasmus+ programının ulusal düzeyde Yetişkin Eğitimi sektörü üzerindeki etkisine ilişkin son on yılda gerçekleştirilen mevcut etki araştırması dikkate alınmıştır. Ayrıca, Erasmus+ programına katılan kurum/kuruluş türleri, Erasmus+ projelerinde ele alınan konular ve katılımcı raporlarına dayalı etki analizi verileri (QlikView ve QlikSense'den elde edilen verilerden yararlanılarak) Ulusal Ajans'tan temin edilerek analiz edilmiştir.

2.3 MODÜL 2: KATILIMCI YETİŞKİN EĞİTİMİ KURUM/KURULUŞLARI İLE ANKET ÇALIŞMASI

Erasmus+ programının Türkiye'deki YE kurum/kuruluşları üzerindeki etkisini belirleyebilmek için, önceki dönemde (2018'den itibaren) ve mevcut program döneminde (2022 sonuna kadar) herhangi bir KA1 ve/veya KA2 projesine koordinatör olarak katılan tüm YE kurum/kuruluşları, çevrim içi bir ankete katılmaya davet edilmiştir⁴. Toplam 226 proje koordinatörüne anket iletilmiş olup, KA1 ve KA2 projelerinin koordinatörlerinin anketi yanıtlama oranı %54'tür. Katılımcılar bazı soruları yanıtsız bıraktıkları için raporlama, ilgili soruyu yanıtlayanların verdiği cevaplar üzerinden yapılmış olup her soru/grafik için katılımcı sayısı belirtilmiştir.

⁴ Hibe sözleşmesine göre başlangıç tarihi 1 Ocak 2018'den önce olmayan, bitiş tarihi ise 31 Aralık 2022'den sonra olmayan projelerin yararlanıcı kuruluşlarından proje ile ilgili iletişim kişileri seçilmiştir.

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

C.II TEMEL BULGULAR

3 TÜRKİYE'DEKİ YETİŞKİN EĞİTİMİ SEKTÖRÜNE GENEL BAKIŞ

3.1 GİRİŞ

Bu bölüm, Türkiye'deki Yetişkin Eğitim sektörünün altyapısına, ilgili paydaş türlerine ve ana politika önceliklerine genel bir bakış sunmaktadır. Aynı zamanda, Yetişkin Eğitim alanındaki mevcut etki araştırmalarına ve spesifik olarak Erasmus+ programına ilişkin genel bir bakış sağlamaktadır.

3.2 TÜRKİYE'DE YETİŞKİN EĞİTİMİ POLİTİKALARI

Türkiye'de Cumhuriyet'in ilanından itibaren halk eğitimi merkezleri yapısı altında Yetişkin Eğitim ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. Günümüzde ise zorunlu eğitimin dışında kalan kişilerin eğitim ve öğretimini hayat boyu sürdüreceği şekilde yaygınlaştırmak için çalışmalar yapma, bu çalışmaları uygulama, izleme ve değerlendirme görevi Milli Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne (HBÖGM) verilmiştir. HBÖGM başta olmak üzere Yetişkin Eğitim ana aktörleri şu şekildedir: Milli Eğitim Bakanlığı (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü), Dışişleri Bakanlığı (Avrupa Birliği Başkanlığı, Türkiye Ulusal Ajansı), Tarım ve Orman Bakanlığı, yerel yönetimler, meslek örgütleri ve özel eğitim kurumları (Eurydice, 2024)⁵. Bu ana sağlayıcıların yanı sıra diğer devlet kurumları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler de hayat boyu öğrenmeye yönelik programlar, projeler yürütmektedir.

Farklı aktörler arasında HBÖGM Yetişkin Eğitim alanına öne çıkmaktadır. 2023 yılı verilerine göre; HBÖGM'ne bağlı 1000 halk eğitimi merkeziyle, 31 olgunlaşma enstitüsü ve açık öğretim programları bulunmaktadır. Halk eğitimi merkezleri ve

⁵ Eurydice, (2024). <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/tr/national-education-systems/turkiye/ana-saglayicilar> adresinden erişilmiştir.

olgunlaşma enstitüleri; yaygın eğitim kurs programları ile beşerî kapasitenin güçlendirilmesi, niteliğinin artırılması, yenilik ve gelişmeye açık, bilimsel, farkındalık oluşturuçu, kültürel değerlerimizi yansıtan, girişimci, sürdürülebilir, kapsayıcı ve istihdam sağlayan eğitimler vermektedir (HBÖGM, 2023)⁶. HBÖGM'nin yetişkinlerin örgün ve yaygın eğitim fırsatlarına erişimini sağlamayı amaçlayan 2600'ü mesleki, 1148'i genel olmak üzere 75 farklı alanda toplam 3748 kurs programı bulunmaktadır.

Bu kurslar, Türkiye'de okuryazarlık oranlarını artırmayı, mesleki eğitim fırsatlarını geliştirmeyi ve toplum temelli öğrenme faaliyetlerini teşvik etmeyi amaçlayan programlar da dâhil olmak üzere hayat boyu öğrenmeyi teşvik etmektedir.

Avrupa Birliği'nin eğitim ve gençlik programlarını Türkiye'de duyurmak ve bu Programlara katılım çalışmalarını yürütmek amacıyla 2003 yılında kurulan Türkiye Ulusal Ajansı (AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı), Yetişkin Eğitimi alanında çalışan aktörler için doğrudan destek mekanizmalarına sahip bir kamu kurumudur. Ulusal Ajans, Yetişkin Eğitimi için çalışan kamu ve sivil kurum/kuruluşların temsilcilerine Erasmus+ programı çerçevesinde hibe ve eğitim olanaklarına erişim fırsatları sağlamaktadır.

Türkiye'de Yetişkin Eğitimi ve hayat boyu öğrenme politikalarının toplumun ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek ve sürdürülebilir bir hayat boyu öğrenme sistemi oluşturmak amacıyla ilki 2009-2013 ikincisi ise 2014-2018 yıllarını kapsayan Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgeleri hazırlanmıştır. 2014-2018 Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi'nde yer alan öncelikler toplumda hayat boyu öğrenme kültürü ve farkındalığının oluşturulması, hayat boyu öğrenme fırsatlarının ve sunumunun artırılması, hayat boyu öğrenme fırsatlarına erişimin artırılması, hayat boyu rehberlik ve danışmanlık sisteminin geliştirilmesi, önceki öğrenmelerin tanınması sisteminin geliştirilmesi ve hayat boyu öğrenme izleme ve değerlendirme sisteminin geliştirilmesi olarak belirlenmiştir (MEB, 2014)⁷.

Ancak daha üst bir belge ve hükümetin eğitim alanındaki önceliklerini tanımlayan en önemli referans politika belgesi olan MEB 2019-2023 Stratejik Planı'nda, Amaç 6

⁶ HBÖGM, (2023). <https://hbogm.meb.gov.tr/www/2023-yili-iyi-uygulama-ornekleri/icerik/1657> adresinden erişilmiştir.

⁷ MEB, (2014). Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2014-2018. https://aydincik66.meb.gov.tr/meb_ivs_dosyalar/2015_01/11024614_hbstratejibelgesiveeylemplan20142018.pdf adresinden erişilmiştir.

“Mesleki ve teknik eğitim ve hayat boyu öğrenme sistemleri toplumun ihtiyaçlarına ve iş gücü piyasası ile bilgi çağının gerekliliklerine uygun biçimde düzenlenecektir.” şeklinde ifade edilmiştir. Bu amaca yönelik olarak belirlenen hedef 6.4 ise “Bireylerin iş ve yaşam kalitelerini yükseltmek amacıyla hayat boyu öğrenme nitelik, katılım ve tamamlama oranları artırılacak ve yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik eğitim öğretimle ilgili faaliyetlere devam edilecektir.” şeklindedir (MEB, 2019)⁸.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2024-2028 Stratejik Planı'nda hayat boyu öğrenmeye yönelik oluşturulan amaç ve hedefler geliştirilerek bu hedeflere ulaşmaya yönelik belirlenen stratejiler Tablo 2'de verilmiştir.

TABLO 2: HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE YÖNELİK OLUŞTURULAN AMAÇ VE HEDEFLER

Amaç 3. Bireyin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek amacıyla bireysel, toplumsal ve istihdam odaklı yeni bir yaklaşımla hayat boyu öğrenme imkânları sunmak.
Hedef 3.1: Farklı yeteneklere, özelliklere, ihtiyaçlara ve birikimlere sahip tüm bireylerin yaygın eğitimden aktif olarak yararlanabilmeleri amacıyla eğitimde kapsayıcılık sağlanacaktır.
<ul style="list-style-type: none">– Dezavantajlı gruplara (kadınlar, gençler, yaşlılar, engelliler, uzun süreli işsizler, hükümlüler vb.) temel beceri ihtiyaçları doğrultusunda eğitim ve öğretim verilecektir.– Dezavantajlı grupların eğitime erişimlerinin artırılması amacıyla insan kaynakları kapasitesi ve kurumların fiziki kapasitesinin artırılması projeleri yürütülecek ve personel istihdamı desteklenecektir.– Örgün eğitim çağı dışına çıkmış, öğrenimlerini çeşitli nedenlerle tamamlayamamış bireylerin yarım kalan eğitimlerini açık öğretim okullarında tamamlayabilmeleri için eğitime erişimlerini kolaylaştırıcı çalışmalar yapılacaktır.– Ülkemizde bulunan yabancı uyrukluların eğitimde eşitlik ve kapsayıcılık ilkesine uygun şekilde desteklenmelerini ve Türk Eğitim Sistemi'ne uyumlarını sağlamak amacıyla uyum eğitimleri, dil desteği, kültürel farkındalık programları gibi kaynaklardan yararlanarak örgün eğitim ve yaygın eğitim imkânlarından en üst düzeyde faydalanmaları sağlanacaktır.– Toplumu bir arada tutan değerlerin güçlendirilmesi, şehir kültürü, demokrasi ve insan hakları, kültürel mirasın aktarılması ve öğretilmesi konularında yaygın eğitim faaliyetleri ile sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlenerek daha adil, hoşgörülü ve sürdürülebilir bir toplumun oluşturulmasına katkı sağlanacaktır.

⁸ MEB, (2019). Milli Eğitim Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı. https://www.meb.gov.tr/stratejik_plan/ adresinden erişilmiştir.

Hedef 3.2: Uzaktan eğitime yönelik dijital içerik geliştirme çalışmaları ile halk eğitimi merkezlerinden yararlanan kursiyerlere/öğrencilere yönelik fırsat eşitliği artırılacaktır.

- Uzaktan eğitim teknolojileri yoluyla eğitimin sınırlılıklarını (zaman, mekân, maliyet) en aza indirerek, hayat boyu öğrenme imkânlarına erişimlerini artırmak için Halk Eğitimi Merkezleri Bilişim Ağı (HEMBA) Platformu'nda yer alan içerikler artırılacaktır.
- Dijital becerilerin sürdürülebilir mekanizmalarla desteklenmesi için, iş birliklerin ve uygulama olanaklarının artırılması sağlanacaktır.
- Açık öğretim liselerine ait ortak derslere yönelik dijital içerikler ihtiyaç olması hâlinde güncellenecek veya yapılacaktır.

Hedef 3.3: Hayat boyu öğrenme faaliyetleri ile bireylerde kişisel, çevresel ve mesleki anlamda farkındalık oluşturulacaktır.

- Bireylerde hayat boyu öğrenmenin kişisel ve mesleki faydaları konusunda farkındalık oluşturulması ve hayat boyu öğrenmeye katılımın artırılması sağlanacaktır.
- Bireylerin öğrenme fırsatları hakkında bilgilendirilmesi ve öğrenme imkânları kapsamında farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
- Yenilenebilir enerji, temiz enerji ve yeşil dönüşüm gibi konularda projeler yürütülecek bu alanda sektörün ihtiyaç duyduğu işgücünün yaygın eğitim faaliyetleri ile yetiştirilmesi sağlanacaktır.
- Olgunlaşma enstitülerinin kurum bazlı yetkinlikleri de göz önünde bulundurularak, daha spesifik alanlarda etkin çalışmalar yapmaları, özgün ve kaliteli ürünler ortaya koymaları ve bu yolla hayat boyu öğrenme katılımına katkı sunmaları sağlanacaktır.
- Eğitime erişimde dezavantajlı durumda olan çeşitli hedef kitlelerin hayat boyu öğrenmeye erişimini artırabilmek için uzaktan eğitim teknolojilerinden yararlanması sağlanacaktır.

Hedef 3.4: Tüm bireylere yönelik günümüz ihtiyaçlarına uygun genel, mesleki ve teknik eğitim kurs programları hazırlanacaktır.

- İklim değişikliği, yeşil teknolojiler, dijital dönüşüm, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, sürdürülebilir tarım konularında geleceğin istihdam gereksinimlerine uygun beceri gelişimini sağlayacak yaygın eğitim kurs programları geliştirilecektir.
- Küresel ölçekte hayat boyu öğrenme alanındaki ilerlemeler takip edilerek, eğitim ve öğretimi hayat boyu devam edecek şekilde yaygınlaştırmak amacıyla hazırlanan genel, mesleki ve teknik eğitim kurs programlarının güncellenmesi ve günümüz ihtiyaçlarına uygun hâle getirilmesi sağlanacaktır.
- Sektör talepleri ve gelişen teknoloji doğrultusunda kurs programları güncellenerek iş gücü piyasasının eğitim faaliyetleri desteklenecektir.

- Aile Okulu Projesi ile aile değerleri, aile içi iletişim; sosyal, psikolojik ve duygusal gelişim, stres yönetimi, bağımlılıkları önlemeye ilişkin yaklaşımlar başta olmak üzere çeşitli alanlarda aileler desteklenecektir.
- Toplumun afetlere ve acil durumlara hazırlıklı olmasını sağlamak, riskleri azaltmak ve hızlı tepki verme kapasitesini artırmak amacıyla afet ve acil durumlara ilişkin yaygın eğitim kursları düzenlenecektir.

Hedef 3.5: Özel yaygın eğitim hizmetlerinin niteliği, fırsat eşitliği ve erişilebilirlik bağlamında hayat boyu öğrenmeyi destekleyecek şekilde uluslararası standartlara uygun olarak artırılacaktır.

- Özel yaygın eğitim kurumlarında eğitim programlarının çeşitliliğinin artırılması ve bu kurumlar tarafından verilen sertifikaların uluslararası akreditasyonunun sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.
- Özel yaygın eğitim kurumlarında uygulanan programların uluslararası standartlarda güncelliği sağlanacaktır.
- Bakanlığımıza bağlı kurslardan (iş makineleri sürücü eğitim, özel ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme ile diğer meslek edindirme kursları) alınan sertifikalarla başka bir belgeye ihtiyaç olmaksızın istihdam ve iş yeri açma hakkı elde edilmesine ilişkin çalışmalar yapılacaktır.
- Trafik ve sürücü eğitiminde eğitim, sınav ve belgelendirme süreçlerinin Avrupa Birliği standartları doğrultusunda geliştirilmesine yönelik mevzuat düzenlemeleri ve araştırma-geliştirme çalışmaları yapılacak, trafik güvenliğine katkı sağlamak üzere sürücü eğitiminde görevli personele yeni gelişmeler ve teknolojik ilerlemeler konularında eğitim verilecektir.
- Çevrim içi eğitim yapan platformlar Bakanlıkça takip edilerek sundukları eğitim ve eğitim materyallerinin incelenmesine ilişkin mevzuat değişiklikleri yapılacaktır.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı⁹.

3.3 ERASMUS+ PROGRAMININ YETİŞKİN EĞİTİMİ SEKTÖRÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE İLİŞKİN MEVCUT ÇALIŞMALAR

Türkiye’de Erasmus+ programının Yetişkin Eğitimi sektörü üzerindeki etkisine ilişkin sınırlı çalışma bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili yapılan son çalışma, Erasmus+ ve Önceki Programların Uygulanması ve Etkisine İlişkin Türkiye Ulusal Raporu: Hayat Boyu Öğrenme, Gençlik Eylemde raporudur (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2017). Raporunda,

⁹ MEB, (2024). T.C. Milli Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı. <https://www.meb.gov.tr/meb-2024-2028-stratejik-plani-yayimlandi/haber/32485/tr> adresinden erişilmiştir.

Erasmus+ uygulamalarının Türkiye’de oldukça etkili olduğu ve Erasmus+ program rehberinde belirtilen spesifik hedeflere ulaşılmasına önemli ölçüde katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Bu hedefler arasında hedef grupların beceri ve yetkinliklerinin geliştirilmesi, AB kültürü, değerleri, eğitim ve gençlik örgütleri hakkındaki bilgilerin artırılmasının yanı sıra eğitim ve gençlik alanlarında kalite iyileştirmelerinin, yenilikçiliğin ve uluslararasılaşmanın teşvik edilmesi de yer almaktadır.

Raporda, Erasmus+ programının Türkiye’de etkili bir şekilde yönetildiği ancak başvuru formlarını, uygulama prosedürlerini ve raporlamayı oldukça karmaşık ve uzun bulan başvuru sahipleri ve yararlanıcılar için program düzeyinde hâlâ iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Genel olarak, fonların Ana Eylem 1, 2 ve 3’e dağılımının dengeli ve bu üç Ana Eylemin birbiriyle tutarlı olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte Yetişkin Eğitimi ve Mesleki Eğitim sektörlerinin kapsamlarının çoğunlukla örtüştüğüne ve yararlanıcılar tarafından kolaylıkla ayırt edilemediğine vurgu yapılmıştır.

Raporda bunlara ek olarak, Erasmus+ programının yararlanıcılar için kültürlerarası anlayışın ve uluslararasılaşmanın geliştirilmesinde önemli etkiye sahip kapsamlı bir program olduğu, AB dillerinde iletişimi sağlamanın yanı sıra, AB ülkeleriyle artan iş birlikleri sayesinde kişi ve kurum/kuruluşların prestij kazanmasına da katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Son olarak, Ulusal Ajans’ın yüksek kurumsal kapasitesi, Avrupa Komisyonu ve diğer ulusal paydaşlarla koordinasyonu, Türkiye’nin ortak finansman konusunda yeterli mali kaynakları, hedef grupların yüksek talebi ve yararlanıcıların yüksek düzeyde memnuniyetiyle olası bir bütçe artışının başarı oranını artırabileceği belirtilmiştir (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2017)¹⁰.

3.4 SONUÇLAR

Bu bölümde, öncelikle Yetişkin Eğitimi alanında ulusal politika önceliklerinin neler olduğu, hangi paydaşların katıldığı ardından Yetişkin Eğitimi alanında Erasmus+ için ulusal önceliklerin neler olduğu ve mevcut etki araştırmalarındaki boşluklar özetlenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2024-2028 Stratejik Planı’nda Yetişkin Eğitimi alanında ulusal politika önceliği “Bireyin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek amacıyla bireysel,

¹⁰ Avrupa Birliği Bakanlığı, (2017). National Report of Turkey on the implementation and the impact of Erasmus+ and Predecessor Programmes: Lifelong Learning, Youth in Action.

toplumsal ve istihdam odaklı yeni bir yaklaşımla hayat boyu öğrenme imkânları sunmak” olarak ifade edilmiştir. Bu amaçlara ulaşmak için belirlenen beş hedef ise (1) farklı yeteneklere, özelliklere, ihtiyaçlara ve birikimlere sahip tüm bireylerin yaygın eğitimden aktif olarak yararlanabilmeleri amacıyla eğitimde kapsayıcılık sağlanması, (2) uzaktan eğitime yönelik dijital içerik geliştirme çalışmaları ile halk eğitimi merkezlerinden yararlanan kursiyerlere/öğrencilere yönelik fırsat eşitliğinin artırılması, (3) hayat boyu öğrenme faaliyetleri ile bireylerde kişisel, çevresel ve mesleki anlamda farkındalık oluşturulması, (4) tüm bireylere yönelik günümüz ihtiyaçlarına uygun genel, mesleki ve teknik eğitim kurs programları hazırlanması ve (5) özel yaygın eğitim hizmetlerinin niteliği, fırsat eşitliği ve erişilebilirlik bağlamında hayat boyu öğrenmeyi destekleyecek şekilde uluslararası standartlara uygun olarak artırılmasıdır.

Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü başta olmak üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Ulusal Ajansı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Yerel Yönetimler, Meslek Örgütleri ve Özel Eğitim Kurumları ile diğer Devlet Kurumları, Özel Sektör, Sivil Toplum Kuruluşları ve Üniversiteler de hayat boyu öğrenme faaliyetlerinde paydaş olarak yer almaktadır.

Türkiye’de Erasmus+ programının Yetişkin Eğitimi sektörü üzerindeki etkileri bağlamında az sayıda çalışma bulunduğundan, programın etkisinin daha fazla ölçülebilmesi için yapılan çalışmaların artırılmasında fayda görülmektedir.

4 ERASMUS+'IN ERİŞİLEBİLİRLİĞİ VE DÂHİL EDİCİLİĞİ

4.1 GİRİŞ

Dâhil etme, Erasmus+ programının önceliklerinden biridir ve bu nedenle programın daha önce Erasmus+'tan yararlanmamış kurum/kuruluşlar ile uluslararasılaşma faaliyetlere katılma olasılıkları düşük olan katılımcılar için ilgi çekici olması önemlidir. Bu bölümde, önceki ve mevcut program döneminde Erasmus+ programına katılan Yetişkin Eğitimi kurum/kuruluşlarının özelliklerinin yanı sıra KA2 projelerinde geliştirilen çıktılar ile KA1 projeleri kapsamında gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetlerinden yararlanan yetişkin öğrencilerin özellikleri ele alınmaktadır. Ayrıca, Erasmus+ programının Türkiye'deki Yetişkin Eğitim sektörü içerisinde erişilebilirliği ve dâhil ediciliği hakkında açıklamalar da sunulmuştur.

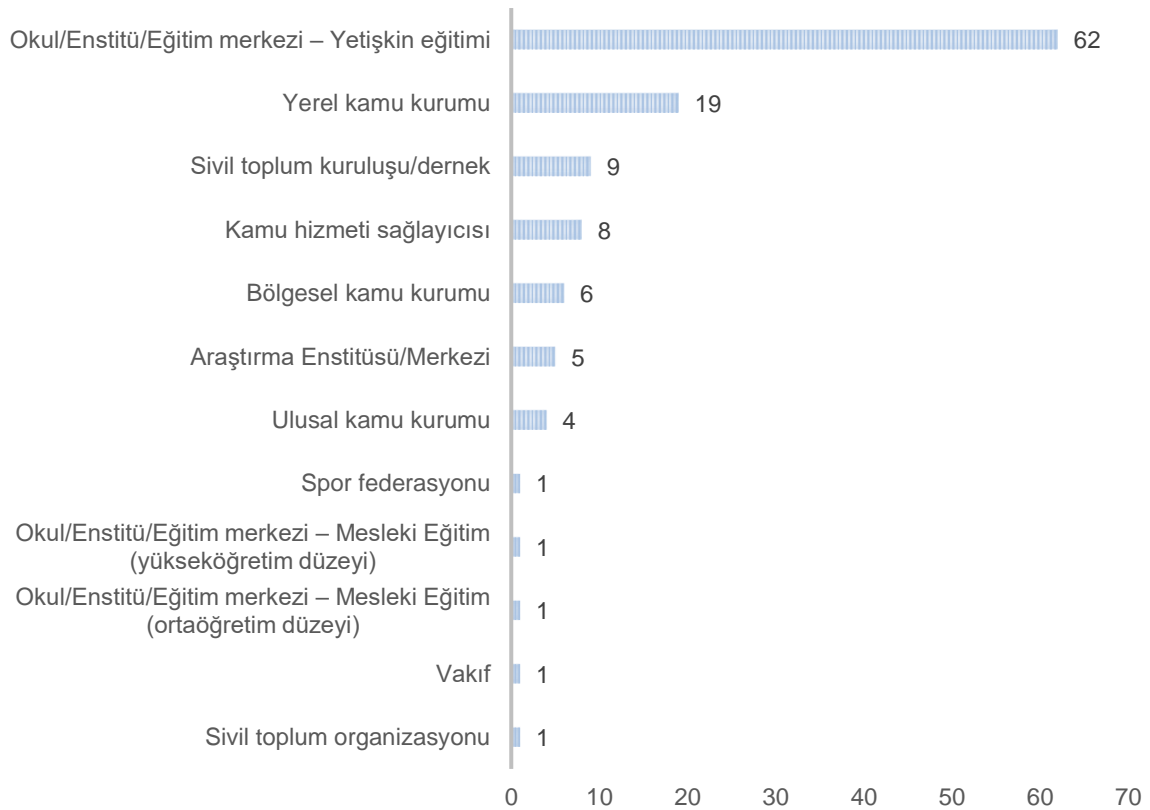

4.2 ERASMUS+ PROGRAMINA KATILAN KURUM/KURULUŞLAR

4.2.1 2018-2020 dđnemi

Ulusal Ajans tarafından sağlanan veriler, 2018-2020 dđneminde kurum/kuruluş tđrđne gđre yđrđtđlen proje sayıları hakkında bilgi vermekte olup, kurum/kuruluş tđrđne gđre yđrđtđlen KA104 proje sayıları Şekil 3'te verilmiştir.

ŞEKİL 3: 2018-2020 DĐNEMİNDE KURUM/KURULUŞ TĐRĐNE GĐRE YĐRĐTĐLEN KA104 PROJE SAYISI (N=118)

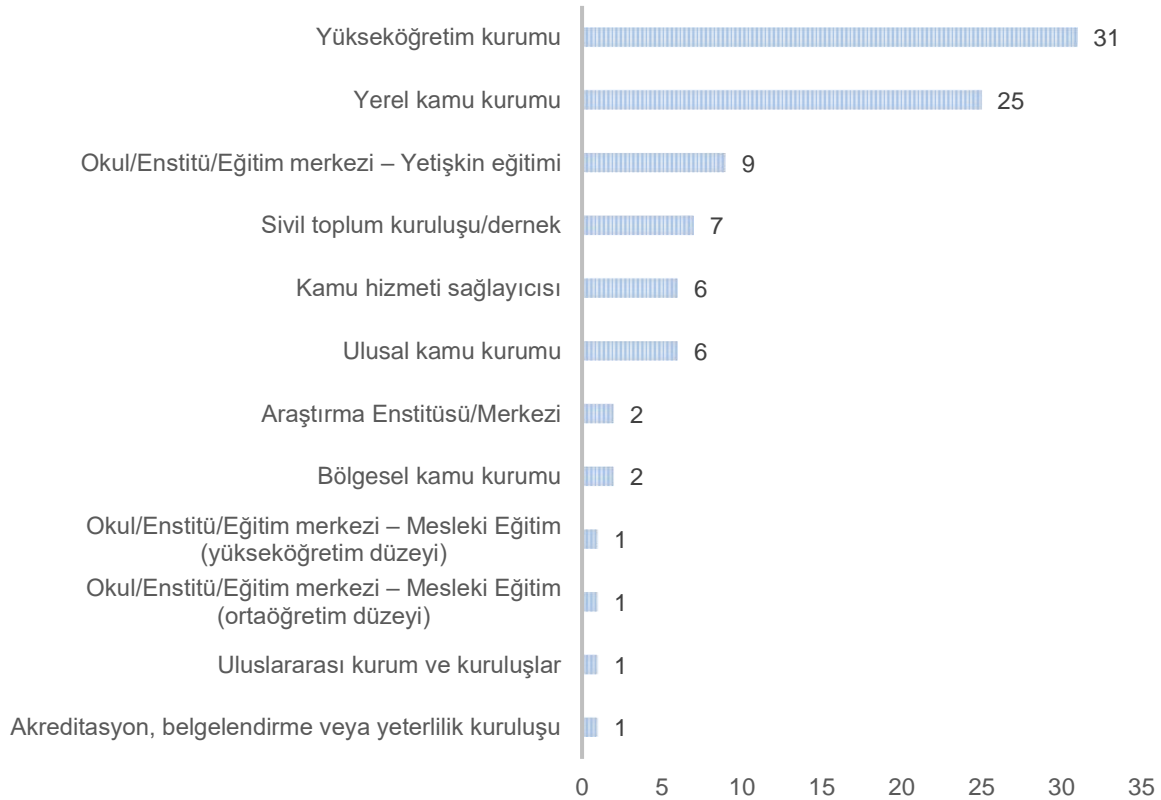
2018'den 2020'ye kadar olan dđnemde Yetişkin Eğitimi alanında 118 bireylerin đęrenme hareketliliği (KA104) projesi yđrđtđlmüŐtđr. Bu projelerin bđyđk kısmı 62'si (%52) yetişkin eğitim sağlayıcısı okul/enstitđ/eğitim merkezi, 19'u (%16) yerel kamu kurumu, 9'u (%7) sivil toplum kuruluşu/dernek ve 6'sı (%5) bđlgesel kamu kurumu tarafından yđrđtđlmüŐtđr. Diğer kurum/kuruluşlar daha az sayıda temsil edilmesine

rağmen hibe alan kurum/kuruluş türleri arasında farklı türde ve çeşitlilikte kurum/kuruluşların yer aldığı söylenebilir.

Kurum/kuruluş türüne göre yürütülen KA204 proje sayıları Şekil 4'te verilmiştir.

ŞEKİL 4: 2018-2020 DÖNEMİNDE KURUM/KURULUŞ TÜRÜNE GÖRE UYGULANAN KA204 PROJE SAYISI (N=92)

2018-2020 döneminde Türkiye’de Yetişkin Eğitimi alanında 92 kurum/kuruluş arasında stratejik ortaklık (KA204) projesi yürütülmüştür. Projelerin 31’i (%34) yükseköğretim kurumu tarafından yürütülmüştür. Yükseköğretim kurumlarının hemen ardından 25 projeye (%27) yerel kamu kurumu ve 9 projeye (%10) yetişkin eğitimi sağlayıcısı okul/enstitü/eğitim merkezi gelmektedir. KA104’te olduğu gibi KA204 projelerinde de daha az sayıda projeye temsil edilen çeşitli kurum/kuruluşlar bulunmaktadır. Bu çeşitlilik bir önceki grafikte olduğu gibi farklı kurum/kuruluşların Erasmus+ proje fonlarından yararlanabildiğinin göstergesidir.

Anket katılımcılarının cevaplarına göre 2018-2023 döneminde KA1 ve KA2'ye katılan kurum/kuruluş türleri Şekil 5'te verilmiştir.

ŞEKİL 5: 2018-2023 DÖNEMİNDE KA1 VE KA2'YE KATILAN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=153)

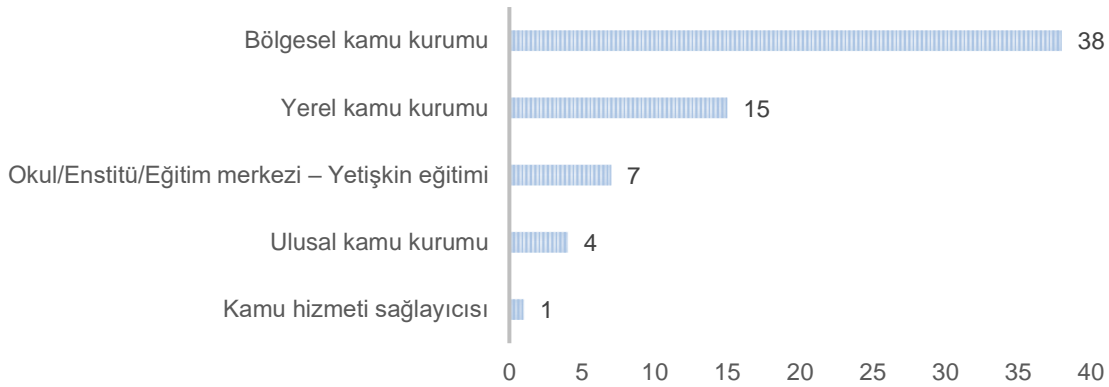
2018-2023 döneminde KA1 ve KA2'ye katılan kurum/kuruluşlardan anketi cevaplayan 153 kişinin dağılımı Şekil 5'te görülmektedir. Bu projelerin 42'si (%27) halk eğitimi merkezi, 24'ü (%16) yetişkin eğitim sağlayıcısı okul/enstitü/eğitim merkezi, 17'si (%11) yerel/bölgesel yönetim ve 14'ü (%9) ise yükseköğretim kurumu tarafından gerçekleştirilmiştir. Sivil toplum organizasyonu, sosyal yardım kuruluşu, sivil toplum kuruluşu/dernek gibi diğer kurum/kuruluş türlerinin payı görece azdır.

4.2.2 2021 – 2027 dönemi

Ulusal Ajans tarafından sağlanan veriler, 2021-2023 döneminde yürütülen projelere katılan kurum/kuruluş türleri hakkında bilgi vermekte olup, KA121'e katılan kurum/kuruluş türleri Şekil 6'da verilmiştir.

ŞEKİL 6: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA121'E KATILAN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=65)

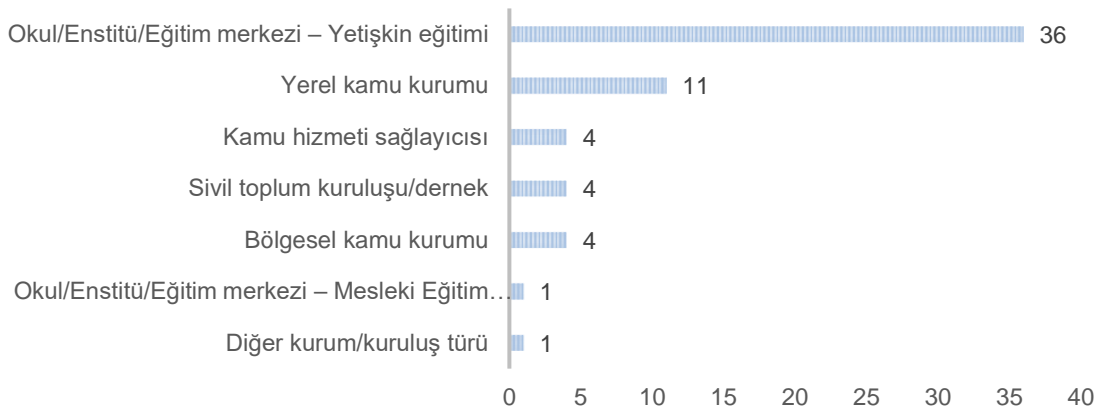

Şekil 6'dan da görüldüğü üzere 2021-2023 döneminde yürütülen 65 KA121 projesinden 38'i (%59) bölgesel kamu kurumu tarafından yürütülmüştür. Bunu 15 projeye (%23) yerel kamu kurumu izlemektedir. KA121 projelerinin tamamının kamu kurum/kuruluşları tarafından gerçekleştirildiği belirlenmiştir.

2021-2023 döneminde KA122 projesi yürüten kurum/kuruluş türleri Şekil 7’de verilmiştir.

ŞEKİL 7: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA122 PROJESİ YÜRÜTEN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=65)

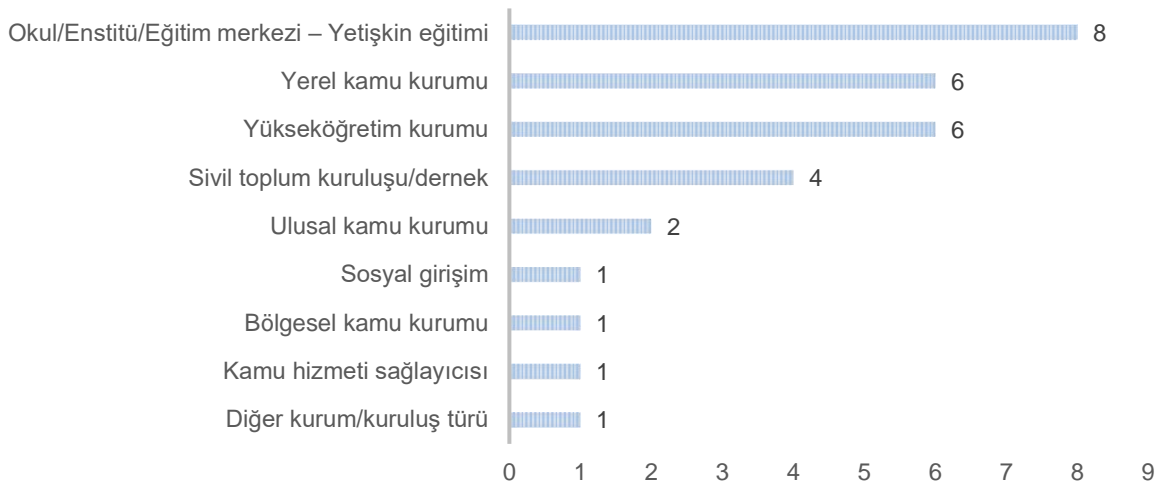

2021-2023 döneminde 65 KA122 projesi yürütülmüştür. Bu projelerin 36’sı (%55) yetişkin eğitim sağlayıcısı okul/enstitü/eğitim merkezi, 11’i (%16) yerel kamu kurumu tarafından gerçekleştirilmiştir. Dörtür proje (%6) ise kamu hizmeti sağlayıcısı, sivil toplum kuruluşu/dernek ve bölgesel kamu kurumu tarafından ise dörtür proje (%6) yürütülmüştür. Diğer kurum/kuruluş türlerinin yukarıda belirtilen kurum/kuruluş türlerine göre daha az oranda KA122 projesi yürüttüğü görülmüştür.

2021-2023 döneminde KA210 projesi yürüten kurum/kuruluş türleri Şekil 8’de verilmiştir.

ŞEKİL 8: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA210 PROJESİ YÜRÜTEN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=30)

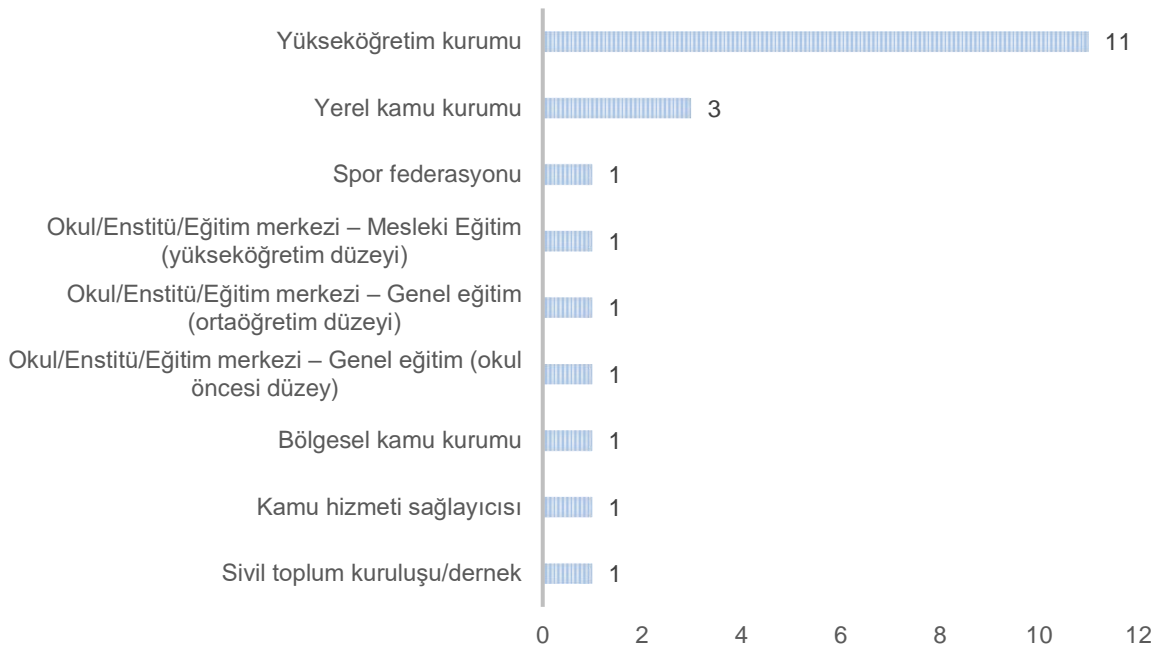

2021-2023 döneminde 30 KA210 projesi yürütülmüştür. KA210 projesi yürüten kurum/kuruluşlar arasında Yetişkin eğitim sağlayıcısı okul/enstitü/eğitim merkezleri 8 projeye (%27) ilk sırada, altışar projeye (%20) yerel kamu kurumu ve yükseköğretim kurumu ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadır. Dördüncü sırada 4 projeye (%13) sivil toplum kuruluşları/dernekler gelmektedir.

2021-2023 döneminde KA220 projesi yürüten kurum/kuruluş türleri Şekil 9'da verilmiştir.

ŞEKİL 9: 2021-2023 DÖNEMİNDE KA220 PROJESİ YÜRÜTEN KURUM/KURULUŞ TÜRLERİ (N=21)

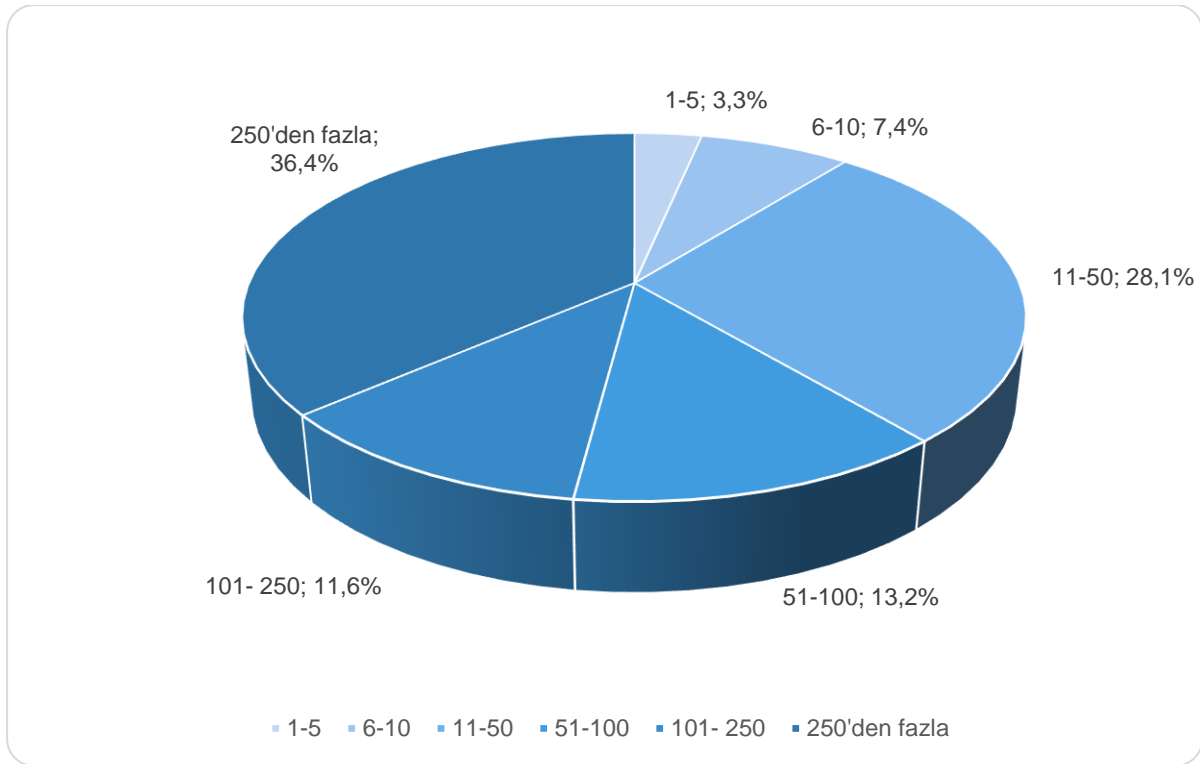
2021-2023 döneminde 21 KA220 projesi yürütülmüştür. KA220 projesi yürüten kurum/kuruluşlar arasında yükseköğretim kurumu 11 projeye (%52) ilk sırada yer almaktadır. Yerel kamu kurumu 3 projeye (%14) yükseköğretim kurumunun hemen ardından gelmektedir. Bunlar dışında birer projeye (%5) temsil edilen çeşitli kurum/kuruluşlar bulunmaktadır. Bu çeşitlilik farklı kurum/kuruluşların KA220 proje fonlarından yararlanabildiğinin göstergesidir.

4.2.3 Katılımcı kurum/kuruluşların büyüklüğü

Katılımcılara kurum/kuruluşlarının büyüklüğü ile ilgili olarak 2022 yılı sonunda çalışan personel sayıları sorulmuştur. Sonuçlar Şekil 10'da verilmiştir.

ŞEKİL 10: 2022 YILI SONU İTİBARIYLA KATILIMCI KURUM/KURULUŞLARDA ÇALIŞAN PERSONEL SAYILARI VE ORANLARI (N=121)

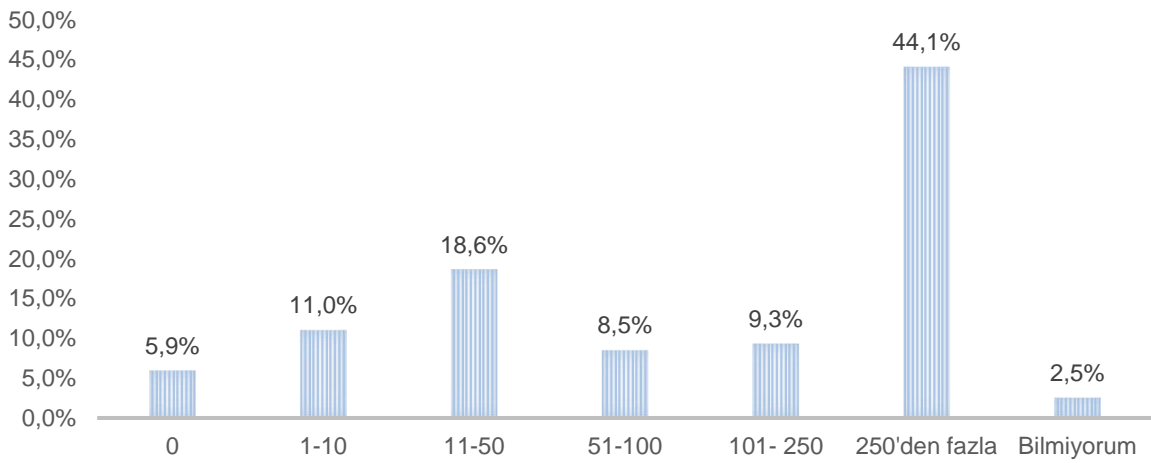

Anketin ilgili sorusunu cevaplayan 121 kurum/kuruluştan %36'sında 2022 sonu itibarıyla 250'den fazla çalışan bulunduğu belirtilmiştir. Personel sayısı 11-50 arasında olan kurum/kuruluşlar %28 ile en yaygın ikinci gruptur. 51 - 100 çalışanı olan kurum/kuruluşlar %13 ile üçüncü grubu temsil etmektedir. En küçük kategori ise %3 ile 1 ila 5 çalışanı olan kurum/kuruluşlardan oluşmaktadır. Bulgular daha ayrıntılı incelendiğinde, 50 ve daha fazla personel istihdam eden kurum/kuruluşların çoğunlukta olduğu açıkça görülmektedir.

Katılımcılara ayrıca 2022’de kurum/kuruluşları tarafından sağlanan öğrenme faaliyetlerine kaç yetişkin öğrencinin katıldığı sorulmuştur. Sonuçlar Şekil 11’de verilmiştir.

ŞEKİL 11: 2022 YILINDA ÖĞRENME FAALİYETLERİNE KATILAN YETİŞKİN ÖĞRENİCİ SAYILARI (N=118)

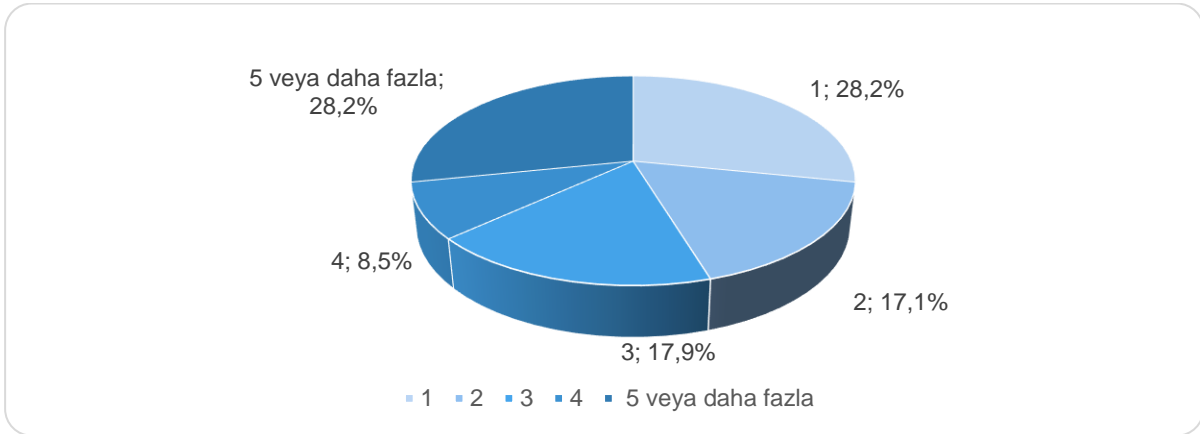
Anketin ilgili sorusunu cevaplayan 118 kurum/kuruluşun, 2022 yılında sağladığı öğrenme faaliyetlerine katılan yetişkin öğrenci sayıları değişkenlik göstermektedir. Kurum/kuruluşların, %44’ünde 250’den fazla yetişkin öğrenci; %19’unda 11 ila 50 arasında yetişkin öğrenci; %9’unda ise 101 ila 250 arasında yetişkin öğrenci öğrenme faaliyetlerine katılmıştır. Ankete katılan kurum/kuruluşların yalnızca %6’sı yetişkin öğrenci katılımcısı olmadığını belirtmiştir.

4.2.4 Programa yeni katılanlar

Katılımcılara 2014'den bu yana Erasmus+ programı kapsamında koordinatör veya ortak olarak katıldıkları KA1 ve KA2 proje sayıları sorulmuştur. Sonuçlar Şekil 12'de verilmiştir.

ŞEKİL 12: 2014'TEN İTİBAREN KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+ PROGRAMI KAPSAMINDA KOORDİNATÖR VEYA ORTAK OLARAK KATILDIKLARI PROJE SAYILARI (N=117)

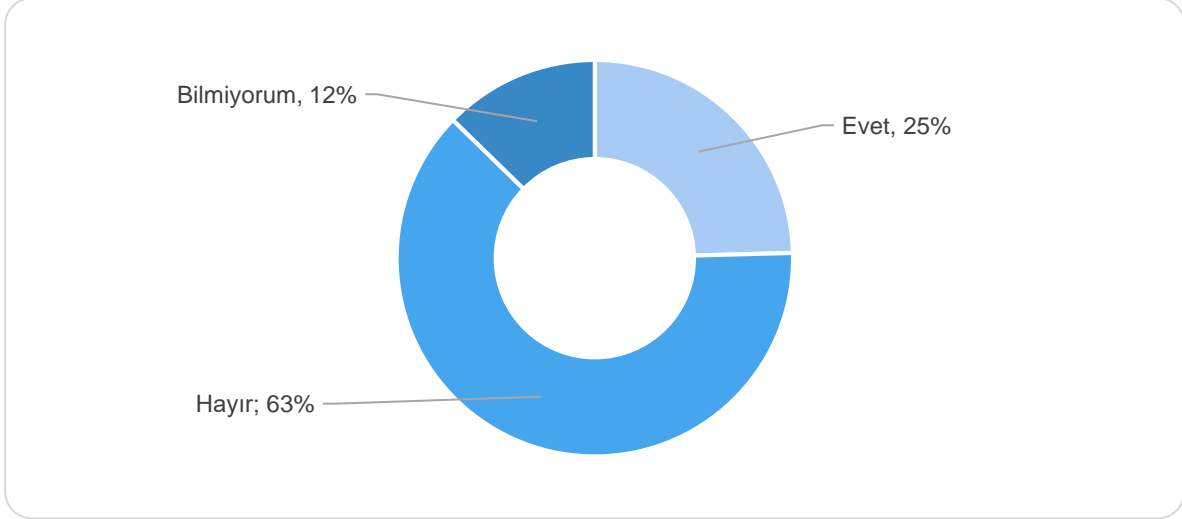

Anket sonuçları, Yetişkin Eğitimi sektöründe faaliyet gösteren kurum/kuruluşlardan %28'inin 2014 yılından bu yana beş veya daha fazla Erasmus+ projesine ortak veya koordinatör olarak katıldığını ortaya koymuştur. Kurum/kuruluşların %28'i ise aynı dönemde yalnızca bir projeye dâhil olmuştur. Ankete katılanların %17'si Erasmus+ programı kapsamında iki projeye katılırken, %18'si üç projeye ve %9'u ise dört projeye katılmıştır. Kurum/kuruluşların Erasmus+ KA2 projelerinde 2014 yılından bu yana üstlendiği roller incelendiğinde, anketin bu sorusunu cevaplayan 71 kurumun 25'i (%35) sadece koordinatör, 5'i (%7) ise sadece ortak rolünü üstlendiği görülmüştür. Ankete katılan kurum/kuruluşlardan yalnızca ilgili ortak olarak faaliyet gösteren bulunmamaktadır. Kuruluşların 37 tanesi (%52) hem koordinatör hem de ortak rolünü üstlendiği belirtirken, her üç rolü de üstlenen sadece 4 (%6) kurum/kuruluş bulunmaktadır. KA1 ve KA2 kapsamında Erasmus+ programına yeni katılan kurum/kuruluşların sayısı sırasıyla 30 ve 11 olup tüm kurum/kuruluş ve başvuru sahiplerinin göreceli payı KA1 için %25, KA2 için %12 olarak belirlenmiştir. KA2'ye göre KA1 programına yeni katılım görece yüksektir.

Katılımcılara ayrıca kurum/kuruluşlarının hâlihazırda Yetişkin Eğitimi alanında Erasmus+ akreditasyonuna sahip olup olmadıkları sorulmuştur.

ŞEKİL 13: HÂLIHAZIRDA YETİŞKİN EĞİTİMİ ALANINDA ERASMUS+ AKREDİTASYONUNA SAHİP KURUM/KURULUŞLARIN ORANI (N=118)

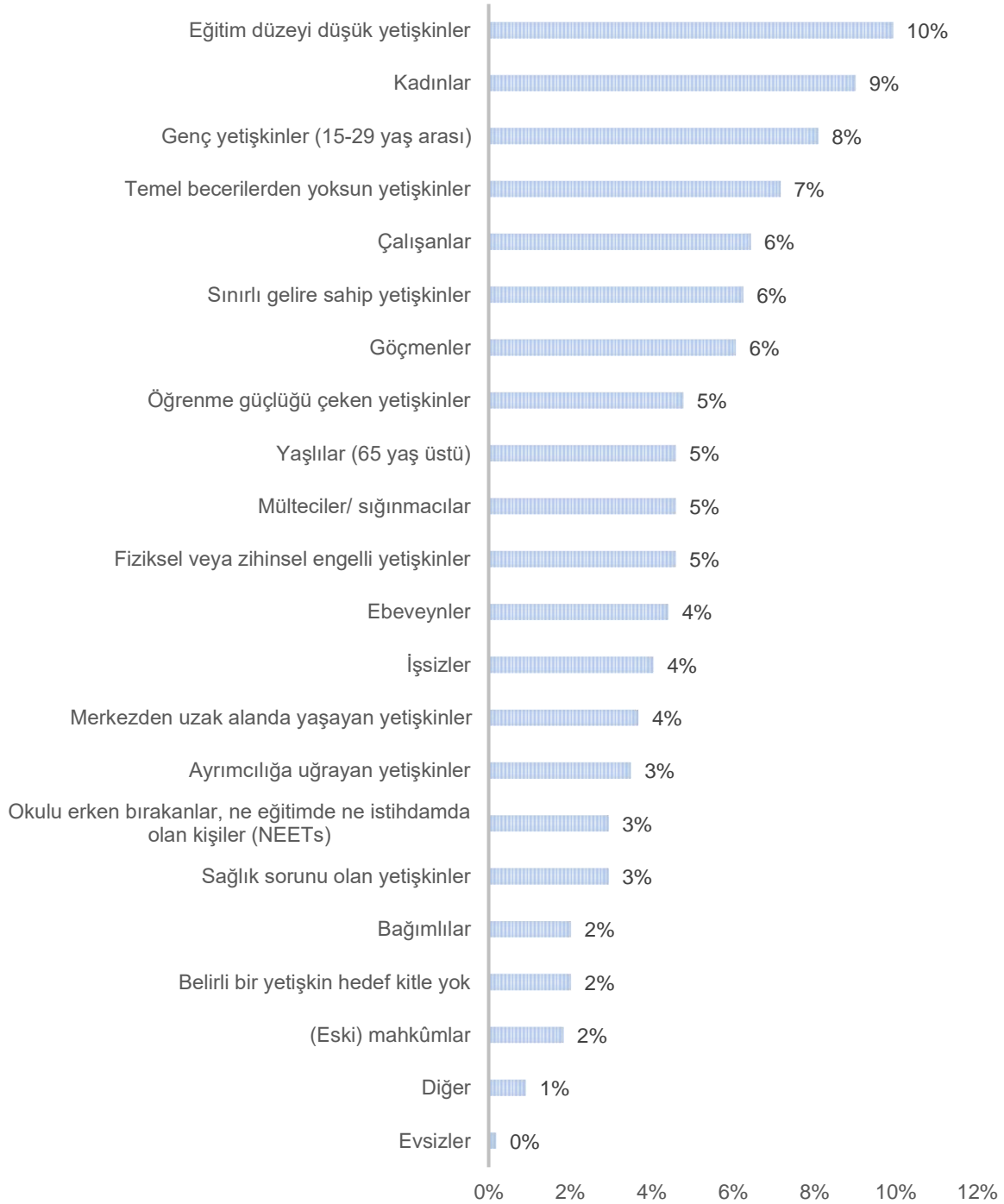

Şekil 13'te yer alan sonuçlar incelendiğinde, anketi cevaplayan kurum/kuruluşların çoğunluğunun (%63) akreditasyona sahip olmadığı, yalnızca dördte birinin Yetişkin Eğitimi alanında Erasmus+ akreditasyonuna sahip olduğu belirlenmiştir.

4.3 YETİŞKİN ÖĞRENİCİLERİN KATILIMI

Katılımcılara 2018'den bu yana Erasmus+ projelerinin hangi yetişkin öğrenci grubunu hedef aldığı sorulmuş ve bir veya birden fazla yanıt vermelerinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Hedef grupta yer alan yetişkin öğrencilerin dağılımı Şekil 14'te verilmiştir.

ŞEKİL 14: 2018'DEN BU YANA ERASMUS+ PROJELERİNİN HEDEF GRUBUNDA YER ALAN YETİŞKİN ÖĞRENİCİLERİN DAĞILIMI

Şekil 14'ten de görüldüğü üzere ankete katılan kurum/kuruluşların Erasmus+ projelerinde en sık hedef aldıkları öğrenici grubu %10 ile eğitim düzeyi düşük

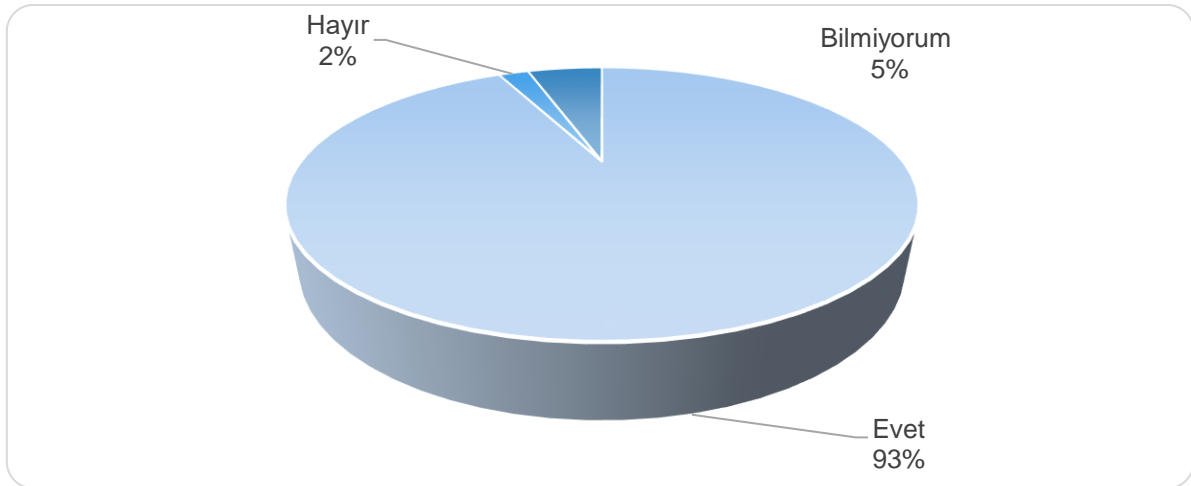
yetişkinlerdir, bu grubu %9 ile kadınlar takip etmektedir. Ardından, genç yetişkinler (15-29 yaş arası) ve temel becerilerden yoksun yetişkinler hedef gruplar arasında üçüncü ve dördüncü sırada yer almaktadır. Belirtilen bu gruplar dışında daha farklı yetişkin öğrenci grupları da projelerde yer almış olup elde edilen bu sonuç, geniş bir yelpazedeki yetişkin gruplarının Erasmus+ projelerinde hedef kitle olduğunun göstergesidir.

4.4 ERASMUS+'A KATILIMIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

4.4.1 Genel hareketlilik engelleri

Araştırma kapsamındaki kurum/kuruluşların gelecekte Erasmus+ programına başvurma planlarına ait bulgular Şekil 15'te verilmiştir.

ŞEKİL 15: KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+ PROGRAMINA TEKRAR BAŞVURMA PLANLARI(N=97)

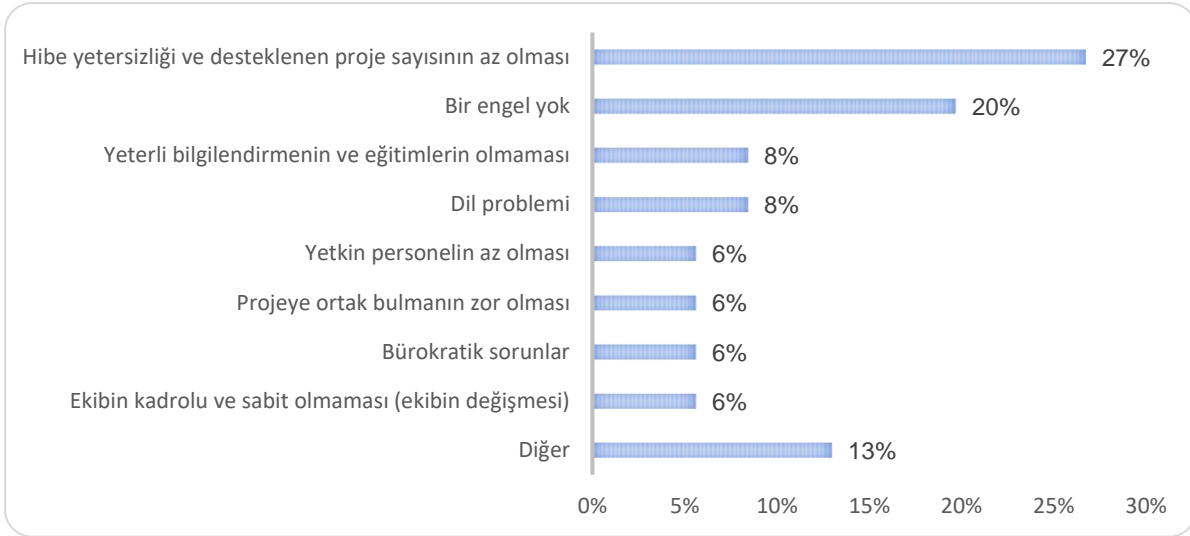

Şekil 15'te görüldüğü üzere katılımcı kurum/kuruluşların büyük çoğunluğu (%93) Erasmus+ programına gelecekte de başvurmayı planlamaktadır. Kurum/kuruluşların sadece %2'si programa tekrar başvurmayı planlamamaktadır.

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarının Erasmus+'a katılmasının önündeki en büyük engelin ne olduğu açık uçlu soru formatında sorulmuştur. Verilen cevaplardan ortaya çıkan kategoriler Şekil 16'da sunulmuştur.

ŞEKİL 16: KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+'A KATILMASININ ÖNÜNDEKİ ENGELLER (N=71)

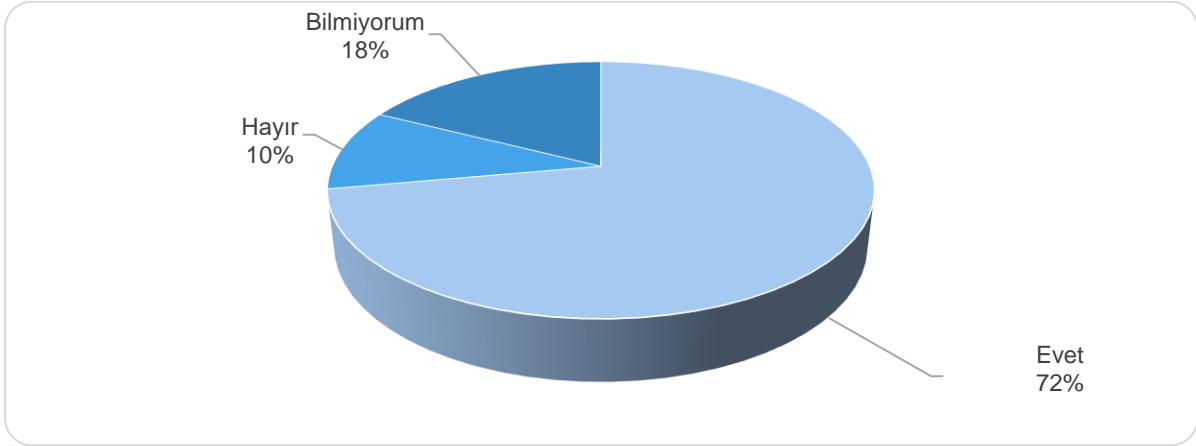

Şekil 16'da görüldüğü üzere kurum/kuruluşların Erasmus+'a katılmaları önündeki en büyük engel, hibe yetersizliği ve desteklenen proje sayısının az olması olarak belirlenmiştir. Yeterli bilgilendirmenin ve eğitimin olmaması, dil problemleri, yetkin personelin az olması, projeye ortak bulmanın zor olması, bürokratik sorunlar ve ekibin kadrolu ve sabit olmaması gibi hususlar özellikle vurgulanmıştır. Bununla beraber bir engel olmadığını belirten katılımcıların oranı %20' dir.

4.4.2 Yetişkin öğrencilerin KA1 hareketlilik faaliyetlerine katılımının önündeki engeller

Katılımcılara, ileride bir KA1 projesi çerçevesinde yetişkin öğrenciler için hareketlilik faaliyetleri düzenlemeyi planlıyor musunuz sorusu yöneltilmiştir. Bulgular Şekil 17'de verilmiştir.

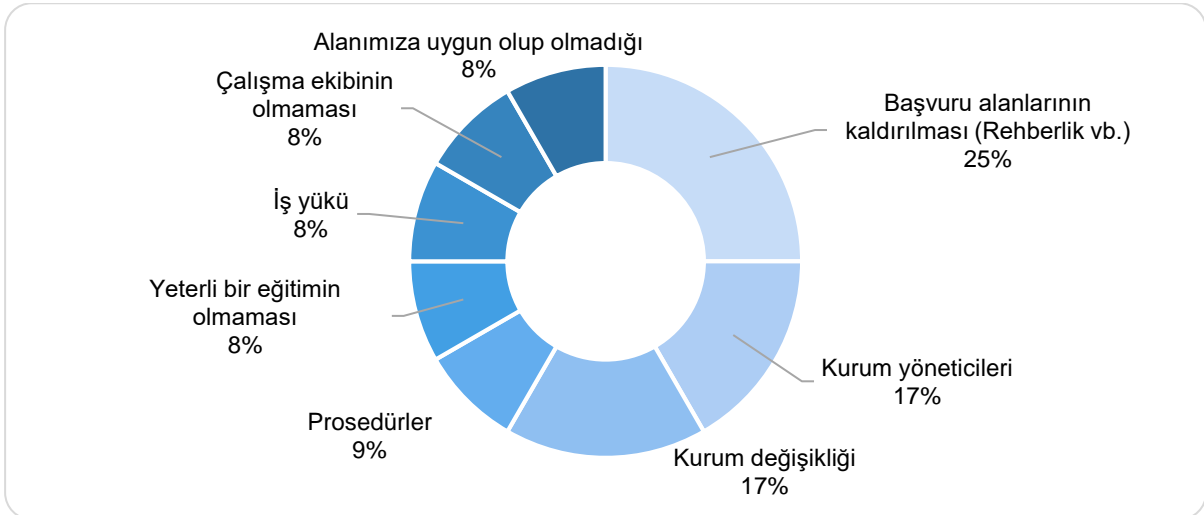
ŞEKİL 17: KURUM/KURULUŞLARIN KA1 PROJESİ ÇERÇEVESİNDE İLERİDE YETİŞKİN ÖĞRENİCİLER İÇİN HAREKETLİLİK FAALİYETLERİ DÜZENLEME PLANI (N=97)

Araştırma kapsamındaki kurum/kuruluşların %72'si yetişkin öğrenciler için hareketlilik faaliyetleri düzenlemek amacıyla programa tekrar başvurmayı planlamakta iken %10'u tekrar başvurmayı planlamamaktadır.

Katılımcılara, ileride bir KA1 projesi çerçevesinde yetişkin öğrencilere yönelik hareketlilik faaliyetleri planlamalarını nelerin engellediğine yönelik açık uçlu soru yöneltilmiştir. Verilen cevaplardan ortaya çıkan kategoriler Şekil 18'de verilmiştir.

ŞEKİL 18: KA1 PROJESİ ÇERÇEVESİNDE HAREKETLİLİK FAALİYETLERİ PLANLAMAYI ENGELLEYEN FAKTÖRLER (N=13)

Kurum/kuruluşların ileride hareketlilik faaliyetleri planlamalarını nelerin engellediği incelendiğinde, görüş bildirenlerin %25'i rehberlik vb. başvuru alanlarının kaldırılmasını, %17'si kurum yöneticilerinin ilgisizliğini ve yaklaşımını, %17'si çalıştığı kurumu değiştirmelerini, %9'u başvuru ve süreçlerdeki prosedürlerin çok olmasını, %8'i

yeterli bir bilgilendirme ve eğitimin verilmemesini, %8'i iş yükünün çok olmasını, %8'i iyi bir çalışma ekibinin olmamasını ve %8'i de açılan programların alanlarına uygun olup olmamasını neden olarak göstermiştir.

4.5 ERİŞİLEBİLİRLİK VE DÂHİL EDİLEBİLİRLİKLE İLGİLİ SONUÇLAR

Bu bölümde öncelikle Erasmus+ programına katılan Yetişkin Eğitimi kurum/kuruluşları ile bireysel veya grup olarak Erasmus+ programına katılan veya katılmış olan katılımcıların, personelin, gönüllülerin ve yetişkin öğrencilerin özellikleri ve karakteristikleri özetlenmiştir. Ardından, Erasmus+ programına katılımın (genel ve özellikle yetişkin öğrenciler için KA1 hareketliliği) önündeki engeller ile Erasmus+'ın erişilebilirliği ve dâhil edilebilirliğine dair sonuçlar özetlenmiştir.

Anket Türkiye'nin Yetişkin Eğitimi sektörünün genel yapısını özetlemektedir. Erasmus+ programına farklı kurum/kuruluşlar katılmakla birlikte, en yaygın aktörler yetişkin eğitimi sağlayıcısı okul/enstitü/eğitim merkezleri, yükseköğretim kurumları, yerel kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları/derneklerdir. Bunlar dışında daha az sayıda projeye temsil edilen çeşitli kurum/kuruluşun bulunması farklı kurum türlerinin de Erasmus+ programından yararlanabildiğinin göstergesi olmakla birlikte ağırlık kamu kurumlarındadır. Katılımcı kurum/kuruluşlar arasında 50 ve daha fazla personel istihdam edenler çoğunluktadır. Ankete katılan kurum/kuruluşların %44'ünde 250'den fazla yetişkin öğrenci öğrenme fırsatlarına katılmıştır. Yetişkin Eğitimi sektöründe faaliyet gösteren kurum/kuruluşlardan anketi cevaplayanların dörtte birinden fazlası 2014 yılından bu yana beş veya daha fazla Erasmus+ programına ortak veya koordinatör olarak katıldığını, yarısından fazlası ise hem koordinatör hem de ortak rolünü üstlendiğini belirtmiştir. Bununla birlikte kurum/kuruluşların yalnızca dörtte biri Yetişkin Eğitimi alanında Erasmus+ akreditasyonuna sahiptir.

Kurum/kuruluşların Erasmus+ projelerinde en sık hedef aldıkları yetişkin öğrenci grupları eğitim düzeyi düşük yetişkinler ve kadınlar olmakla birlikte bunlar dışında daha az oranlarla geniş yelpazedeki yetişkin grupları da yer almıştır. KA2'ye göre KA1 programına yeni katılım görece yüksektir.

Anketi cevaplayanlar Erasmus+'a katılmanın önündeki en büyük engeli hibe yetersizliği ve desteklenen proje sayısının az olması olarak belirlemiştir. Kurum/kuruluşların gelecekteki hareketlilik planlamalarını etkileyen faktörler dikkate alındığında ilk sırada bazı alanların kaldırılması neden olarak gösterilmişken ardından

EUROPEAN UNION

kurum yöneticilerinin ilgisizliği gelmektedir. Erasmus+ projelerine katılan kurum/kuruluşlar için en büyük zorluklar bürokratik ve idari yüklerdir.

Genel olarak, kurum/kuruluşların Erasmus+ projelerinde hedef aldıkları yetişkin öğrenici gruplarının geniş bir yelpazede olması Erasmus+ projelerinin dâhil ediciliğine işaret etmektedir. Bununla birlikte aynı dâhil ediciliğin katılımcı kurum/kuruluşlar için aynı ölçüde geçerli olduğu söylenemez. Her ne kadar farklı kurum/kuruluşlar Erasmus+ proje fonlarından yararlanabilse de Türkiye'de erişimin nispeten düşük eşikli/kapsayıcı olduğu görülse de ağırlık personel sayısı çok olan kamu kurumlarındadır.

5 ERASMUS+'IN MEZO DÜZEYDE ETKİSİ

5.1 GİRİŞ

Bu bölümde, Erasmus+ programının kurum/kuruluşlar üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu kapsamda, Erasmus+'ın uluslararasılaşma ve diğer Erasmus+ önceliklerinin katılımcı kurum/kuruluşlarda nasıl yer aldığı, personelin kalitesi ve katılımcı kurum/kuruluşların sunduğu öğrenme olanakları üzerindeki etkisi ele alınmıştır. Kurum/kuruluşların Erasmus+ çerçevesinde çeşitli faaliyet ve projeler yürütebilmesi nedeniyle öncelikle geliştirilen farklı proje çıktı türlerine bakılmış daha sonra Erasmus+ katılımının kurum/kuruluş ve öğrenme üzerinde ne gibi sürdürülebilir etkileri olduğu sorulmuştur.

5.2 GELİŞTİRİLEN PROJE ÇIKTILARI VE ELE ALINAN KONULAR

5.2.1 Ele alınan konuların türü

Ulusal Ajans tarafından 2018-2020 yılları arasındaki yürütülen projelere ilişkin sağlanan veriler, projelerin ana başlıkları hakkında bilgi vermektedir. 2018-2020 döneminde KA104 ve KA204 projelerinin ele aldığı ana konular ile KA210 ve KA220 projelerinin ele aldığı konular Ek-1'deki Tablo 3'te verilmiştir.

KA1 projelerinde en sık ele alınan konuların dezavantajlı kişiler için erişim (16), Yeni yenilikçi müfredat/egitim yöntemleri/egitim kurslarının geliştirilmesi (15), Göçmenlerin sorunları (8) ve Mültecilerin entegrasyonu (8) olduğu belirlenmiştir. Bu konu başlıklarıyla birlikte KA104 projelerinin toplamda 26 farklı konu başlığını ele aldığı ve proje konularının geniş bir dağılım gösterdiği gözlenmiştir.

2018-2020 yılları arasındaki KA204 projelerinde en sık ele alınan konuların; Yeni yenilikçi müfredat/egitim yöntemleri/egitim kurslarının geliştirilmesi (10), Bilgi ve iletişim teknolojileri - yeni teknolojiler - dijital yetkinlikler (10), Açık ve uzaktan öğrenme (9), Engelliler - özel ihtiyaçlar (8), Katılım – öz sermaye (7) olduğu görülmüştür. Bu konu başlıklarıyla birlikte KA204 projeleri toplamda 28 farklı konu başlığını ele almıştır.

KA210 projelerinde ele alınan başlıca konular Katılım, eşitliğin teşvik edilmesi ve ayrımcılık yapılmaması (4), Yeni, yenilikçi veya ortak müfredat veya dersler oluşturmak (4), iken KA210 projelerinde ele alınan konular Yeni yenilikçi müfredat/egitim

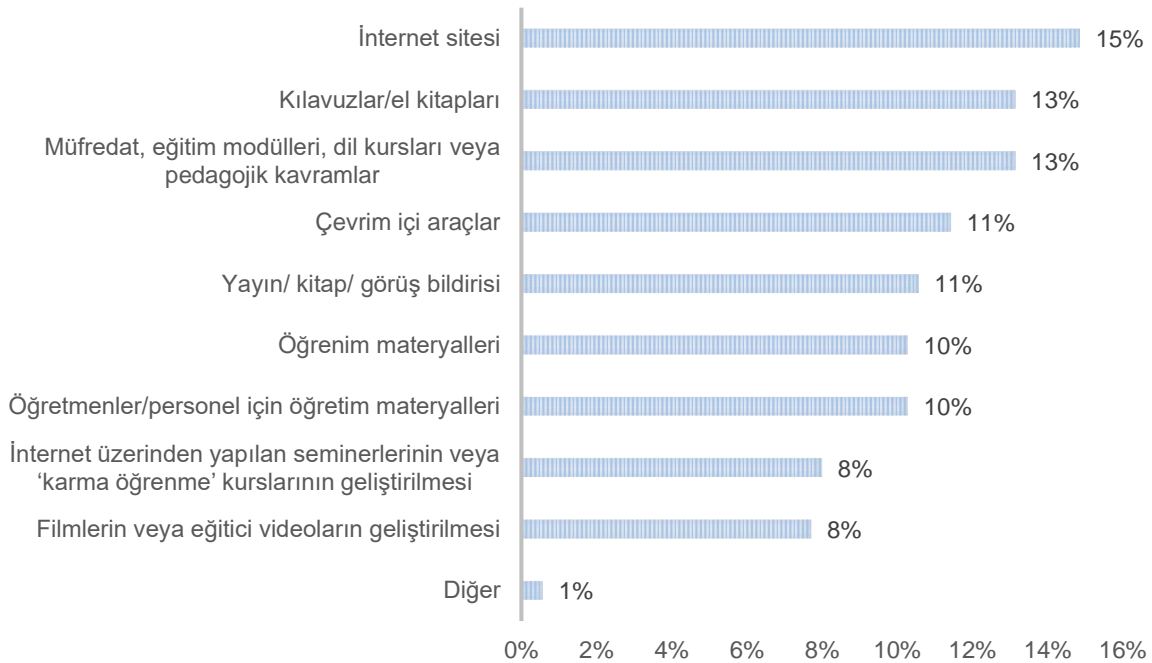

yöntemleri/eğitim kurslarının geliştirilmesi (4), Eğitim kurslarının geliştirilmesi (3), Dijital beceriler ve yetkinlikler (2), Engelliler (2) olarak sıralanabilir. Bu konu başlıklarıyla birlikte KA210 ve KA220 projelerinde toplamda 23 farklı konu başlığında projeler yürütüldüğü belirlenmiştir.

5.2.2 Geliştirilen proje çıktıları

Katılımcılara, Erasmus+ Ana Eylem 2'ye katılımın bir parçası olarak kurum/kuruluşları bünyesinde hangi çıktılar veya ürünler geliştirildiği sorulmuş ve birden fazla yanıt vermelerinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Geliştirilen çıktı ve ürünler Şekil 19'da verilmiştir.

ŞEKİL 19: 2018 İLE 2022 ARASINDA KA2 PROJELERİNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN GELİŞTİRDİKLERİ ÇIKTI VE ÜRÜNLER (N=73)

2018 ile 2022 arasında KA2 projelerine katılan kurum/kuruluşların en sık geliştirdiklerini belirttikleri çıktı ve ürünler sırasıyla internet sitesi (%15), kılavuz/el kitapları (%13), müfredat, eğitim modülleri, dil kursları veya pedagojik kavramlardır

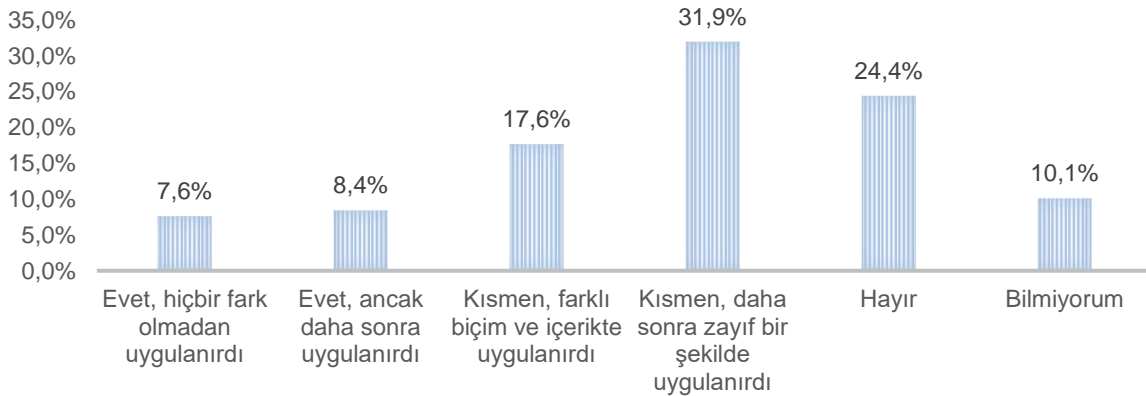

(%13). Geliştirilen çıktı ve ürünlerin dengeli bir dağılım gösterdiği, kurum/kuruluşların çeşitli çıktılar ve ürünler geliştirdikleri belirlenmiştir.

5.2.3 Erasmus+ desteğinin katma değeri

Katılımcılara, kurum/kuruluşları eğer herhangi bir Erasmus+ projesine katılmamış olsaydı da Erasmus+'ın 2018'den sonra desteklediği eylemlerin uygulanıp uygulanmayacağı sorulmuştur. İlgili soruya ilişkin bulgular Şekil 20'de verilmiştir.

ŞEKİL 20: KURUM/KURULUŞLARIN ERASMUS+'A KATILMAMIŞ OLMALARI DURUMUNDA ERASMUS+'IN 2018'DEN SONRA DESTEKLEDİĞİ EYLEMLERİN UYGULANABİLME DURUMUNA İLİŞKİN GÖRÜŞLER (N=119)

Ankete katılan kurum/kuruluşların %24'ü, Erasmus+'a katılmamış olsalardı Erasmus+'ın 2018'den sonra desteklediği eylemlerin uygulanmayacağını, % 32'si kısmen uygulanabileceğini ancak daha sonra zayıf bir şekilde uygulanacağını, %18'i ise kısmen uygulanabileceğini ancak uygulamaların farklı biçimde ve içerikte olacağını belirtmişlerdir. Ankete katılan kurum/kuruluşların sadece %8'i Erasmus+'a katılmamış olsalar dahi 2018 yılından sonraki eylemlerin hiçbir fark olmadan uygulanacağı görüşünü belirtmişlerdir.

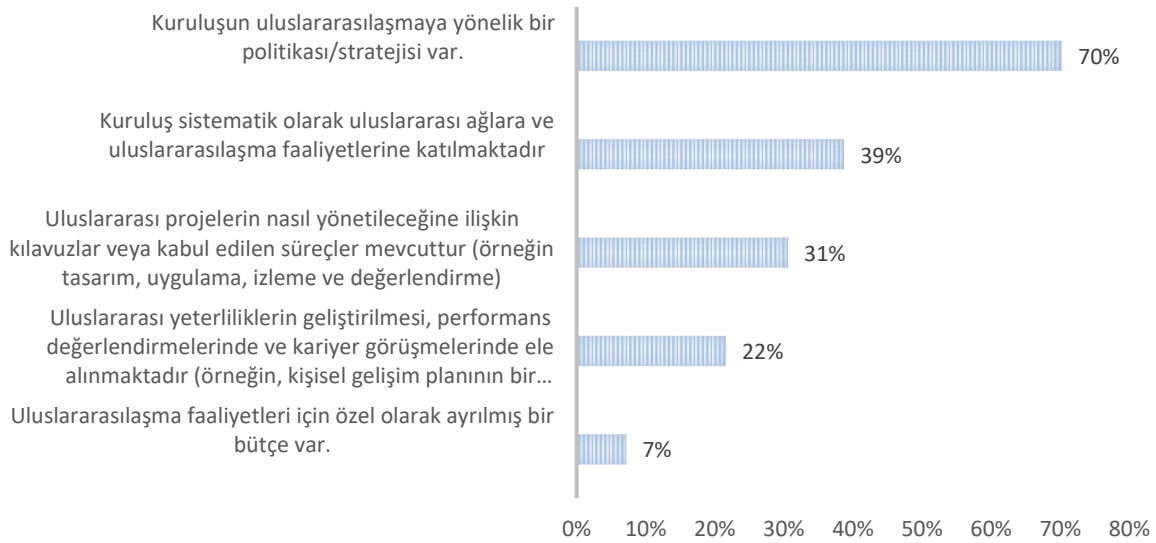

5.3 KURUM/KURULUŞ DÜZEYİNDE ETKİ

5.3.1 Uluslararasılaşma üzerindeki etki

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarında uluslararasılaşma süreçlerini kolaylaştırabilecek ve aşağıda listelenen koşullardan hangilerinin mevcut olduğu sorulmuştur. Anket sonuçları Şekil 21’de verilmiştir.

ŞEKİL 21: KURUM/KURULUŞLARDA ULUSLARARASILAŞMA SÜRECİNİ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLAR (N=111)

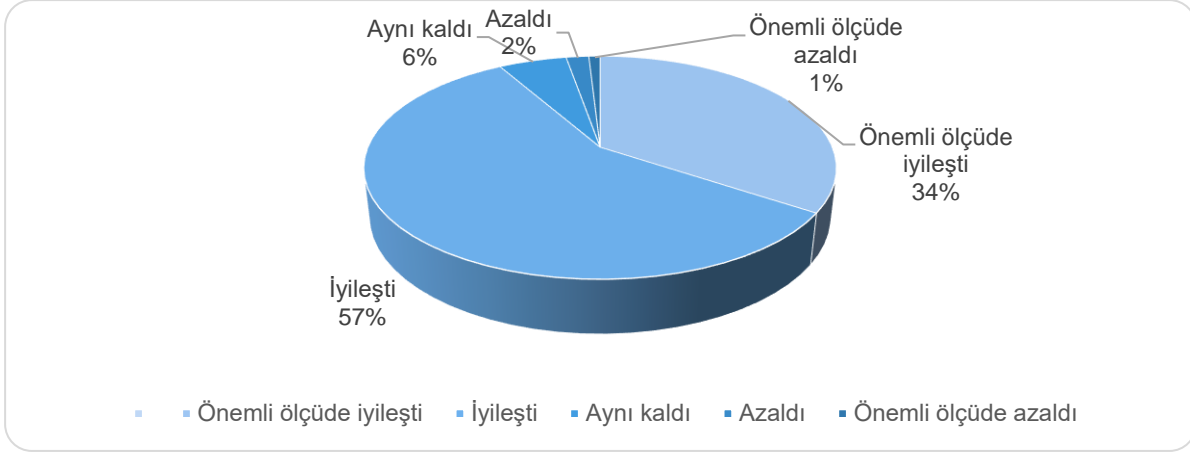

Uluslararasılaşma sürecini kolaylaştıran koşulların mevcut olma durumu dikkate alındığında, kurum/kuruluşlar sırasıyla en çok “Kurum/kuruluşun uluslararasılaşmaya yönelik bir politikası/stratejisi olması var” (%70) ve “Kurum/kuruluş sistematik olarak uluslararası ağlara ve uluslararasılaşma faaliyetlerine katılmaktadır” (%39) koşullarını işaretlemiştir. Kurum/kuruluşlarda en az mevcut olan koşul ise “Uluslararasılaşma faaliyetleri için özel olarak ayrılmış bir bütçe var” (%7) şeklinde belirlenmiştir.

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarında uluslararasılaşma süreçlerini kolaylaştıracak koşullar 2018’den bu yana iyileşti mi, aynı mı kaldı yoksa kötüleşti mi diye sorulmuştur. Bulgular Şekil 22’de verilmiştir.

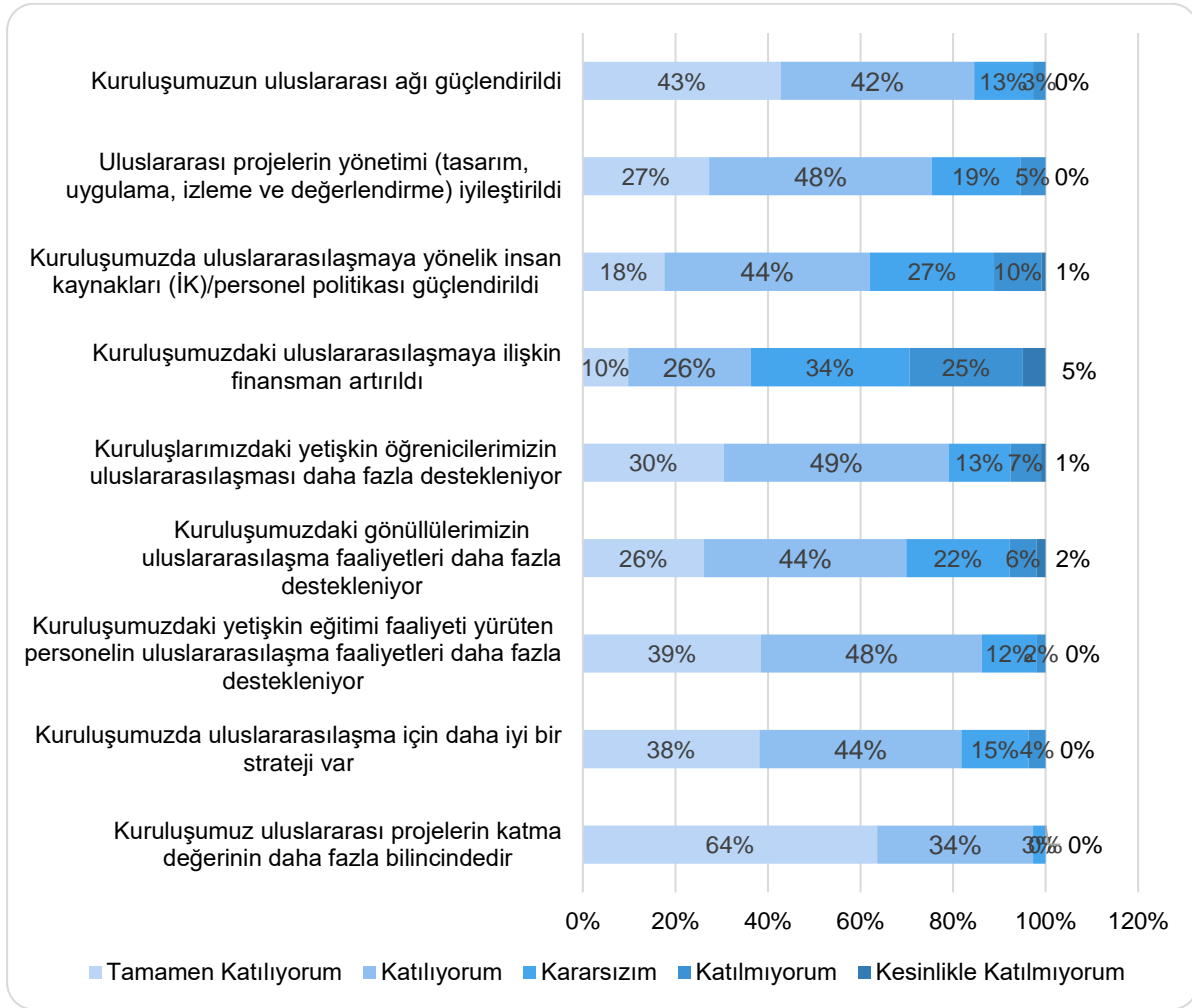
ŞEKİL 22: KURUM/KURULUŞLARIN ULUSLARARASILAŞMA SÜREÇLERİNİ KOLAYLAŞTIRACAK KOŞULLARIN DEĞİŞİMİ (N=110)

Şekil 22’de görüldüğü üzere, katılımcıların büyük çoğunluğu (%91) kurum/kuruluşlarında uluslararasılaşma süreçlerini kolaylaştıracak koşullarda 2018’den bugüne önemli ölçüde iyileşme veya iyileşme meydana geldiğini belirtirken, çok azı ise aynı kaldığını (%6), azaldığını (%2) veya önemli ölçüde azaldığını (%1) belirtmiştir.

Katılımcılara 2018’den bu yana Erasmus+’a katılımın, kurum/kuruluşlarında uluslararasılaşmanın kurumsal olarak benimsenmesi üzerindeki etkisine ilişkin ifadelerle ne ölçüde katıldıkları sorulmuş, bulgular Şekil 23’te verilmiştir.

ŞEKİL 23: 2018’DEN BU YANA ERASMUS+ PROGRAMINA KATILIM SAĞLANMASININ ULUSLARARASILAŞMANIN KURUMSAL OLARAK BENİMSENMESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=97)

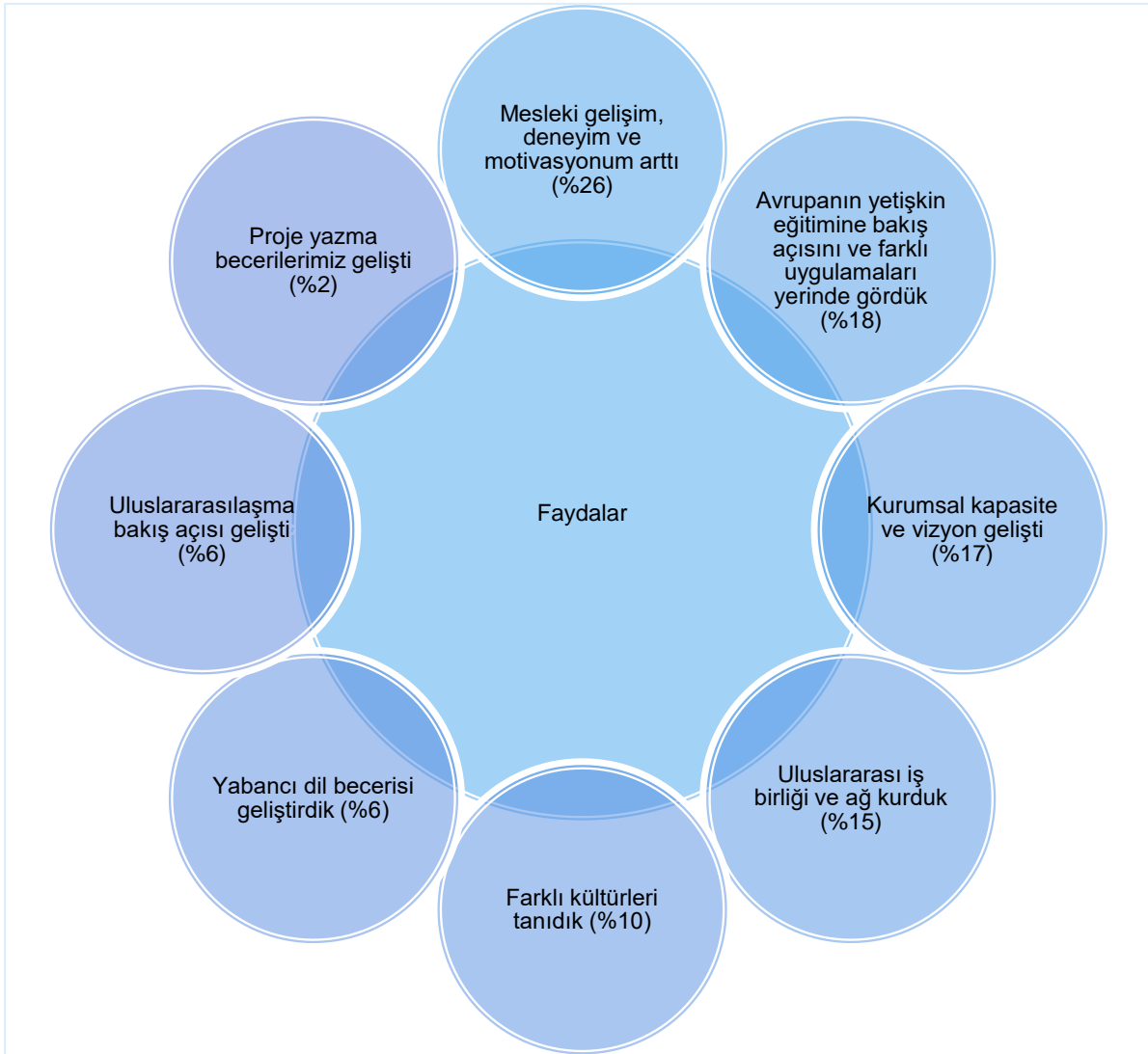

Şekil 23'te görüldüğü üzere katılımcılar, Erasmus+ katılımının kurum/kuruluşlarında uluslararasılaşmanın kurumsal olarak benimsenmesi üzerindeki en güçlü etkilerini uluslararası ağın güçlendirilmesi (yaklaşık %85) ve uluslararası projelerin katma değerine ilişkin farkındalığın artması (yaklaşık %98) olarak ifade etmişlerdir. Bununla beraber araştırmaya katılan kurum/kuruluşların çoğunluğu Erasmus+ katılımı sayesinde kurum/kuruluşlarında daha iyi bir uluslararasılaşma stratejilerinin olduğunu, personel, gönüllü ve yetişkin öğrencilerin daha fazla desteklendiğini, insan kaynakları politikalarının güçlendirildiğini ve uluslararası proje yönetimlerinin iyileştiğini belirtmişlerdir. Diğer maddelerle karşılaştırıldığında katılımcılar finansman artırımına yönelik maddeye daha az düzeyde katılım göstermişlerdir (yaklaşık %36).

Katılımcılara Erasmus+'a katılımın, bireyler ve kurum/kuruluş üzerindeki en önemli faydasının ne olduğu açık uçlu bir soruyla sorulmuştur. Elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda ortaya çıkan kategoriler Şekil 24'te verilmiştir.

ŞEKİL 24: ERASMUS+'A KATILIMIN BİREYSEL VE KURUMSAL FAYDALARI (N=106)

Erasmus+'a katılımının bireysel ve kurum/kuruluş açısından faydalarına yönelik görüşler dikkate alındığında katılımcıların %26'sı mesleki gelişim, deneyim ve motivasyonlarının arttığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %18'i Avrupa'da yetişkin eğitime bakış açısını ve farklı uygulamaları yerinde gördüklerini, %17'si kurumsal kapasitelerinin ve vizyonlarının geliştiğini, %15'i uluslararası iş birliği imkânı

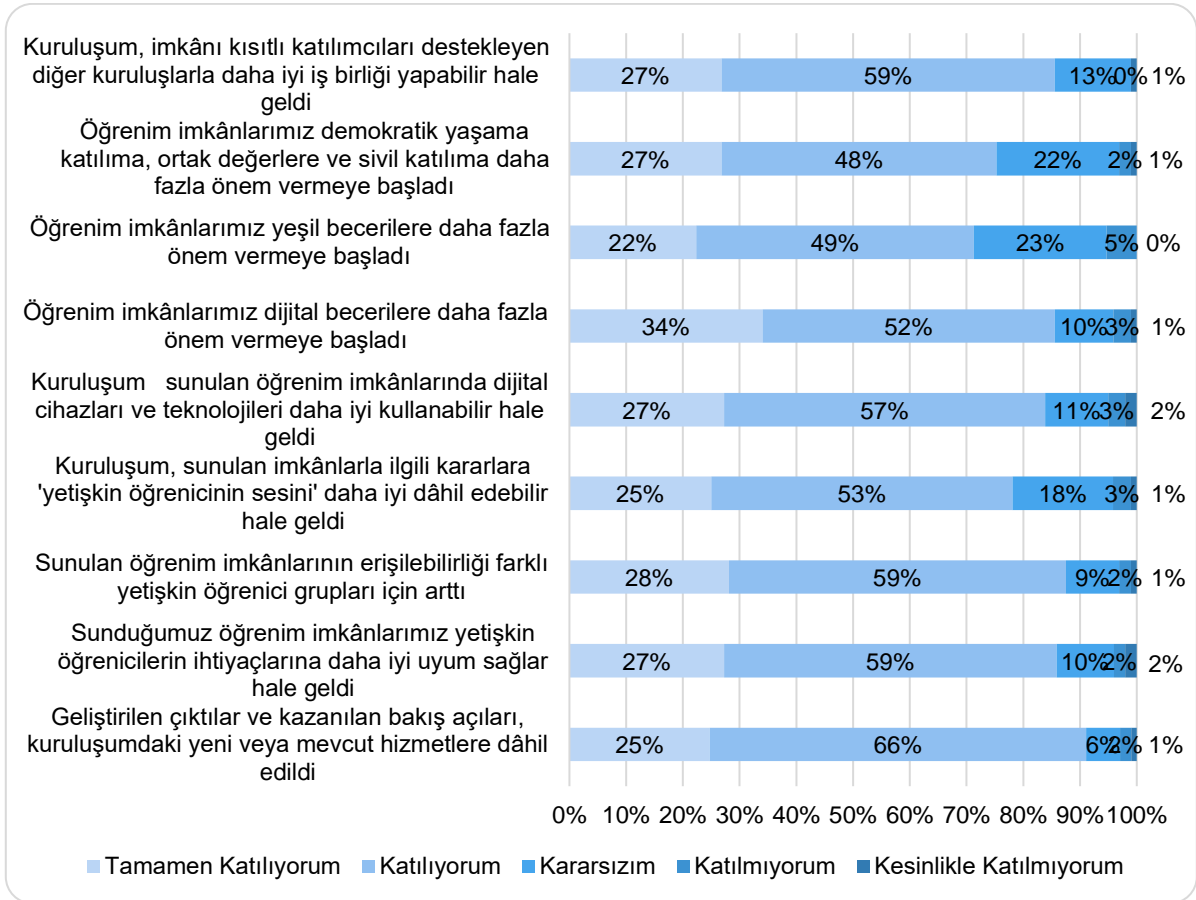

bulduklarını ve ağ kurduklarını, %10'u farklı kültürleri tanıdıklarını, %6'sı yabancı dil becerisi geliştirdiklerini, %6'sı uluslararasılaşma bakış açılarında gelişmeler olduğunu ve %2'si de proje yazma becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir.

5.3.2 Öğrenim imkânları üzerindeki etkisi

Katılımcılara Erasmus+'a katılım sağlanmasının, kurum/kuruluşlarının bünyesinde ve dışında sunulan öğrenim imkânlarının gelişimi üzerindeki etkisine ilişkin ifadeler ne ölçüde katıldıkları sorulmuş bulgular Şekil 25'te verilmiştir.

ŞEKİL 25: ERASMUS+'A KATILIMIN, KURUM/KURULUŞ BÜNYESİNDE VE DIŞINDA ÖĞRENİM İMKÂNLARININ GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=110)

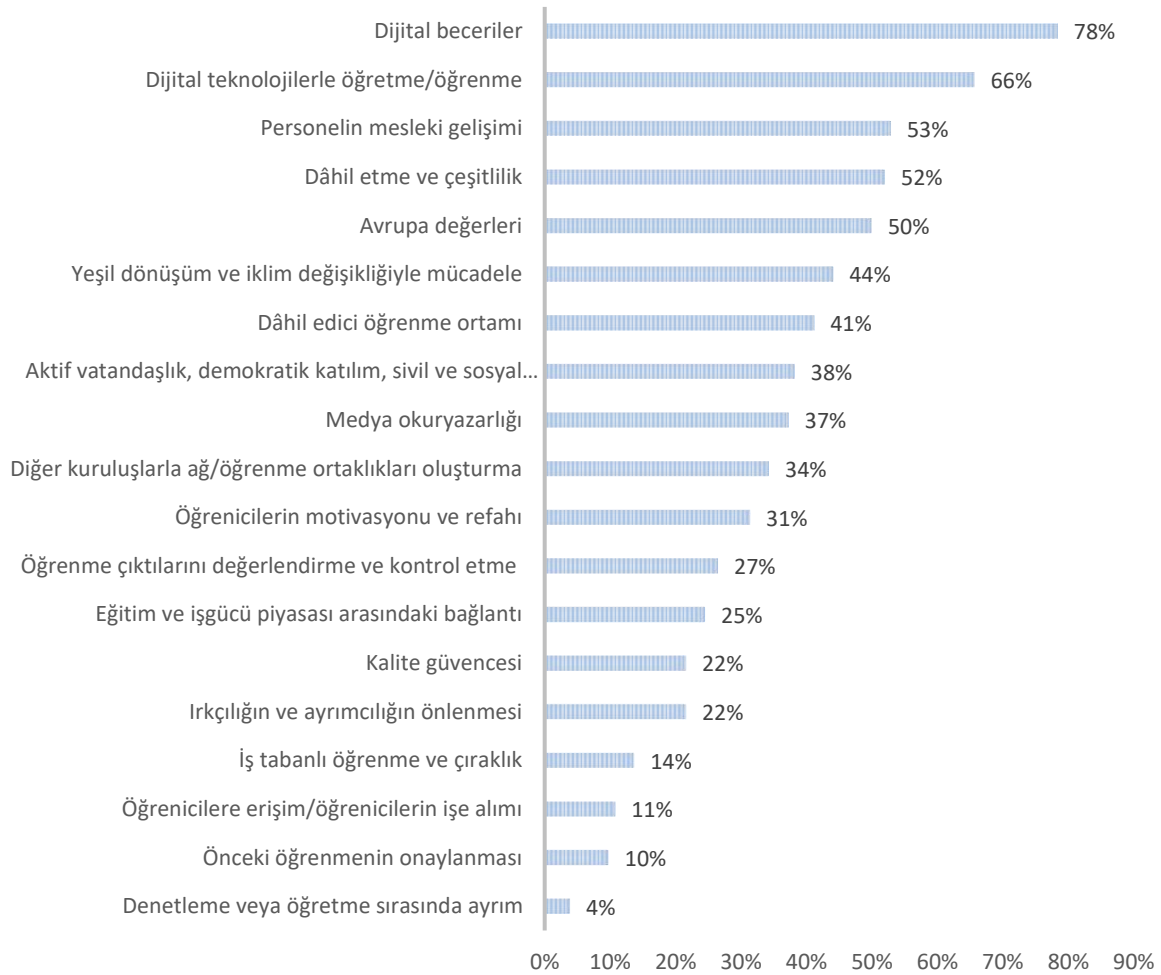

Erasmus+’a katılım sağlanmasının kurum/kuruluş bünyesinde ve dışında sunulan öğrenim imkânlarının gelişimi üzerindeki etkisine ilişkin ifadeler verilen yanıtlar incelendiğinde en önemli etkinin, geliştirilen çıktılar ve kazanılan bakış açılarının yeni veya mevcut hizmetlere dâhil edilmesi olduğu görülmüştür (yaklaşık %91). Erasmus+’a katılım sayesinde, daha az imkâna sahip katılımcıları destekleyen kurum/kuruluşlarla daha iyi iş birliği yapabilir hâle geldiği (yaklaşık %86), öğrenim imkânlarının yetişkin öğrencilerin ihtiyaçlarıyla daha uyumlu hale geldiği (yaklaşık %86) ve farklı yetişkin öğrenci gruplarının programa erişebilirliklerinin arttığı görüşü (yaklaşık %87), kurum/kuruluş temsilcileri tarafından güçlü bir şekilde vurgulanmıştır. Bununla birlikte, programa katılımın, öğrencilerin görüşlerinin sunulan imkânlarla ilgili kararlara daha fazla dâhil edilmesine, dijital cihazların ve teknolojilerin daha iyi kullanılmasına ve dijital beceriler ile yeşil dönüşüm becerilerine daha fazla odaklanılmasına neden olduğu görülmüştür.

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarında hangi konuların eskisinden daha fazla ilgi gördüğü sorulmuş ve birden fazla seçenek seçebilecekleri belirtilmiştir. Bulgular Şekil 26'da verilmiştir.

ŞEKİL 26: ERASMUS+'A KATILIM İLE KURUM/KURULUŞLARDA İLGİ ÇEKEN KONULAR (N=102)

Katılımcılar, Erasmus+ projelerine katıldıktan sonra, kurum/kuruluşlarında dijital becerilerin (%78), dijital teknolojilerle öğrenme/öğretmenin (%66), personelin mesleki gelişiminin (%53), dâhil etme ve çeşitliliğin (%52) ve Avrupa değerlerinin (%50) eskisinden daha fazla ilgi gördüğünü belirtmişlerdir. Kurum/kuruluşların bir Erasmus+ projesine dâhil olmalarının ardından yeşil dönüşüm ve iklim değişikliğiyle mücadele

(%44), dâhil edici öğrenme ortamı (%41), aktif vatandaşlık, demokratik katılım, sivil ve sosyal katılım (%38) gibi konuların da eskisinden daha fazla ilgi gören konu başlıkları olduğu belirtilmiştir. Konular arasında en az ilgi çekenler ise sırasıyla denetleme ve öğretme sırasında ayırım (%4), önceki öğrenmenin onaylanması (%10), öğrencilere erişim/öğrencilerin işe alımı (%11) ve iş tabanlı öğrenme ve çıraklık (%14) olarak dikkat çekmektedir.

Katılımcılara, Erasmus+ projesine katılımın yetişkin öğrencilere/katılımcılara yönelik öğrenme imkânlarını kalıcı olarak güçlendirdiğini gösteren somut örnekler vermeleri istenen bir açık uçlu soru yöneltilmiştir. Verilen cevapların analiz edilmesi sonucunda elde edilen kategoriler Şekil 27’de sunulmuştur.

ŞEKİL 27: KURUM/KURULUŞLARDA ERASMUS+ PROJESİNE KATILIMIN YETİŞKİN ÖĞRENİCİLERE/KATILIMCILARA YÖNELİK ÖĞRENME İMKÂNLARINI KALICI OLARAK GÜÇLENDİRDİĞİNİ GÖSTEREN SOMUT ÖRNEKLER (N=37)

Şekil 27’de görüldüğü üzere anket sonuçlarına benzer olarak katılımcı kurum/kuruluşlar, eğitici eğitimlerinin ve kurs programlarının arttığını (%24), dijital becerilerin gelişmesi ve buna yönelik kurslara olan ilginin arttığını (%14), dil becerileri ve eğitime yönelik ilginin arttığını (%11) belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak, dezavantajlı bireylere yönelik bakış açısının ve kullanılan yaklaşımların değiştiğini, katılımcıların yetkinliğinin arttığını, Erasmus+ projelerine olan ilginin arttığını belirtmişler ve somut çıktı olarak da web sayfalarını örnek vermişlerdir.

Katılımcılara açık uçlu bir soruyla, Erasmus+ projelerine katılımın kendilerine ve/veya kurum/kuruluşlarına ne tür faydalar sağladığı sorulmuştur. Erasmus+’a katılımının somut çıktılarına yönelik görüşler dikkate alındığında katılımcılar özellikle dijital beceriler de dâhil olmak üzere mesleki beceri, deneyim ve motivasyonlarının arttığını, Avrupa’da yetişkin eğitime bakış açısını ve farklı uygulamaları yerinde gördüklerini, uluslararası iş birliği kurduklarını, farklı kültürleri tanıdıklarını ve yabancı dil becerilerinin geliştiğini vurgulamışlardır.

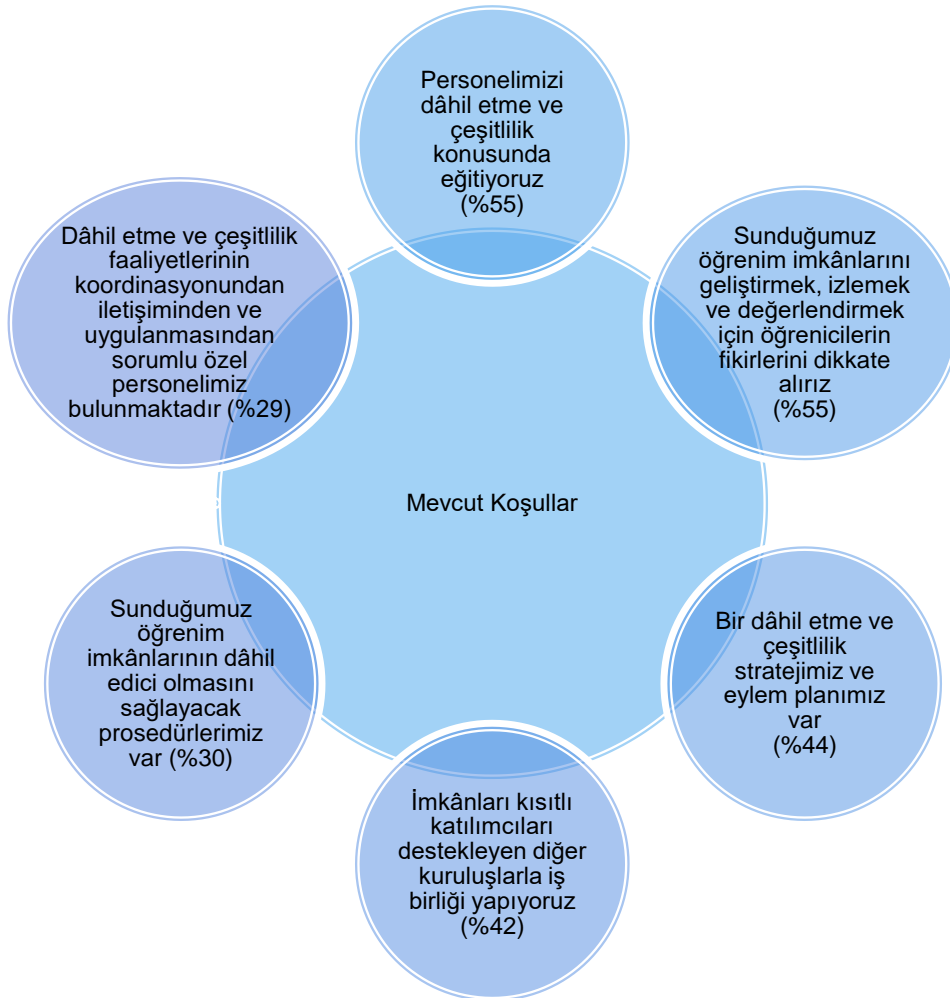

5.3.3 Yatay öncelikler üzerindeki etki

Dâhil etme ve çeşitlilik

Katılımcılara, dâhil etme ve çeşitliliği kolaylaştıran koşullardan hangilerinin kurum/kuruluşlarında mevcut olduğu sorulmuş, sunulan seçeneklerden bir veya birden fazlasını seçebilecekleri belirtilmiştir. Verilerin analiz edilmesi sonucunda elde edilen bulgular Şekil 28’de verilmiştir.

ŞEKİL 28: KURUM/KURULUŞLARDA DÂHİL ETME VE ÇEŞİTLİLİĞİ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLAR (N=109)

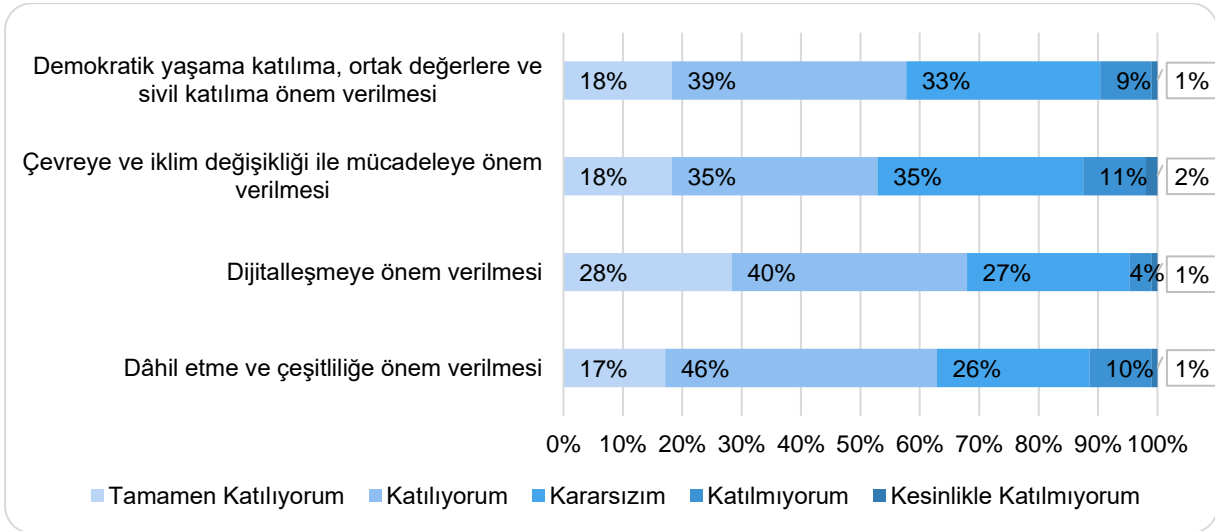
Kurum/kuruluşlar, dâhil etme ve çeşitliliği kolaylaştırmak için çeşitli faaliyetlerde bulduklarını beyan etmişlerdir. Yanıtlar dikkate alındığında katılımcıların yarısından

fazlası (%55) öğrenim imkânlarının geliştirilmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesinde öğrencilerin fikirlerine yer vermekte, dâhil etme ve çeşitlilik konusunda personel eğitimi vermektedir (%55). Kurum/kuruluşların %29'u, dâhil etme ve çeşitlilik faaliyetlerinin koordinasyonu, iletişimi ve uygulanmasından sorumlu özel personele sahip olduklarını belirtirken, %44'ü bir dâhil etme ve çeşitlilik stratejisi ve eylem planına sahip olduklarını bildirmişlerdir.

Katılımcılara, 2018 yılından itibaren Erasmus+'a katılım sağlamış olmalarının kurum/kuruluşlarında yürütülen yetişkin eğitiminde hangi hususlarda gelişmeye neden olduğu sorulmuştur.

ŞEKİL 29: ERASMUS+'A KATILIM İLE KURUM/KURULUŞLARDA SAĞLANAN YETİŞKİN EĞİTİMİNDE MEYDANA GELEN GELİŞMELER

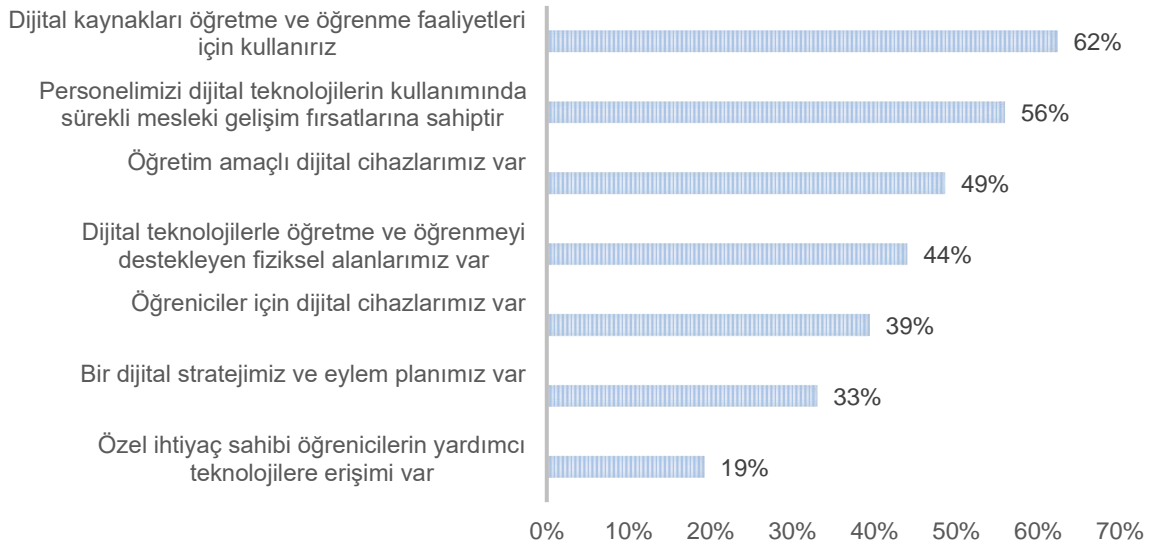
Şekil 29'da görüldüğü üzere, katılımcılar Erasmus+'a katılım ile kurum/kuruluşlarında yürütülen yetişkin eğitiminde en çok dijitalleşmeye (%68), ardından dâhil etme ve çeşitliliğe (%63) önem verilmesinde gelişme olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte çevre ve iklim değişikliği ile mücadeleye (%53), demokratik yaşama katılıma, ortak değerlere ve sivil katılıma önem verilmesi (%57) hususlarında da gelişimin %50'nin üzerinde olduğu görülmüştür. Anket sonuçlarına benzer olarak Erasmus+'a katılım sağlandıktan sonra bireysel ve kurumsal olarak ne tür faydalar sağlandığını soran açık uçlu sorulara verilen cevaplarda da özellikle Erasmus+'a katılım ile kurum/kuruluşlarda kurumsal kapasite ve vizyonun geliştiği ve uluslararası iş birliği ve ağların kurulduğu vurgulanmıştır.

Dijital dönüşüm

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarında dijital dönüşümü kolaylaştıran koşullardan hangilerinin mevcut olduğu sorulmuş ve belirtilen koşullardan bir veya birden fazlasını seçebilecekleri belirtilmiştir. İlgili anket sorusuna verdikleri cevaplar Şekil 30'da verilmiştir.

ŞEKİL 30: KURUM/KURULUŞLARIN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLARA SAHİP OLMA DURUMU (N=109)

Katılımcı kurum/kuruluşların çoğunluğu (%62) dijital dönüşümü kolaylaştırmak amacıyla, dijital kaynakları öğrenme ve öğretme süreçlerinde kullandıklarını ve kurum personelinin dijital teknoloji kullanımında sürekli mesleki gelişim fırsatlarına sahip olduğunu (%56) belirtmiştir. Bunlara ek olarak, kurum/kuruluşların yaklaşık yarısı, öğretim amaçlı dijital araçlara sahip olduklarını (%49) ve dijital teknolojilerle öğretme ve öğrenmeyi destekleyen fiziksel alanlarının olduğunu belirtmiştir (%44). Kurum/kuruluşlarda öğrenciler için dijital cihazların (%39), özellikle de özel ihtiyaç sahibi öğrencilerin yardımcı teknolojilere erişimlerinin (%19) sınırlı olduğu görülmektedir.

Anket sonuçlarına benzer olarak katılımcılar açık uçlu sorulara verdikleri cevaplarda da Erasmus+ projeleriyle özellikle dijital becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinlikler olmak üzere kurum/kuruluşlarının kurumsal kapasitelerinin ve vizyonlarının arttığını (Şekil 24) ve Erasmus+'a katılım ile kurum/kuruluşlarında dijitalleşmeye daha çok önem verildiğini (%68) belirtmişlerdir (Şekil 29).

Yeşil dönüşüm

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarında yeşil dönüşümü kolaylaştıran koşullardan hangilerinin mevcut olduğu sorulmuş ve belirtilen koşullardan bir veya birden fazlasını seçebileceği belirtilmiştir. İlgili anket sorusuna verilen cevaplar Şekil 31’de sunulmuştur.

ŞEKİL 31: KURUM/KURULUŞLARIN YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLARA SAHİP OLMA DURUMU (N=109)

Şekil 31’de görüldüğü üzere kurum/kuruluşlar yeşil dönüşümü kolaylaştırmak için bu konuda personeline eğitim verdiklerini (%56) belirtmişlerdir. Katılımcıların yaklaşık %30’u bir yeşil dönüşüm/sürdürülebilirlik stratejisi ve eylem planlarının olduğunu, bunları öğrenim imkânlarına dâhil ettiklerini, farklı bireyler ve kuruluşlarla iş birliği yaptıklarını ve strateji ve eylem planlarını izleyip iyileştirebildiklerini belirtmiştir. Kurum/kuruluşların %23’ünde yeşil dönüşüm stratejisinden sorumlu özel bir personel bulunmaktadır. Bununla beraber çevresel ayak izini hesaplayan (%15), çevre sertifikaları/eko etiketler kullanan (%15) ve yeşil beceriler için özel eğitim sunan kurum/kuruluşlarda bulunmaktadır.

Bu sonuçlara ek olarak, katılımcıların yarısından fazlası Erasmus+'a katılım sayesinde kurum/kuruluşların çevre ve iklim değişikliği ile mücadeleye daha çok önem verdiğini belirtmiştir (Şekil 29; %53).

Demokratik yaşama katılım, ortak değerler ve sivil katılım

Katılımcılara, kurum/kuruluşlarında demokratik yaşama katılımı, ortak değerleri ve sivil katılımı kolaylaştıran koşullardan hangilerinin mevcut olduğu sorulmuştur ve belirtilen koşullardan bir veya birden fazlasını seçebilecekleri belirtilmiştir. İlgili anket sorusuna verilen cevaplar Şekil 32'de verilmiştir.

ŞEKİL 32: KURUM/KURULUŞLARIN DEMOKRATİK YAŞAMA KATILIMI, ORTAK DEĞERLERİ VE SİVİL KATILIMI KOLAYLAŞTIRAN KOŞULLARA SAHİP OLMA DURUMU (N=109)

Kurum/kuruluşların demokratik yaşama katılımı, ortak değerler ve sivil katılımı kolaylaştıran koşullardan en yaygın olarak sahip olduğu, öğrencilerin kendi fikirlerini geliştirmelerine ve ifade etmelerine olanak sağlayan etkinlikler sunmalarıdır (%57). Anket sonuçlarına göre, kurum/kuruluşlar sıklıkla öğrencilere sorumluluk alabilecekleri/deneyimleyebilecekleri alanlar (%49) ve demokratik katılımlarını etkinleştirecek faaliyetler sunmaktadır (%46). Kurum/kuruluşların %41'i personelini aktif vatandaşlık konusunda eğittiklerini belirtmiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin öğrenim imkânlarında etki sahibi olmalarına olanak tanıyan öğrenci konseyi gibi yapılar (%17) görece sınırlıdır.

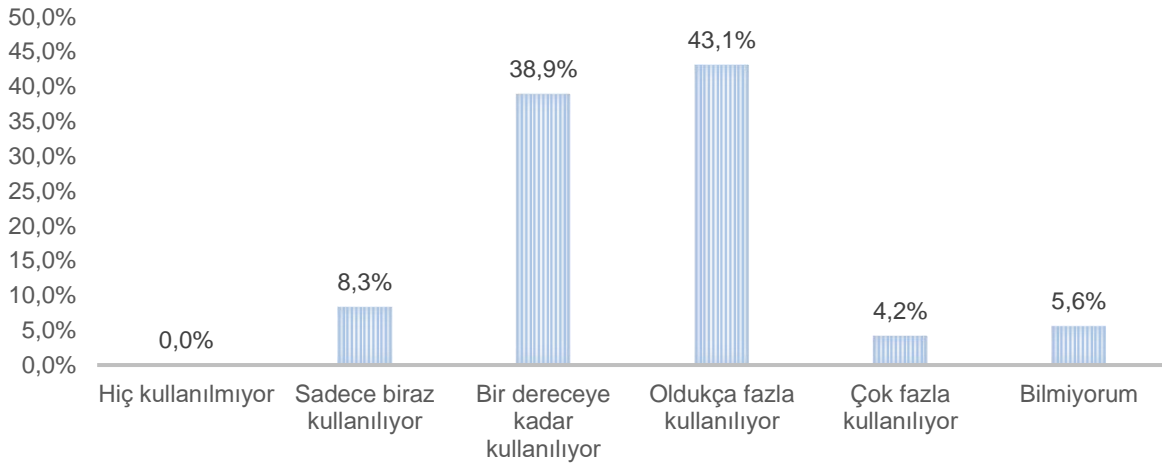

Kurum/kuruluşların yaklaşık %57'si Erasmus+'a katılım ile demokratik yaşama katılım, ortak değerler ve sivil katılım konularında da gelişme olduğunu belirtmişlerdir (Şekil 29).

5.4 ETKİYİ ENGELLEYEN VEYA TEŞVİK EDEN FAKTÖRLER

Katılımcılara, 2018'den bu yana Ana Eylem 2'de geliştirilen çıktılar ve ürünlerin kurum/kuruluşları tarafından hâlâ ne ölçüde kullanıldığı sorulmuştur. Katılımcıların ilgili anket sorusuna verdikleri cevaplar Şekil 33'te verilmiştir.

ŞEKİL 33: 2018'DEN BU YANA KA2'DE GELİŞTİRİLEN ÇIKTILARIN VE ÜRÜNLERİN KURUM/KURULUŞLAR TARAFINDAN KULLANILMA DURUMLARI

Elde edilen veriler, 2018'den bu yana KA2'de geliştirilen çıktılar ve ürünlerin kurum/kuruluşlar tarafından önemli düzeyde devam eden bir kullanımı olduğunu göstermektedir. Katılımcıların %43'ü geliştirilen çıktılar ve ürünlerin oldukça fazla, %4'ü ise çok fazla kullanıldığını bildirmiştir. Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda, geliştirilen çıktı ve ürünlerin kullanım oranlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Geliştirilen çıktılar ve ürünlerin hiç kullanılmadığını belirten katılımcı bulunmazken sadece biraz kullanıldığını söyleyen katılımcı oranı %8 ile sınırlıdır.

Katılımcılar, Erasmus+ desteğiyle geliştirilen çıktılar ve ürünlerin benimsenmesini ve kullanılmasını engelleyen faktörlerin başında pandemi döneminin geldiğini belirtmiştir. Bunun dışında, katılımcıların ilgisinin azalması ve yer değişikliklerinin olması, sosyo-kültürel yapı, halk eğitimi merkezlerinin ilçe milli eğitim müdürlüklerine bağlı

olmasının da geliştirilen çıktılarının ve ürünlerin benimsenmesini ve kullanılmasını engelleyen faktörler olduğu belirtilmiştir.

Katılımcılar tarafından Erasmus+ desteğiyle geliştirilen çıktılarının ve ürünlerin benimsenmesini ve kullanılmasını teşvik eden faktörler ise proje çıktılarının dijital ortamda olması, çıktılarının içeriklerinin konunun uzmanları tarafından hazırlanmış olması, proje hedeflerinin kurumun stratejik hedefleri ile uyumlu olması, eğitim talepleri, kongrelere katılım, lisans programları, sürdürülebilirlik faaliyetleri, Erasmus+ ve Ulusal Ajans ailesinin yetkinliği, paylaşımcı ve destekleyici yaklaşımı, çıktılarının ulusal düzeyde yaygınlaştırılması, hedef kitlelere yönelik konferans ve çalıştaylara katılım sağlanması, Cumhurbaşkanlığı uzaktan eğitim platformunda yer alması olarak ifade edilmiştir.

Bunun dışında kurum yöneticilerinin bakış açısı, ürün ve çıktılarının kullanımını hem engelleyen hem de teşvik eden faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

5.5 SONUÇLAR

Bu bölümde Erasmus+'ın uluslararasılaşması üzerindeki, öğrenim imkânları üzerindeki ve yatay öncelikler üzerindeki ana etkileriyle etkiyi engelleyen veya teşvik eden faktörlere dair sonuçlar özetlenmektedir.

Erasmus+ programının kurum/kuruluşların uluslararasılaşması üzerindeki ana etkisi son derece önemlidir. Özellikle, Erasmus+ projelerine katılım, kurum/kuruluşların uluslararası ağını güçlendirmiş ve kurum/kuruluşlarda uluslararası projelerin değeri konusunda farkındalık yaratmış, stratejilerini iyileştirmiş, personeli, gönüllüleri ve yetişkin öğrencileri desteklenmiş, insan kaynakları politikalarını güçlendirmiş ve uluslararası proje yönetimlerini iyileştirmiştir.

Benzer şekilde, Erasmus+ projelerine katılımın öğrenme imkânları üzerindeki etkisi de açıkça gözlenmiştir. Kurum/kuruluşların çoğunluğu, bu projelerde geliştirilen çıktıları ve kazanılan bakış açılarını yeni veya devam eden girişimlerine entegre etmektedir. Özellikle daha az imkâna sahip katılımcıları destekleyen kurum/kuruluşlarla iş birliğinde, öğrenim imkânlarının yetişkin öğrencilerin ihtiyaçlarıyla uyumlaştırılmasında ve farklı yetişkin öğrenci grupları için erişilebilirlik sağlanmasındaki iyileşmeler belirgindir ve bunda dijital cihazlar ile dijital beceriler önemli bir rol oynamaktadır.

Yatay öncelikler üzerindeki etki boyutunda, Erasmus+ programlarına katılımın tüm temalarda iyileşmeyi tetiklediği görülmekle birlikte, bu etkiler özellikle Dijital Dönüşüm,

EUROPEAN UNION

Dâhil Etme ve Çeşitlilik, Demokratik Yaşama Katılım, Ortak Değerler ve Sivil Katılım alanlarında belirginleşmektedir.

KA2'de geliştirilen çıktılar ve ürünlerin kurum/kuruluşlar tarafından önemli düzeyde devam eden bir kullanımı söz konusudur. Katılımcılar, Erasmus+ desteğiyle geliştirilen çıktılar ve ürünlerin benimsenmesini ve kullanılmasını engelleyen faktörlerin başında pandemi döneminin geldiğini belirtmişlerdir. Teşvik eden faktörler ise proje çıktılarının dijital ortamda olması, çıktılarının içeriklerinin konun uzmanları tarafından hazırlanmış olması ve proje hedeflerinin kurumun stratejik hedefleriyle uyumlu olması şeklinde sıralanmıştır.

6 ERASMUS+'IN MİKRO DÜZEYDE ETKİSİ

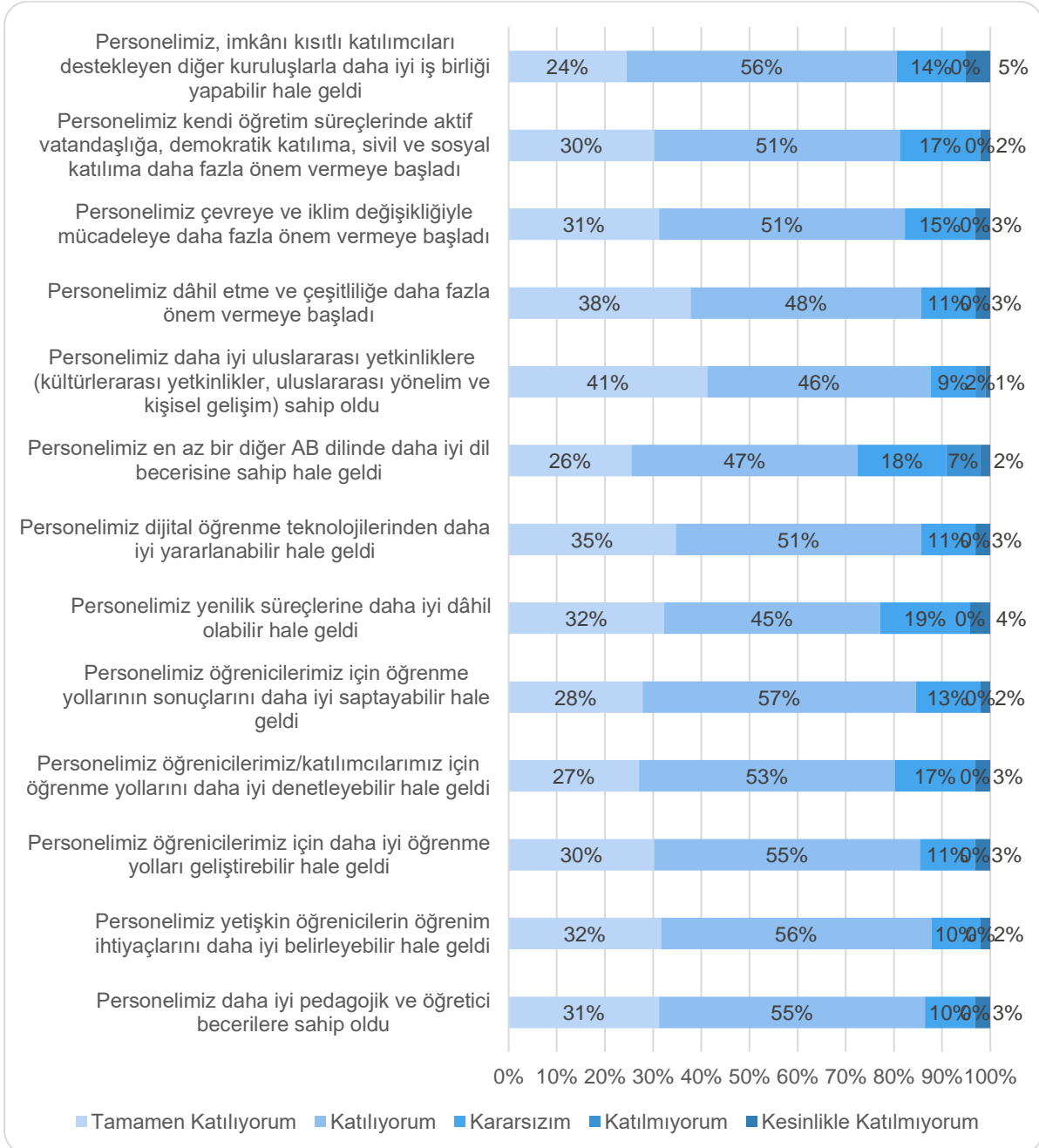
6.1 GİRİŞ

Bu bölümde Erasmus+'ın katılımcı kurum/kuruluşlardaki personel ve yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Personelin profesyonelleşmesinde, öğrencilere rehberlik edilmesi, öğrenme çıktıları, dâhil edilebilirlik ve çeşitliliğe odaklanma yer almaktadır.

6.2 PERSONEL ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Katılımcılara, 2018'den bu yana Erasmus+'a katılımın kurum/kuruluşlarında çalışan personelin profesyonelleşmesi ve gelişimi üzerindeki etkisine ilişkin sunulan ifadelere ne ölçüde katıldıkları sorulmuştur. Bulgular Şekil 34'te verilmiştir.

ŞEKİL 34: ERASMUS+'A KATILIMIN PERSONELİN PROFESYONELLEŞMESİ VE GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=99)

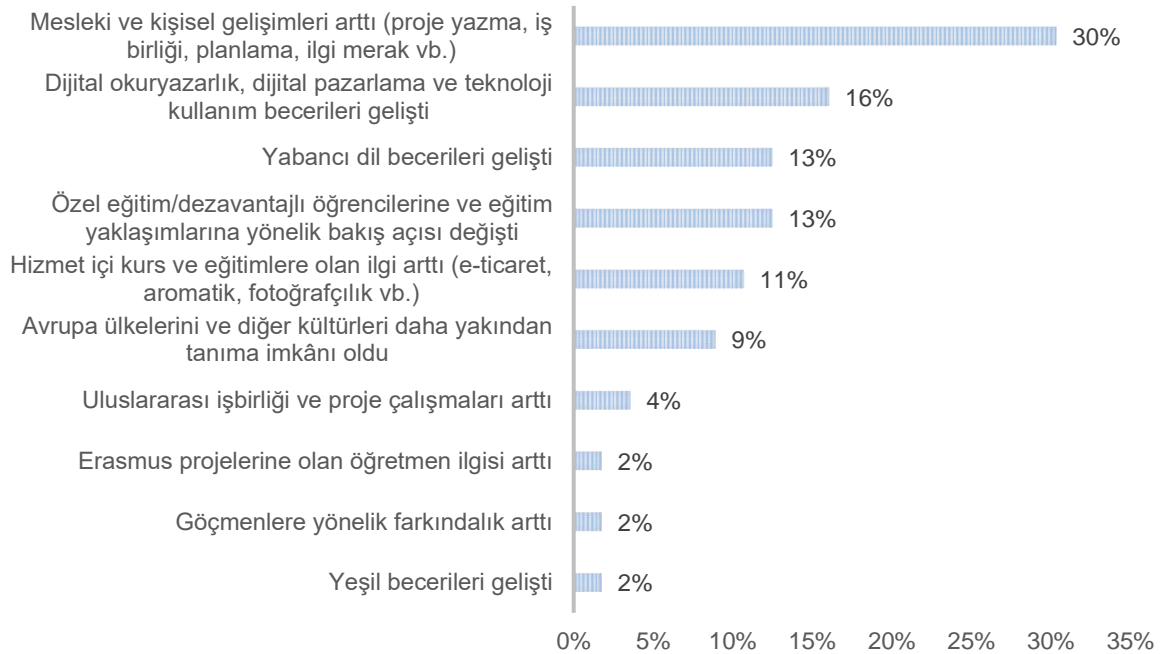
Şekil 34'te görüldüğü üzere Erasmus+'a katılım birçok açıdan personele ve sektöre faydalı olmuştur. Kurum/kuruluşların %80'inden fazlası personelin Yetişkin Eğitiminde pedagojik ve öğretici becerilere sahip olma düzeyinin arttığını, yetişkin öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını daha iyi belirleyip öğrenme yollarını denetleyebilir hâle

geldiklerini, imkânı kısıtlı katılımcıları destekleyen diğer kuruluşlarla daha iyi iş birliği yapabildiklerini, dâhil etme ve çeşitliliğe önem verme düzeylerinin arttığını vurgulamışlardır. Elde edilen sonuçlar Erasmus+’a katılım ile sektörün ve sektör çalışanlarının özellikle öğretimi güçlendirme, eğitim/öğretim sağlama, eğitimi çeşitlendirme, kaliteyi artırma ve bireysel ve mesleki olarak kendilerini geliştirme hususlarında ciddi oranda bir artış meydana geldiğine işaret etmektedir.

Erasmus+’a katılımın personelin kalitesini artırdığına ilişkin somut örneklerle yönelik katılımcılara açık uçlu soru sorulmuştur. Verilen cevaplardan ortaya çıkan kategoriler Şekil 35’te verilmiştir.

ŞEKİL 35: ERASMUS+’A KATILIMIN PERSONELİN KALİTESİNİ ARTIRDIĞINA YÖNELİK SOMUT ÖRNEKLER (N=56)

Şekil 35’te görüldüğü üzere, kurum/kuruluşların %30’u Erasmus+’a katılımın personelin mesleki ve kişisel gelişmelerini artırdığını, %16’sı personelin dijital okuryazarlık, dijital pazarlama ve teknoloji kullanım becerilerinin geliştiğini, %13’ü özel eğitim/dezavantajlı öğrencilere ve eğitim yaklaşımlarına yönelik bakış açılarının değiştiğini, %11’i hizmet içi kurs ve eğitimlere olan ilgilerinin arttığını belirtmiştir. Bununla birlikte oranları az olmakla birlikte, katılımcılar uluslararası iş birliği ve proje çalışmaları ile göçmenlere yönelik farkındalığın da arttığını belirtmiştir.

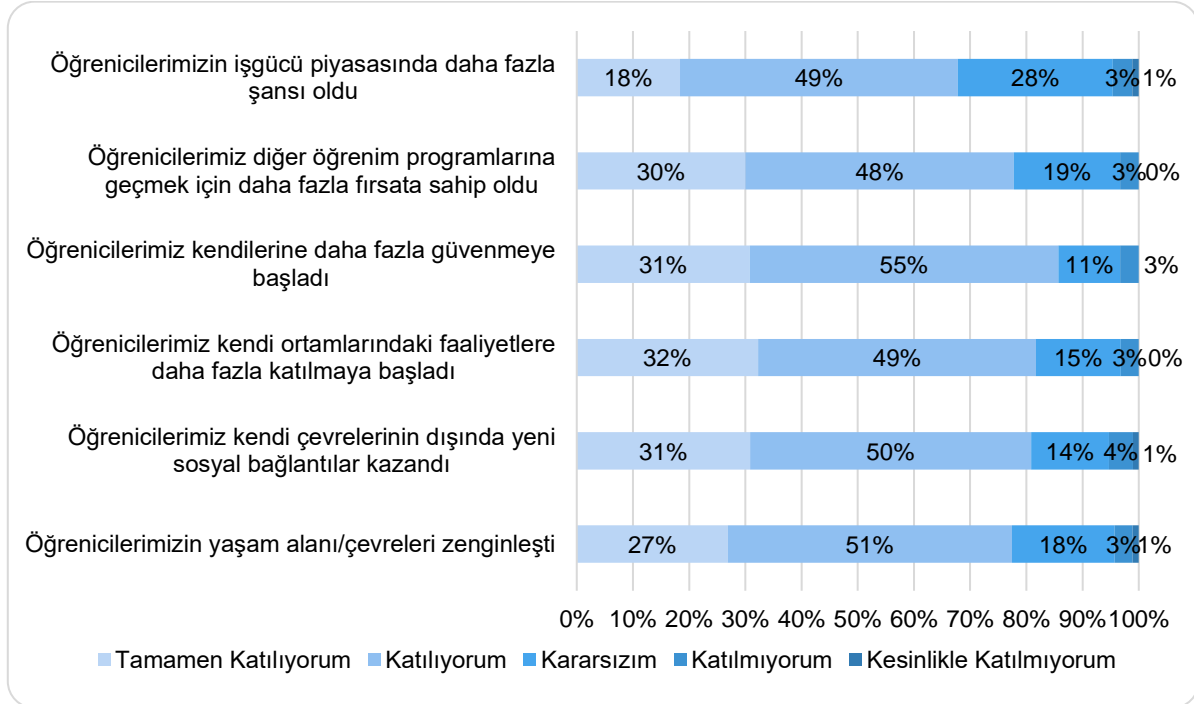

Bu sonuçlara ek olarak, katılımcılara Erasmus+'a katıldıktan sonra bireysel ve/veya kurumsal olarak sağladıkları faydalar sorulmuştur. Katılımcıların %26'sı mesleki gelişim, deneyim ve motivasyonlarının arttığını, %18'i Avrupa'da yetişkin eğitime bakış açısını ve farklı uygulamaları yerinde gördüklerini, %15'i uluslararası iş birliği kurduklarını, %10'u farklı kültürleri tanıdıklarını, %6'sı yabancı dil becerilerinin geliştiğini vurgulamıştır (Şekil 24).

6.3 YETİŞKİN ÖĞRENİCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

2018'den bu yana Erasmus+'a katılımın yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisine ilişkin ifadeler katılımcıların ne ölçüde katıldıkları Şekil 36'da verilmiştir.

ŞEKİL 36: ERASMUS+'A KATILIMIN YETİŞKİN ÖĞRENİCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (N=99)

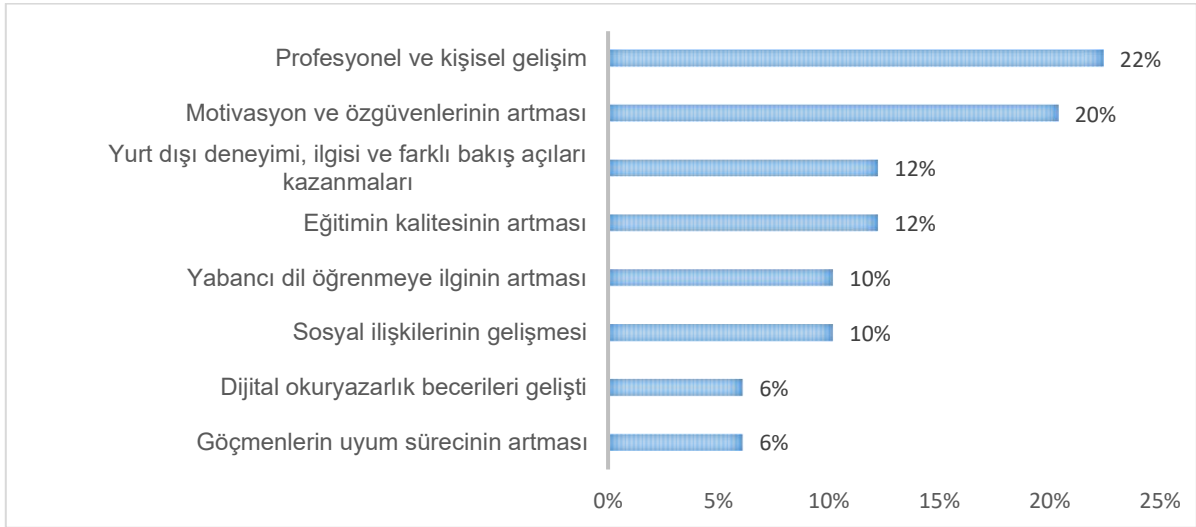
Şekil 36'da görüldüğü üzere, kurum/kuruluşlar özellikle Erasmus+'a katılım sonucunda yetişkin öğrencilerinin %86'sının öz güveninin arttığını, %81'inin yeni sosyal bağlantılar kurduğunu, %81'inin faaliyetlere daha fazla katılım gösterdiğini, %78'inin yaşam alanları ve çevrelerinin zenginleştiğini, %78'inin diğer öğrenim programlarına katılım için daha fazla imkânâna sahip olduğunu belirtmişlerdir. Diğer hususlar dikkate

alındığında katılım oranının görece düşük olduğu husus ise öğrencilerin iş gücü piyasasında şanslarının artması olmuştur (%67).

Katılımcılardan açık uçlu soruyla, Erasmus+'a katılımın yetişkin öğrenciler üzerindeki etkisini gösteren somut örnekler vermeleri istenmiştir. Verilen örneklerden ortaya çıkan kategoriler Şekil 37'de sunulmuştur.

ŞEKİL 37: ERASMUS+'A KATILIMIN ÖĞRENİCİLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİ GÖSTEREN SOMUT ÖRNEKLER (N=49)

Anket sonuçlarına benzer bir şekilde, kurum/kuruluşlar Erasmus+ programına katılımın öğrencilerin profesyonel ve kişisel gelişimlerini etkilediğini belirtmişlerdir. Ayrıca, Erasmus+'ın öğrencilerin motivasyonunu ve özgüvenini artırdığını, yurt dışı deneyimi, ilgisi ve farklı bakış açıları kazandırdığını, yabancı dil öğrenmeye ilgisini artırdığını, sosyal ilişkilerinin ve dijital okuryazarlık becerilerinin gelişmesine katkıda bulunduğunu ve göçmenlerin uyum süreçlerini iyileştirdiğini belirtmişlerdir.

6.4 SONUÇLAR

Bu bölümde personel üzerindeki ana etki, yetişkin öğrenciler üzerindeki ana etki ve etkiyi engelleyen veya teşvik eden eden faktörlere dair sonuçlar özetlenmektedir.

Erasmus+'a katılım birçok açıdan personel üzerinde olumlu etki yaratmıştır. Kurum/kuruluşlar, personelin Yetişkin Eğitiminde pedagojik ve öğretici becerilere sahip olma düzeylerinin arttığını, yetişkin öğrencilerin öğrenim ihtiyaçlarını daha iyi belirleyip öğrenme yollarını denetleyebilir hâle geldiklerini, imkânı kısıtlı katılımcıları destekleyen

diğer kuruluşlarla daha iyi iş birliğı yapabildiklerini, dâhil etme ve çeşitliliğe önem verme düzeylerinin arttığını vurgulamışlardır. Elde edilen sonuçlar Erasmus+'a katılım ile sektörün ve sektör çalışanlarının özellikle öğretimi güçlendirme, sağlama, çeşitlendirme, kaliteyi artırma ve bireysel ve mesleki olarak kendilerini geliştirme hususlarında ciddi oranda bir artış meydana geldiğine işaret etmektedir. İyileştirilmesi gereken başlıca alanlar ise yeşil beceriler ve göçmenlere yönelik farkındalıktır.

Programın, yetişkin öğrencilerin öz güvenlerinin sosyal bağlantılarını ve katılımlarını artırdığını gösterirken iş gücü piyasasına yansımalarının sınırlı kaldığını ortaya koymuştur.

Etkiyi engelleyen herhangi bir faktöre dair geri bildirim bulunmamaktadır. Teşvik edici faktörler ise personelin profesyonel tecrübe kazanması başta olmak üzere özel eğitim ve dezavantajlı öğrencilere karşı pedagojik yaklaşımların desteklenmesidir. Hem personel hem de öğrencilerin Avrupa ülkelerini ve diğer kültürleri tanıma imkânı bulması kültürel olarak zenginleşmelerine katkı sağlamıştır.

7 ERASMUS+'IN MAKRO DÜZEYDE ETKİSİ

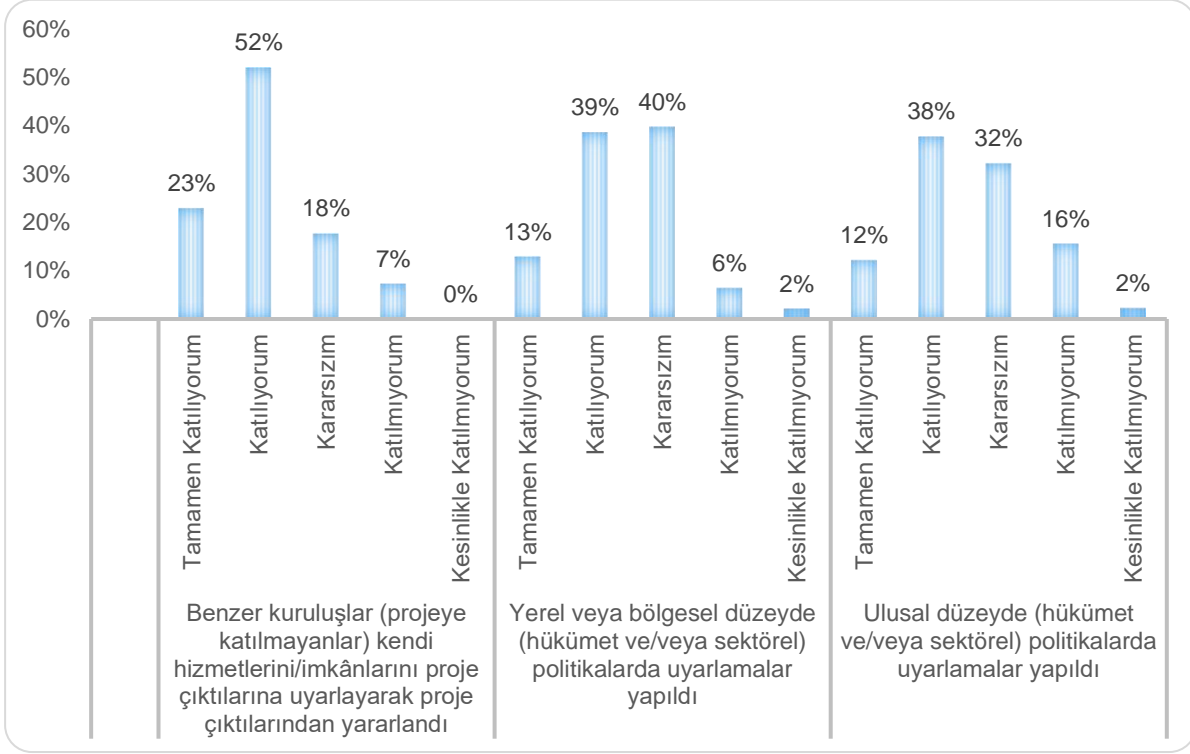
7.1 GİRİŞ

Bu bölümde Erasmus+'ın katılımcı kurum/kuruluşların ötesindeki etkisi incelenmiştir. Diğer kurum/kuruluşların proje sonuçlarından nasıl faydalandıkları, sağladıkları eğitim hizmetlerini bu sonuçlar ışığında ne ölçüde değiştirdiklerini ve aynı zamanda Erasmus+ projeleri nedeniyle ulusal ve bölgesel düzeyde (hükümet ve/veya sektörel) politikalarda ayarlamalar yapılıp yapılmadığı gibi hususları ele alınmıştır.

7.2 KURULUŞLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Katılımcıların, Erasmus+ katılımlarının projeye katılmayan benzer kuruluşlara etkisi ile, yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde politikalara etkisini belirlemek amacıyla yöneltilen anket sorusuna cevapları Şekil 38'de verilmiştir.

ŞEKİL 38: ERASMUS+'A KATILIMIN KURUM/KURULUŞUN ÖTESİNDEKİ ETKİSİ (N=97)

Erasmus+'ın katılımcı kurum/kuruluşların ötesindeki etkisi açısından, projede yer almayan benzer kurum/kuruluşların kendi hizmetlerini/imekanlarını proje çıktılarına uyarlayarak proje çıktılarından yararlandıkları belirtilmiştir (yaklaşık %75). Buna katılmayanların oranı %7 ile sınırlı kalmıştır.

7.3 BÖLGESEL VE SEKTÖREL POLİTİKALARA ETKİSİ

Proje çıktılarından yerel ve bölgesel düzeydeki politikalarda uyarlamalar yapıldığı vurgulanmış (%52) olmakla birlikte bu konuda kararsız olan %40'lık bir katılımcı grubu bulunmaktadır. Ulusal düzeydeki politikalarda uyarlama yapıldığını belirtenlerin oranı %50 iken; yapılmadığını belirtenlerin oranı %18'dir. Politika uyarlamalarına ilişkin en yüksek olumsuz görüş oranı, ulusal düzeyde politika değişimlerine yönelik olmuştur. (Şekil 38).

7.4 SONUÇLAR

Bu bölümde hükümet politikaları üzerindeki ana etki, etkiyi engelleyen veya teşvik eden faktörlere dair sonuçlar özetlenmektedir.

Anket sonuçları, Erasmus+ programının diğer kurum/kuruluşlar üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Katılımcı kurum/kuruluşlar, diğerleri üzerindeki etkilerini değerlendirdiğinde, projede yer almayan benzer kurum/kuruluşların kendi hizmetlerini/imkânlarını proje çıktılarına uyarlayarak proje çıktılarından yararlandıklarını belirtmiştir. Erasmus+ programının politikalar üzerindeki etkisi değerlendirildiğinde ise hem yerel ve bölgesel düzeydeki hem de ulusal düzeydeki (hükümet ve/veya sektörel) politikadaki uyarlamalar, programın politikalar üzerinde önemli bir etkisi olduğuna işaret etmektedir. Bununla birlikte, yerel ve bölgesel düzeyden ulusal düzeye çıkıldıkça Erasmus+'ın politikalar üzerindeki etkisi azalmakta olup etkiyi engelleyen veya teşvik eden faktörlerin daha ayrıntılı incelenmesi gerekmektedir.

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

C.III SONUÇLAR VE POLİTİKA ÖNERİLERİ

8 UA DESTEĞİ: GÜÇLÜ YÖNLER VE ZORLUKLAR

8.1 ÖNEMLİ BULGULAR

Bu bölümde Erasmus+'ın erişilebilirliği ve dâhil ediciliği, mezo, mikro ve makro düzeyde etkilerine dair sonuçlar özetlenmektedir.

- Erasmus+'ın erişilebilirliği ve dâhil ediciliği

Katılımcı Kurum/Kuruluşlar: Katılımcı kurum/kuruluşlar arasında en yaygın olarak yetişkin eğitim sağlayıcısı okul/enstitü/eğitim merkezleri, yükseköğretim kurumları, yerel ve bölgesel kamu kurumları yer almaktadır. Ağırlık kamu kurumlarında olup, 50 ve daha fazla personel istihdam eden kurumlar çoğunluktadır.

Katılım ve Akreditasyon: Kurum/kuruluşların dörtte birinden fazlası 2014 yılından bu yana beş veya daha fazla Erasmus+ programına katılmış, yarısından fazlası ise hem koordinatör hem de ortak rolünde bulunmuştur. Buna rağmen, yalnızca dörtte biri Yetişkin Eğitimi alanında Erasmus+ akreditasyonuna sahiptir.

Hedef Gruplar: Eğitim düzeyi düşük yetişkinler ve kadınlar en sık hedef alınan gruplardır, bunun dışında geniş bir yelpazedeki yetişkin grupları da projelere dâhil edilmiştir. KA2'ye göre KA1 faaliyetine yeni katılım görece yüksektir.

Engeller ve Zorluklar: Erasmus+'a katılımın önündeki en büyük engel hibe yetersizliği ve desteklenen proje sayısının az olmasıdır. Gelecekteki hareketlilik planlarını etkileyen başlıca faktörler ise bazı alanların kaldırılması ve kurum/kuruluş yöneticilerinin ilgisizliğidir.

Dâhil Edicilik: Erasmus+ projeleri geniş bir yelpazede yetişkin öğrencileri kapsamakla birlikte, katılımcı kurum/kuruluşlar arasındaki kapsayıcılık sınırlıdır. Ağırlık, personel sayısı fazla olan kamu kurumlarındadır.

- Mezo düzeyde etki

Uluslararasılaşma: Erasmus+ programı, kurum/kuruluşların uluslararası ağlarını güçlendirmiş, uluslararası projelerin değeri konusunda farkındalık yaratmıştır. Bu katılım, stratejilerin iyileştirilmesine, personel, gönüllüler ve yetişkin öğrencilerin desteklenmesine ve insan kaynakları politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunarak uluslararası proje yönetimlerini iyileştirmiştir.

Öğrenme İmkânları: Erasmus+ programına katılım, öğrenme imkânları üzerinde belirgin bir etki yaratmıştır. Kurum/kuruluşlar, projelerde geliştirilen çıktıları ve kazanılan bakış açılarını yeni veya devam eden girişimlerine entegre etmektedir. Özellikle daha az imkâna sahip katılımcıları destekleyen kurum/kuruluşlarla iş birliği, öğrenim imkânlarının yetişkin öğrencilerin ihtiyaçlarıyla uyumlaştırılmasını ve erişilebilirliğini iyileştirmiştir. Dijital cihazlar ve beceriler bu süreçte önemli bir rol oynamıştır.

Öncelikler: Erasmus+ programına katılım, tüm temalarda iyileşmeyi tetiklemiş, özellikle Dijital Dönüşüm ve Dâhil Etme ve Çeşitlilik ile Demokratik Hayata Katılım alanlarında belirgin etkiler yaratmıştır.

KA2 Çıktıları: 2018-2023 döneminde KA2 projelerinde geliştirilen çıktılar ve ürünler, kurum/kuruluşlar tarafından önemli ölçüde kullanılmaya devam etmektedir. Pandemi dönemi, bu çıktıların benimsenmesi ve kullanılmasını engelleyen başlıca faktör olarak belirtilmiştir. Teşvik eden faktörler ise proje çıktılarının dijital ortamda olması, içeriklerin uzmanlar tarafından hazırlanmış olması ve proje hedeflerinin kurumun stratejik hedefleriyle uyumlu olmasıdır.

- Mikro düzeyde etki

Personel: Erasmus+'a katılım, personel üzerinde birçok olumlu etki yaratmıştır. Kurum/kuruluşlar, personelin Yetişkin Eğitiminde pedagojik ve öğretici becerilerinin arttığını, yetişkin öğrencilerin ihtiyaçlarını daha iyi belirleyip geliştirebildiklerini, demokratik katılıma daha çok önem verdiklerini, diğer kurum/kuruluşlarla iş birliğini geliştirdiklerini vurgulamışlardır. Personelin mesleki gelişimi, deneyimi ve motivasyonunun arttığı belirtilmiştir.

Yetişkin Öğrenciler: Erasmus+'a katılım sonucunda yetişkin öğrencilerin başta profesyonel ve kişisel gelişimleri olmak üzere, motivasyon ve özgüvenleri ile yabancı dil öğrenmeye ilgileri artmış, yurt dışı deneyim ve bakış açıları, sosyal ilişkileri, göçmenlerin uyum süreçleri ve dijital okuryazarlık becerileri gelişmiştir. Ancak katılımcılardaki bu gelişimin iş gücü piyasasına yansımalarının sınırlı kaldığı gözlenmiştir.

Teşvik Edici ve Engelleyici Faktörler: Engelleyen herhangi bir faktör bildirilmemiştir. Teşvik edici faktörler arasında personelin profesyonel tecrübe kazanması, özel eğitim ve dezavantajlı yetişkin öğrencilere yönelik pedagojik yaklaşımlarının desteklenmesi yer almaktadır. Ayrıca, hem personel hem de öğrencilerin Avrupa ülkelerini ve diğer kültürleri tanıma imkânı bulması, kültürel zenginleşmelerine katkı sağlamıştır.

- Makro düzeyde etki

Kurum/Kuruluşlar Üzerindeki Etkiler: Anket sonuçları, Erasmus+ programının benzer kurum/kuruluşlar üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Katılımcı kurum/kuruluşlar, projeye katılmayan benzer kurum/kuruluşların kendi hizmetlerini ve imkânlarını proje çıktılarına uyarlayarak bu çıktılardan yararlandıklarını belirtmişlerdir.

Politikalar Üzerindeki Etkiler: Erasmus+ programının politikalar üzerindeki etkisi hem yerel ve bölgesel düzeyde hem de ulusal düzeyde (hükümet ve/veya sektörel) uyarlamalarla kendini göstermektedir. Program, yerel ve bölgesel düzeyde politikalar üzerinde daha belirgin bir etkiye sahipken, ulusal düzeyde bu etki azalmaktadır. Etkiyi engelleyen veya teşvik eden faktörlerin daha ayrıntılı incelenmesi gerekmektedir.

8.2 POLİTİKA ÖNERİLERİ

Bu bölümde Erasmus+'ın erişilebilirliğinin ve dâhil ediciliğinin nasıl artırılacağı ile mezo, mikro ve makro düzeyde etkilerin nasıl artırılacağına dair öneriler sunulmuştur.

Uluslararası İş Birliklerinin Güçlendirilmesi: Yetişkin eğitiminden sorumlu kurum/kuruluşlar arası iş birliğinin artırılması, bu kurum/kuruluşların uluslararası ağlarının genişletilmesi ve bu ağların sürdürülebilir hale getirilmesi, stratejik iş birliklerinin artırılmasına yardımcı olabilir.

Dijital Dönüşümün Desteklenmesi: Dijital cihazların kullanımının yaygınlaştırılması ile yetişkin eğitiminden sorumlu personelin ve yetişkin öğrencilerin dijital becerilerinin desteklenmesi, öğrenme imkânlarının genişletilmesine ve erişilebilirliğin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Dâhil Etme ve Çeşitlilik Stratejileri: Erasmus+ programından yararlanmak isteyen kurum/kuruluşlar tarafından dâhil etme ve çeşitlilik konularında özel projeler ve eğitim programları geliştirilerek daha kapsayıcı ve çeşitliliği teşvik eden bir eğitim ortamı sağlanabilir.

Yeşil Beceriler ve Göçmen Farkındalığı: Erasmus+ programından yararlanmak isteyen kurum/kuruluşlar tarafından yeşil beceriler ve göçmenlerle çalışma konularında özel eğitim programları düzenlenerek bu alanlardaki farkındalık artırılabilir.

Profesyonel Tecrübe Programları: Personelin uluslararası profesyonel tecrübeler kazanmasına olanak sağlayacak eğitim faaliyetlerine katılımı desteklenebilir.

Öğrenme Çıktılarının Yaygınlaştırılması: Erasmus+ projelerinde elde edilen öğrenme çıktılarının ve iyi uygulamaların diğer kurum/kuruluşlarla paylaşılması teşvik edilmelidir.

Personelin Mesleki Gelişimi: Yetişkin eğitimi kurumlarında görev yapan personelin mesleki gelişimini destekleyen eğitim programları ve çalıştaylar düzenlenerek pedagojik ve öğretici becerileri desteklenebilir.

Yetişkin Öğrenciler: Erasmus+ programından görece az yararlanan dezavantajlı bireylerin becerilerinin desteklenmesine yönelik eğitim programları önceliklendirilebilir.

Politika Yapıcılarla İş Birliği: Erasmus+ programının etkisini artırmak için politika yapıcılarla daha yakın iş birlikleri kurularak, programın faydaları ve çıktıları politika yapıcılarla düzenli olarak paylaşılabilir.

Koordinasyon: Tüm Yetişkin Eğitimi paydaşları arasında rollerin ve sorumlulukların açıkça tanımlandığı, hem yatay hem dikey koordinasyonu kolaylaştıracak sektörler arası operasyonel bir koordinasyon sağlanabilir.

Etkileri Araştırma ve Değerlendirme: Erasmus+ programının politikalar üzerindeki etkilerini daha iyi anlamak ve artırmak için düzenli olarak araştırmalar yapılarak etki değerlendirme raporları hazırlanabilir.

EUROPEAN UNION

RIA

ADULT EDUCATION

BÖLÜM D – EKLER

EK 1: ŞEKİLLER VE TABLOLAR PROGRAM İSTATİSTİKLERİ

TABLO 3: ERASMUS+ PROJELERİNİN ELE ALDIĞI KONULAR

Projelerin Ele Aldığı Konular	KA104	KA204	KA210	KA220
AB vatandaşlığı, AB bilinci ve demokrasi	3	0	0	0
Açık ve uzaktan öğrenme	1	9	1	0
Anahtar yetkinlikler (matematik ve okuryazarlık dâhil) - temel beceriler	4	4	0	0
Araştırma ve yenilik	7	0	0	0
Avrupa Birliği konusunda farkındalık	0	0	1	0
Avrupa kimliği, vatandaşlığı ve değerleri	0	0	0	0
Beceri uyumsuzluklarının üstesinden gelmek (temel/çapraz)	1	1	0	0
Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT)	0	0	0	0
BİT - yeni teknolojiler - dijital yetkinlikler	6	10	0	0
Bölgesel boyut ve iş birliği	2	0	0	0
Çatışmaların önlenmesi, çatışma sonrası rehabilitasyon	0	0	1	0
Cinsiyet eşitliği/fırsat eşitliği	2	2	0	0
Demokrasi ve kapsayıcı demokratik katılım	0	0	0	0
Dezavantajlı kırsal ve kentsel alanların geliştirilmesi	0	0	1	1
Dezavantajlı kişiler için erişim	16	6	0	0
Dijital beceriler ve yetkinlikler	0	0	2	2
Dijital dönüşüm planlaması ve uygulaması	0	0	0	1
Dijital güvenlik	0	0	2	0
Dijital içerik, teknolojiler ve uygulamalar	0	0	2	1
EĞitim kurslarının geliştirilmesi	0	0	2	3
EĞitim kurumları ve iş dünyası arasında iş birliği	1	1	0	0
EĞitim kurumlarının sosyal/çevresel sorumluluğu	5	0	0	0

Engelliler	0	0	1	2
Engelliler - özel ihtiyaçlar	7	8	0	0
Adalet ve içişleri (insan hakları ve hukukun üstünlüğü)	1	1	0	0
Fiziksel ve zihinsel sağlık, refah	0	0	0	1
Girişimci öğrenme - girişimcilik eğitimi	5	2	0	0
Göçmenlerin sorunları	8	3	0	0
İstihdam edilebilirlik	0	0	1	1
Kalite geliştirme kurumları ve/veya yöntemleri (okul gelişimi dâhil)	7	1	0	0
Kalite güvencesi	0	1	0	0
Kariyer rehberliği	0	0	0	1
Katılım - özsermaye	2	7	0	0
Katılım, eşitliğin teşvik edilmesi ve ayrımcılık yapılmaması	0	0	4	1
Kırsal kalkınma ve kentleşme	0	1	0	0
Kültürel miras/Avrupa Kültürel Miras Yılı	2	2	0	0
Kültürlerarası/kuşaklararası eğitim ve (hayatboyu) öğrenme	3	1	0	0
Mülteci ve göçmenlerin kabulü ve entegrasyonu	0	0	0	1
Mültecilerin entegrasyonu	8	5	0	0
Öğretmenler, eğitimciler ve diğer eğitim personeli için başlangıç ve sürekli eğitim	0	0	0	1
Pedagoji ve didaktik	2	0	0	0
Romanlar ve/veya diğer azınlıklar	0	1	0	0
Sağlık ve refah	2	6	0	0
Sosyal diyalog	2	2	0	0
Sosyal girişimcilik/sosyal inovasyon	3	2	0	0
Tanınma, şeffaflık, sertifikasyon	0	1	0	0
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0	1	0	0
Topluluk gelişimi	0	0	1	0
Uluslararası ilişkiler ve kalkınma iş birliği	0	0	1	0
Uluslararası iş birliği, uluslararası ilişkiler, kalkınma iş birliği	0	1	0	0

Yabancı dillerin öğretilmesi ve öğrenilmesi	0	2	0	0
Yaratıcılık ve kültür	3	1	0	0
Yaratıcılık, sanat ve kültür	0	0	1	0
Yeni öğrenme ve öğretme yöntem ve yaklaşımları	0	0	2	0
Yeni yenilikçi müfredat/eğitim yöntemleri/eğitim kurslarının geliştirilmesi	15	10	0	0
Yeni, yenilikçi veya ortak müfredat veya dersler oluşturmak	0	0	4	4
Yeşil ulaşım ve hareketlilik	0	0	1	0